

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA DOLNÍ BENEŠOV,
příspěvková organizace

„ŠKOLA – CESTA DO ŽIVOTA“

Obsah

.....	1
1 Identifikační údaje.....	6
2 Charakteristika školy	7
2.1 Velikost a úplnost školy.....	7
2.2 Umístění školy.....	8
2.3 Podmínky školy	8
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery.....	9
3 Charakteristika ŠVP	10
3.1 Zaměření školy.....	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.2.1 Kompetence k učení.....	10
3.2.2 Kompetence k řešení problémů.....	10
3.2.3 Kompetence komunikativní	11
3.2.4 Kompetence sociální a personální	11
3.2.5 Kompetence občanské.....	11
3.2.6 Kompetence pracovní	11
3.2.7 Kompetence digitální	12
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	12
3.3.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.3.2 Speciálně pedagogická péče	13
3.3.3 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
3.3.4 Poskytování poradenských služeb ve škole	14
3.3.5 Kariérové poradenství.....	14
3.3.6 Prevence rizikových forem chování	14
3.4 Začlenění průřezových témat.....	15
3.4.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	16
3.4.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)	17
3.4.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)	18
3.4.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)	19
3.4.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)	20
3.4.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV).....	21
4 Učební plán	22
4.1 Učební plán pro 1. stupeň.....	22
4.2 Učební plán pro 2. stupeň.....	23
4.3 Volitelné předměty	24
5 Učební osnovy	25
5.1 Jazyk a jazyková komunikace.....	25
5.1.1 Český jazyk a literatura	25
5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	25

5.1.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň	27
5.1.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	32
5.1.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	34
5.1.2	Cizí jazyk	40
5.1.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	40
5.1.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	42
5.1.3	Další cizí jazyk	48
5.1.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	48
5.1.3.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	50
5.2	<i>Matematika a její aplikace</i>	53
5.2.1	Matematika	53
5.2.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	53
5.2.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	55
5.2.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	65
5.2.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	67
5.3	<i>Informatika</i>	75
5.3.1	Informatika	75
5.3.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	75
5.3.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	77
5.4	<i>Člověk a jeho svět</i>	89
5.4.1	Prvouka	89
5.4.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	89
5.4.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	91
5.4.2	Přírodověda	96
5.4.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	96
5.4.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	98
5.4.3	Vlastivěda	102
5.4.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	102
5.4.3.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	104
5.5	<i>Člověk a společnost</i>	108
5.5.1	Dějepis	108
5.5.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	108
5.5.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	110
5.5.2	Výchova k občanství	115
5.5.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	115
5.5.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	117
5.6	<i>Člověk a příroda</i>	120
5.6.1	Fyzika	120
5.6.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	120
5.6.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	123
5.6.2	Chemie	127
5.6.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	127
5.6.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	129
5.6.3	Přírodopis	133
5.6.3.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	133
5.6.3.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	135
5.6.4	Zeměpis	144
5.6.4.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	144
5.6.4.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	147
5.7	<i>Umění a kultura</i>	152
5.7.1	Hudební výchova	152
5.7.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	152
5.7.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň	154

5.7.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	160
5.7.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	162
5.7.2	Výtvarná výchova	166
5.7.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	166
5.7.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň	168
5.7.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	172
5.7.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	174
5.8	<i>Člověk a zdraví</i>	175
5.8.1	Výchova ke zdraví	175
5.8.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu	175
5.8.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	177
5.8.2	Tělesná výchova	180
5.8.2.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	180
5.8.2.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň	182
5.8.2.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	184
5.8.2.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	186
5.9	<i>Člověk a svět práce</i>	190
5.9.1	Pracovní výchova	190
5.9.1.1	Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	190
5.9.1.2	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň	192
5.9.1.3	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	197
5.9.1.4	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň	199
5.10	<i>Volitelné předměty</i>	201
5.10.1	Digitální gramotnost	201
5.10.1.1	Charakteristika volitelného předmětu	201
5.10.1.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	203
5.10.2	Sportovní výchova	204
5.10.2.1	Charakteristika volitelného předmětu	204
5.10.2.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	205
5.10.3	Domácnost	206
5.10.3.1	Charakteristika volitelného předmětu	206
5.10.3.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	207
5.10.4	Ekologický seminář	208
5.10.4.1	Charakteristika volitelného předmětu	208
5.10.4.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	210
5.10.5	Seminář ze zeměpisu	211
5.10.5.1	Charakteristika volitelného předmětu	211
5.10.5.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	212
5.10.6	Finanční gramotnost	213
5.10.6.1	Charakteristika volitelného předmětu	213
5.10.6.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	214
5.10.7	Výchova k volbě povolání	215
5.10.7.1	Charakteristika volitelného předmětu	215
5.10.7.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	217
5.10.8	Řemeslné činnosti	218
5.10.8.1	Charakteristika volitelného předmětu	218
5.10.8.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	219
5.10.9	Základy elektrotechniky	220
5.10.9.1	Charakteristika volitelného předmětu	220
5.10.9.2	Vzdělávací obsah volitelného předmětu	222
6	Hodnocení žáků	223
6.1	<i>Obecné zásady hodnocení</i>	223
6.2	<i>Kritéria pro hodnocení</i>	224

6.3	<i>Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací.....</i>	224
6.4	<i>Sebehodnocení.....</i>	224
6.5	<i>Chování.....</i>	225
6.6	<i>Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	225
7	Školní vzdělávací program školní družiny	226
7.1	<i>Úvod.....</i>	226
7.2	<i>Identifikační údaje ŠD</i>	226
7.3	<i>Charakteristika zařízení</i>	226
7.3.1	<i>Materiální a ekonomické podmínky</i>	226
7.3.2	<i>Personální a pedagogické obsazení</i>	227
7.3.3	<i>Hygienické a bezpečnostní podmínky</i>	227
7.4	<i>Provoz školní družiny</i>	227
7.5	<i>Přijetí žáků do ŠD a úplata – ekonomické podmínky</i>	227
7.6	<i>Organizace vzdělávání</i>	227
7.7	<i>Činnosti a formy zájmového vzdělávání.....</i>	228
7.8	<i>Cíle vzdělávání</i>	229
7.9	<i>Klíčové kompetence</i>	229
7.10	<i>Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení.....</i>	230
7.11	<i>Podmínky pro činnost žáků se spec. vzdělávacími potřebami.....</i>	231
7.12	<i>Obsah vzdělávacího programu ŠD</i>	231
7.13	<i>Závěr</i>	234
8	Přílohy	235
8.1	<i>Příloha k ŠVP ZV č. 1.....</i>	235
9	Dodatky	248

1 Identifikační údaje

Název školy: **Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace**
Adresa školy: **Nádražní 134, 747 22 Dolní Benešov**
Ředitel: **Mgr. Leon Hahn**

Kontakty

Telefon: 553 651 186
E-mail: info@zsdolnibenesov.cz
Web: www.zsdolnibenesov.cz

Zařazení do sítě škola

IZO 102 432 236
REDIZO 600 143 210
IČO 47813041

Zřizovatel

Město Dolní Benešov
Hájecká 65
747 22 Dolní Benešov

Kontakty

Telefon: 553 651 285
E-mail: mesto@dolnibenesov.cz
IČO zřizovatele: 00299979

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022
Verze: č. 4 – září 2022 č. j. 257/22

Podpis ředitele školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace, Nádražní 134 je úplná základní škola s 1. – 9. postupným ročníkem, školní družinou, školní výdejnou obědů a s malotřídní školou v části Zábřeh.

Historie školy sahá až do roku 1907, kdy byla postavena první budova školy na Opavské ulici 173 tzv. obecná škola. V roce 1937 pak byla slavnostně otevřena budova státní měšťanské školy na ulici Nádražní 134. Obě budovy prošly náročnými generálními přestavbami včetně přístavby několika tříd a kabinetů na Opavské ulici 173 v roce 1994. V roce 2021 započala přístavba odborných učeben budovy na Nádražní ulici.

Kapacita školy je 550 žáků.

V Dolním Benešově na prvním stupni i na druhém stupni je zpravidla po dvou třídách v ročníku. V malotřídní škole v Zábřehu jsou 4 ročníky ve dvou třídách. Do pátého ročníku nastupují tito žáci v Dolním Benešově. Na vyšší stupeň do šestého ročníku k nám dojíždějí také někteří žáci ze Základní školy v Kozmicích. V Dolním Benešově se nachází zařízení Fondu ohrožených dětí Klokánek, odkud k nám do školy přicházejí noví žáci. Školní družina má čtyři oddělení. Ve školní jídelně a výdejně se stravuje kolem 200 strávníků včetně zaměstnanců školy.

2.1 Velikost a úplnost školy

Škola má odloučená pracoviště:

Opavská 173, Dolní Benešov, tzv. „Červená škola“

Budova nižšího stupně pro 1. – 5. postupný ročník. Budova je součástí uzavřeného areálu se zahradou a hřištěm s umělým povrchem.

Opavská 80, Dolní Benešov, část Zábřeh

Budova zámku, ve které se nachází základní malotřídní škola se dvěma jednotřídkami (1. + 2. ročník a 3. + 4. ročník), jídelna s výdejnou obědů, školní družina, dále jsou zde dva nájemní byty, které spravuje škola, sídlí zde také záchranná služba. Budova je elektronicky zabezpečena. Škola využívá venkovní travnaté hřiště.

Nádražní 134, Dolní Benešov, tzv. „Hlavní škola“

Na této adrese se nachází třídy druhého stupně 6. – 9. ročníku, ředitelství školy, jídelna s výdejnou obědů pro žáky 1. – 9. ročníku, malá tělocvična a dále 3 oddělení školní družiny. V uzavřeném oploceném areálu se nachází malé fotbalové hřiště s umělým povrchem, skleník, malá zahrádka a environmentální

učebna s expozicí ukázky hornin a nerostů. Škola má možnost pro své potřeby využívat tělocvičnu a sportovní areál FC Dolní Benešov, Kulturní dům města Dolní Benešov a obřadní síň městského úřadu.

2.2 Umístění školy

Ředitelství školy a hlavní budova vyššího stupně je umístěna severně od centra města v blízkosti zastávky vlaků a autobusů. Dopravní obslužnost je výborná.

Budova nižšího stupně je v centru města v blízkosti hlavního silničního tahu Ostrava, Hlučín, Opava.

Budova školy v Zábřehu se nachází rovněž u hlavní silnice.

2.3 Podmínky školy

V budově školy na Opavské 173 (1. – 5. ročník) je deset kmenových tříd, počítačová učebna, učebna s klavírem pro výuku hudební a dramatické výchovy a cvičná kuchyně. K pohybovým aktivitám a o přestávkách využívají žáci hřiště s umělým povrchem a školní zahradu.

V budově na Nádražní 134 (6. – 9. ročník) je 11 kmenových učeben, 15 odborných či poloodborných učeben, studovna, venkovní environmentální učebna, 3 oddělení školní družiny a malá tělocvična. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí s projektorem. V době přestávek využívají žáci rozlehlý areál dvora včetně mini fotbalového hřiště s umělým povrchem.

Budova v Zábřehu na Opavské 80 má dvě kmenové třídy s interaktivními tabulemi, učebnu s počítači, třídu pro výuku hudební výchovy a malou tělocvičnu. I zde se nachází školní hřiště, kde žáci tráví přestávky a využívají ho k pohybovým aktivitám.

Na všech budovách je bezdrátové připojení k internetu, které mohou vyučující využít k přípravě na výuku. Využívají tiskárny a kopírky, které jsou rovněž k dispozici na všech budovách. Scházejí se ve sborovnách a kabinetech. Materiální vybavení je dostatečné.

Velká pozornost se věnuje integraci žáků se specifickými poruchami učení i nadaným žákům.

Ve volném čase mohou žáci navštěvovat celou řadu zájmových kroužků. Dále škola pořádá celou řadu exkurzí, besed, přednášek, kuloárních akcí. Na závěr školního roku se mají možnost všichni žáci zúčastnit školního výletu se svou třídou. Žáci mají také možnost se zúčastnit zájezdu do cizích zemí (Anglie, Švédsko aj.) jednou za dva roky. Škola je zapojena do různých projektů.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří přibližně 27 pedagogů včetně vychovatelek. Rozšiřuje se o asistenty podle aktuálního stavu integrovaných žáků. Dva externí pedagogové vyučují náboženství. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, zdravotník, ICT koordinátor a externí správce počítačové sítě.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou školu navštívit při „Dnech otevřených dveří“, v době třídních schůzek a konzultací nebo individuálně po dohodě s vyučujícím. Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek, webových stránek školy nebo Dolnobenešovského zpravodaje.

Při škole pracuje Školská rada a spolek SRPŠ, který ve spolupráci se školou pořádá akce pro žáky, zákonné zástupce i širokou veřejnost.

Úzce spolupracujeme se zřizovatelem – městem, kulturním domem a místními společenskými složkami.

Další spolupráce se nabízí s okolními školami, Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, Městským úřadem v Hlučíně, Pedagogicko-psychologickou poradnou v Opavě, Speciálním pedagogickým centrem v Ostravě a Opavě, KVIC Nový Jičín, NIDV Praha – pracoviště Ostrava, MAP Hlučínsko.

Organizujeme nebo se účastníme řady kulturních akcí pro širokou veřejnost – zájezdy do divadel v Ostravě, vítání občánků, setkání seniorů, setkání zaměstnanců u příležitosti Dne učitelů, setkání pedagogů se starostou města u příležitosti Dne učitelů, přijetí vycházejících žáků včetně zákonných zástupců u starosty, pořádáme výstavy a podílíme se na výzdobě prostor při některých akcích. Spolupracujeme s městem při údržbě zelených ploch, výsadbě stromů a úklidu. Připravujeme různé projekty.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

1. Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na aktivní dovednosti žáků co nejvíce propojené s praktickým životem a s důrazem na motivaci pro celoživotní vzdělávání.
2. Zavádět do výuky efektivní metody učení, jako je skupinové, kooperativní, prožitkové, problémové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu a kritickému myšlení.
3. Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách a vést žáky ke zdravému životnímu stylu.
4. Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
 - v mateřském jazyce
 - v cizím jazyce
 - v informačních a komunikačních technologiích
 - v sociálních vztazích

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Kompetence k učení

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- učíme žáky učit se (čtení s porozuměním, práce s textem, vyhledávání a třídění informací)
- učíme žáky chápat v souvislostech a uplatnit znalosti v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vedeme žáky k sebehodnocení, individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- podněcujeme tvořivost žáků realizací jejich vlastních nápadů

3.2.2 Kompetence k řešení problémů

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- zadáváme problémové úkoly, při jejichž řešení žáci využívají vlastního úsudku a zkušeností
- učíme žáky vyhledávat informace, které vedou k řešení problému
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení a k práci s chybou
- oceňujeme více cest, způsobů řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů i k týmové spolupráci
- zapojujeme žáky do soutěží

3.2.3 Kompetence komunikativní

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- vedeme žáky ke vhodné a správné komunikaci nejen po stránce lingvistické
- vedeme žáky k empatii a respektování jiných lidí, porozumění verbálnímu i nonverbálnímu projevu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů
- využíváme informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

3.2.4 Kompetence sociální a personální

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, měnit role, podílet se na vytváření pravidel a respektovat je
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry, ohleduplnosti, slušnosti, úctě a ochotě pomoci
- učíme slušnou formou prezentovat vlastní názor a tolerovat názory druhých
- podporujeme sebedůvěru žáků a vedeme je k sebeúctě

3.2.5 Kompetence občanské

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- učíme žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky svých rozhodnutí
- vedeme žáky k dodržování mravních hodnot a k slušnému jednání
- vychováváme žáky jako svobodné občany plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- snažíme se, aby žáci cítili zodpovědnost za svůj život, své zdraví a naše životní prostředí
- vedeme žáky ke schopnosti účinně a ochotně pomoci v různých životních i krizových situacích
- vytváříme v žácích vztah k našim národním, kulturním a historickým tradicím
- učíme žáky respektovat individuální rozdíly, kulturní a náboženské odlišnosti
- zapojujeme se do projektové činnosti v rámci možností naší školy

3.2.6 Kompetence pracovní

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
- zadáváme problémové úkoly, rozvíjíme tvořivost a volbu pracovních postupů
- vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti práce, vedeme k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot
- sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok
- umožňujeme prezentovat výsledky práce žáků

3.2.7 Kompetence digitální

jsou na naší škole naplňovány těmito výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech a s využitím různých digitálních prostředků
- podporujeme využívání digitálních technologií k usnadnění a zefektivnění práce
- vedeme žáky k respektování pravidel etického, bezpečného a zdravě neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

3.3.1 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními. Třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími daných předmětů, výchovným poradcem a metodikem prevence zjišťují vzdělávací potřeby žáka. Pedagogičtí pracovníci realizují příslušné stupně podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů a pravidla pro použití podpůrných opatření stanovuje novela školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláška 27/2016 Sb. ve znění účinném od 1. 11. 2018, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení kolektivu.

Plán pedagogické podpory zpracovává škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání.

PLPP má písemnou podobu. Sestavuje jej třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce nebo metodika prevence. Pro PLPP není potřebné doporučení školského poradenského zařízení.

Podpůrná opatření od druhého stupně poskytuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a následné žádosti zákonného zástupce žáka. Tvorbu koordinuje výchovný poradce. IVP sestavuje třídní

učitel a vyučující příslušných předmětů. V případě podpůrného opatření pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce.

3.3.2 Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči realizují odborně vyškolené pedagožky v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve spolupráci s třídními učiteli, ostatními vyučujícími a asistenty pedagoga. Rozsah a obsah péče vychází z doporučení školského poradenského zařízení: pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a speciálních pedagogických center (SPC).

3.3.3 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vzdělává, vyhledává a rozvíjí nadané žáky i žáky mimořádně nadané. Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola využívá pro podporu nadání i mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

V prvním stupni podpůrných opatření vypracují vyučující příslušných předmětů písemný PLPP.

IVP ve druhém až čtvrtém stupni podpory sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Nadaným a mimořádně nadaným žákům je např. obohacován vzdělávací obsah, jsou zadávány specifické úkoly a projekty, žáci jsou připravováni na účast v soutěžích, žákům je nabízena účast v nepovinných předmětech a různých zájmových aktivitách. Do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy jsou zapojeny i zájmové organizace.

3.3.4 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, odborně vyškolené pedagožky v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podporu žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce, metodika prevence a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba střední školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- poradenství ke vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro zákonné zástupce podle individuální potřeby žáků a zákonných zástupců.

3.3.5 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přístup k dalšímu vzdělávání. V jednotlivých předmětech probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.3.6 Prevence rizikových forem chování

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a

vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace se zákonnými zástupci atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce: svolává setkání se zákonnými zástupci, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence rizikových forem chování, využívá vybrané programy.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Průřezová témata tedy integrujeme do jiných vyučovacích předmětů.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Tematický okruh Osobnostní rozvoj průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi vyučovacími předměty 1. – 5. ročníku.

3.4.1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání vnímání, pozornost, soustředění, dovednosti pro učení se	M					F, M, Hv, Pč, Z, D, Čj, Př	F, Hv, Z, Př	M, F, Ch, Hv	F, Hv
Sebepoznání a sebepojetí informace o sobě	M		Aj			Tv	Hv, Vz	Čj	Aj
Seberegulace a sebeorganizace sebekontrola, vůle, organizace vlastního času						Čj, Pč, Vo			F
Psychohygiena dovednosti pro předcházení stresům						Pč			
Kreativita pružnost nápadů, originalita						Pč, Vv, M, D, Čj	Čj		Aj, Čj
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí vzájemné poznávání	Prv					ČJ	Čj, Aj		
Mezilidské vztahy dobré vztahy, empatie, respektování			Prv			Z, D, Vo, Hv, Čj	Čj, Z		Z
Komunikace verbální, neverbální, dovednosti komunikační obrany		Čj	Čj	Čj	Čj	Aj, Čj, D, Hv, Inf	Hv, Nj	Hv, Nj	Nj
Kooperace a kompetice spolupráce, soutěživost	M					F, Pč, Hv, Čj	Hv	F, Hv, Aj	F, Hv
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti dovednosti k řešení problémů, problémy v mezilidských vztazích, učební problémy	M	M	Prv			M, Př, Čj, Z, D	F	F, Ch, Aj	M
Hodnoty, postoje, praktická etika Analýza postojů, rozhodování v běžných situacích		Prv	Prv			ČJ			

3.4.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola spolupráce s institucemi obce žákovská samospráva, parlament	Čj		Prv			Vo		Aj, Ch	Čj
Občan, občanská společnost a stát práva a povinnosti listina zákl. lidských práv a svobod principy soužití s minoritami				Vl	Čj	Vo	D		D
Formy participace občanů v politickém životě volební systém, samospráva obce společenské organizace a hnutí				Vl				Aj	D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka, význam Ústavy					Vl	Čj, Tv, D	Z	D	D

3.4.3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (EGS)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá zážitky z cest události v Evropě a ve světě kultura a život národů Evropy	Vv, Čj	Čj	ČJ	Čj, Aj	Čj	Př, Hv	Čj, Nj, Hv	Čj, Nj, Hv	Čj, M, Nj
Objevujeme Evropu a svět naše vlast Evropa a svět státní a evropské symboly			Prv	Vl	Vl	Čj	Z, Aj, Př, Nj	D, Nj, Z	D, Nj, Z, Aj
Jsme Evropané mezníky evropské historie Evropská unie mezinárodní organizace					Vl, Čj	D	D	Z	D, Z

3.4.4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference jedinečnost člověka vlastní kulturní zakotvení respektování zvláštností různých kulturních etnik	Vv, Prv, Čj	Vv		Aj		Čj, Vo, D	Čj, Hv, Z, Aj	D, Hv, Nj	Hv, Nj
Lidské vztahy spolupráce, tolerance, vztahy integrace jedince morální normy	Pč	Tv, Čj	Aj			Aj, Tv, Vo	Nj, D	Nj, D	Nj
Etnický původ rovnocennost, odlišnost národnostní menšiny a etnické skupiny			Prv	Vl, Čj	Vl	Čj	Hv, D	Hv	Z
Multikulturalita obohacování naslouchání, komunikace, vstřícnost	Čj		Čj			Čj, Vo, Inf			
Princip sociálního smíru a solidarity odpovědnost – odstranění diskriminace lidská práva				Vl	Vl	Vo		D	D

3.4.5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy les, pole, vodní zdroje lidská sídla kulturní krajina				Pří		Př, Z, D, Vo	Aj, Př, Hv	Hv, Čj	Hv
Základní podmínky života voda, ovzduší, půda ochrana biologických druhů energie, přírodní zdroje			Prv		Pří	Př, D, Z	Př	F, Ch	Aj, Ch, F
Lidské aktivity a problémy životního prostředí průmysl, zemědělství, doprava, odpad		Prv	Prv	Pří	Pří		Aj, Př, F	Ch	D, Ch, Čj
Vztah člověka k prostředí naše město přírodní zdroje řešení odpadu životní styl ekologie ochrana prostředí ochrana zdraví lásky k přírodě, vnímání krásy	Čj		Prv		Pří	Aj, Vv Tv, Vo, Př, Hv	Př, D, Čj	D, Ch	Čj, Ch, F

3.4.6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení chápaní podstaty med. Sdělení pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě		Čj	Čj	Čj	Čj, Inf	Čj, Z, Tv	Hv, Čj	Čj, Ch	Z, D
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality chápat rozdíl mezi faktem a fikcí rozlišování typu sdělení a jejich funkce					Čj	Vo			
Stavba mediálních sdělení sestavování zpravodajství a jejich identifikace					Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení identifikace postojů a názorů autora výrazové prostředky					Čj				Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti postavení médií ve společnosti faktory ovlivňující média vliv médií na kulturu a politické změny					Čj			Př, D	D
Tvorba mediálního sdělení tvorba mediálních sdělení pro školní časopis, technologické možnosti					Čj	Inf			Aj
Práce v realizačním týmu redakce školního časopisu, utváření týmu, faktory ovlivňující práci v týmu					Čj	Inf			Aj

4 Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	9	7	7	33 + 9
	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20 + 4
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	5 + 1
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	3 + 1
	Přírodověda	0	0	0	2	2	3 + 1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5
Minimální + disponibilní časová dotace							102 + 16
Průřezová témata		P	P	P	P	P	
Ročníková minima		18	18	22	22	22	
Celkem hodin v 1. – 5. ročníku		20	22	25	25	26	118
Ročníková maxima		22	22	26	26	26	

P – průběžné plnění průřezových témat

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	15 + 1
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	15 + 1
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	7 + 1
	Výchova k občanství	1	0	1	1	3
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	6 + 2
	Chemie	0	0	2	2	3 + 1
	Přírodopis	2	2	2	2	6 + 2
	Zeměpis	2	2	2	2	5 + 3
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	5 + 1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	0	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	0	3
	Volitelné předmět	1	1	1	3	0 + 6
Minimální + disponibilní časová dotace						104 + 18
Průřezová témata		P	P	P	P	
Ročníková minima		28	28	30	30	
Celkem hodin v 6. – 9. ročníku		28	30	32	32	122
Ročníková maxima		30	30	32	32	

P – průběžné plnění průřezových témat

4.3 Volitelné předměty

	Celkem	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Volitelné předměty	6	1	1	1	3
Digitální gramotnost		0.5			1
Sportovní výchova		0.5			
Domácnost			1		
Ekologický seminář				0.5	
Seminář ze zeměpisu				0.5	
Finanční gramotnost					0.5
Výchova k volbě povolání					0.5
Řemeslné činnosti					0.5
Základy techniky					0.5

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Český jazyk má v 1. ročníku komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Předmět je posílen o 9 vyučovacích hodin. Předmět Matematika čerpá čtyři hodiny z disponibilní časové dotace. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je posílena o tři hodiny. V rámci všech předmětů jsou realizována průřezová témata.

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast Člověk a příroda čerpá 8 vyučovacích hodin z disponibilní dotace. O 1 vyučovací hodinu jsou posíleny vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Umění a kultura. Předmět Výchova ke zdraví bude vyučován v 7. a 8. ročníku. Volitelné předměty budou nabízeny žákům podle podmínek a zaměření školy od 6. ročníku. Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně. Od 1. – 9. ročníku žákům nabízíme nepovinný předmět Náboženství. Škola poskytuje na doporučení poradenského zařízení žákům se speciálními vzdělávacími potřebami realizaci navržených doporučených podpůrných opatření v předmětu Pedagogická intervence.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk** je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Vyučuje se jako samostatný předmět.

- V 1. ročníku – 09 hodin týdně
- 2. ročníku – 10 hodin týdně
- 3. ročníku – 09 hodin týdně
- 4. ročníku – 07 hodin týdně
- 5. ročníku – 07 hodin týdně

Na 1. stupni je předmět formálně členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou a literární výchovu. **Český jazyk** má mezi předměty stěžejní postavení. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním. Učí se používat jazyk v mluvené i psané podobě. Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují získávání poznatků v dalších oborech.

Výuka většinou probíhá v kmenových třídách. K dosažení cílů předmětu napomáhá také návštěva knihovny, práce s knihou a texty na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti, které jsou potřebné k dalšímu osvojování učiva
- vedeme žáky k aplikaci osvojených pravidel pravopisu
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probraným učivem
- motivujeme žáky k aktivní účasti na vyučování

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k navrhování různých způsobů řešení problémů
- učíme žáky vyhledávat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- učíme žáky prezentovat své názory a myšlenky
- rozšiřujeme slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

- podporujeme u žáků pocit sebedůvěry a sebeúcty
- učíme žáky práci ve skupině
- vytváříme příjemnou atmosféru pro týmovou práci
- vedeme k oceňování zkušeností druhých lidí a respektování jejich názorů

Kompetence občanské

- vedeme žáky k oceňování našich kulturních tradic
- podporujeme u žáků pozitivní postoj k literárním dílům

Kompetence pracovní

- učíme žáky využívat získané znalosti k vlastnímu rozvoji a přípravě na budoucnost

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Průřezová témata:

VDO: společnost a škola; občan, občanská společnost a stát

EGS: poznávání evropských kultur; Evropa a svět nás zajímá

ENV: vztah člověka k přírodě

MDV: vnímání mediálních sdělení; fungování a vliv médií ve společnosti; vztah mediálních sdělení a reality; vnímání autora mediálních sdělení; stavba a tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu

OSV: komunikace – verbální, neverbální; rozvoj schopností poznávání; spolupráce a soutěživost

MKV: lidské vztahy; multikulturalita; kulturní difference

5.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Učivo
- zná čtyři podoby písmen – tiskací a psací, malá a velká - snaží se jednotlivé hlásky správně vyslovit	Písmena a hlásky
- skládá jednoduché slabiky a slovo - čte slabiky a slova - tvoří jednoduché věty - čte hlasitě jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtenému textu	Čtení
- dbá na správné sezení při psaní - rozlišuje psací a tiskací podobu písmen - umí napsat psací písmena velké a malé abecedy - umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže přepsat tiskací písmo do psací podoby - dokáže napsat diktát jednoduchých slov a vět	Psaní
- umí tvořit jednoduché věty - dokáže dramatizovat jednoduchý text - naučí se vyprávět jednoduchou pohádku dle obrázkové osnovy - recituje jednoduchou básničku	Vyjadřovací schopnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	společnost a škola, myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti a odpovědnosti
EGS	rozvoj jazykových dovedností, poznávání
ENV	vztah člověka k životnímu prostředí
MDV	vést ke kritickému přístupu k médiím, vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku
MKV	multikulturalita – kulturní difference, Vv – doplnění textu obrázky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Učivo
- čte plynule a s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - rozlišuje poezii a prózu - dokáže na přečtený text vhodně reagovat - vybírá si vhodnou mimočítankovou četbu	Čtení
- zvládá psaní správných tvarů písmen abecedy - dokáže opsat i přepsat jednoduchý text - umí napsat diktát jednoduchých vět	Psaní
- rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, dvojhlásky, měkké, tvrdé i obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - vyjmenuje celou českou abecedu	Hlásky
- rozděluje slova na slabiky - dokáže rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	Slabiky
- tvoří ze slov smysluplné věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - pozná párové souhlásky – spodobu na konci slov - určí slovo nadřazené, podřazené a souřadné - dokáže rozeznat podstatné jméno a sloveso - seřadí skupinu slov podle abecedy	Slova
- pozná konec a začátek věty - používá na začátku věty velké písmeno - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - rozlišuje a správně užívá interpunkční znaménka - dokáže seřadit věty v textu - spočítá slova ve větě	Věty
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vyjadřuje se spisovně - je schopen napsat jednoduchý pracovní postup - popíše jednoduchý předmět, zvíře - dokáže vyprávět jednoduchý příběh - vypráví děj podle obrázkové osnovy - je schopen vyjádřit svůj názor a pocity - umí naslouchat druhým - poradí si v běžném společenském stylu – prosba, omluva	Vyjadřovací schopnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	Evropa a svět nás zajímá – život dětí v jiných zemích a tradice národů, zážitky z cest Evropy v četbě
MDV	pochopení vlivu médií ve společnosti, využití médií jako zdroje informací
MKV	lidské vztahy, sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci a harmonické mezilidské vztahy
OSV	rozvoj základních dovedností dobré komunikace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Učivo
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - čte potichu i nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - dokáže reprodukovat jednoduchý text	Čtení
- rozlišuje obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis	Vyjmenovaná slova
- rozpozná párové souhlásky uvnitř slova - osvojuje si jejich pravopis a odůvodní si jej	Znělé a neznělé souhlásky
- rozezná ve větě podstatné jméno - určuje rod, číslo a pád podstatných jmen - rozlišuje vlastní jména a správně je napíše	Podstatná jména
- pozná sloveso - určuje osobu, číslo a čas sloves	Slovesa
- rozlišuje ostatní slovní druhy	Ostatní slovní druhy
- určuje slova souznačná a protikladná a užívá je ve větách	Slova souznačná a protikladná
- vyjmenuje abecedu - umí řadit slova podle abecedy	Abeceda
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - pozná základní skladební dvojici	Věta a souvětí
- je schopen vyprávět příběh podle osnovy - popíše věrohodně předmět i činnost - volí vhodná slova - umí telefonovat - napíše svou adresu, přání, pozdrav a dopis	Vyjadřovací schopnosti
- dodržuje správné tvary písmen - dbá na úpravu v sešitě	Psaní

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	Evropa a svět nás zajímá – zážitky z cest
MDV	vnímání mluveného i psaného projev, rozvoj komunikačních schopností
MKV	četba jako prostředek poznání jiných kultur, principy slušného chování
OSV	prohloubení vztahu mezi verbální a neverbální komunikací

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - orientuje se v encyklopediích určených dětem - seznamuje se s nejznámějšími autory a ilustrátory dětských knih	Čtení
- dbá na úpravu v sešitech	Psaní
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje základní skladební dvojice ve větě jednoduché - seznamuje se s pravidlem shody podmětu s přísudkem - vytváří z jednoduchých vět souvětí	Věta a souvětí
- rozliší slova mnohoznačná a jednoznačná - vytváří synonyma, opozita a slova citově zabarvená - užívá spisovná slova - definuje a pozná slova ohebná a neohebná - seznámí se s Pravidly českého pravopisu	Slovo
- umí rozlišit předpony, předložky; správně je píše - určuje slovní základ (předpona, kořen a přípona)	Stavba slova
- zná vzory podstatných jmen - určuje rod, číslo, pád a vzor - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně vlastní jména	Podstatná jména
- pozná zvrtná a neurčitá slovesa - určuje osobu, číslo a čas - časuje slovesa v čase přítomném, minulém i budoucím	Slovesa
- aplikuje shodu podmětu s přísudkem	Skladba
- vyhledává v abecedním seznamu	Abeceda
- píše správně skupiny bě-bje, pě-pje, vě-vje, mě-mně	Skupiny bě-bje, pě-pje, vě-vje, mě-mně
- umí vypravovat podle osnovy - popíše vhodnými slovy jednoduchý předmět - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni - dokáže se vyjadřovat v běžné situaci - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu - umí napsat sms, e-mail	Vyjadřovací schopnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	rozvoj sebeúcty a sebekritiky, ohleduplnost a pomoc slabým
MDV	vliv reklamy, nutnost počítačové gramotnosti
MKV	rovnocennost všech etnických skupin, odlišnost lidí, lidské vztahy a vztahy mezi kulturami, důležitost porozumění
OSV	rozvoj základních dovedností pro spolupráci, komunikace verbální a neverbální
EGS	Evropa a svět nás zajímá – zážitky z cest

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
- čte přiměřeně rychle a plynule - pozná vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy – rým, verš, sloka - naučí se a recituje přiměřenou poezii - dokáže si vybrat četbu dle svého zájmu a umí zhotovit zápis do čtenářského deníku	Čtení
- dbá na úpravu v sešitech	Psaní
- určuje všechny slovní druhy - skloňuje podle vzorů	Slovní druhy
- určuje druhy přídavných jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen	Přídavná jména
- seznámí se se základními druhy zájmen a číslovek	Zájmena a číslovky
- časuje slovesa ve všech časech oznamovacího způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - určí v textu zvrtné sloveso - rozliší jednoduché a složené slovesné tvary	Slovesa
- seznámí se s přímou řečí uvozovací - používá přímou řeč při vypravování	Přímá řeč
- pozná podmět a přísudek - dokáže určit podmět holý, rozvitý a několikanásobný - určí shodu podmětu s přísudkem	Skladba
- určí větu hlavní a vedlejší - rozezná spojky a spojovací výrazy v souvětí	Souvětí
- píše správně názvy národností, států	Vlastní jména a názvy
- umí sestavit osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se vyjadřuje jasně a srozumitelně - zachovává posloupnost děje a hlavní linii - napíše dopis, pozvánku, oznámení, e-mail	Vyjadřovací schopnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	pochopení pravidel a zákonů
MDV	tvorba mediálního sdělení, typy sdělení a jejich funkce; práce v týmu, fungování médií a jejich vliv na společnost; stavba, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
MKV	aktivní účast na vytváření společnosti
EGS	Státy Evropy, Evropská unie – zážitky z cest

5.1.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah předmětu **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje v 6. – 9- ročníku jako samostatný předmět 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, výjimečně pracujeme v terénu.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- rozvíjení kultivovaného ústního a písemného projevu

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je úzce spjat s těmito předměty:

- DĚJEPIS (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození)
- INFORMATIKA (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování zažitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- HUDEBNÍ VÝCHOVA (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...)
- VÝTVARNÁ VÝCHOVA (líčení)
- VÝCHOVA K OBČANSTVÍ (osobnost)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k užívání terminologie
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a podhledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s digitální technologií

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vedeme žáky také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV: mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, ...

VDO: demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti, ...)

EGS: poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy, ...)

ENV: lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství, ...

MDV: výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV: Češi a národní obrození

5.1.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
- dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) Zvuková stránka jazyka (spisovná i nespisovná výslovnost) Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) Pravopis (lexikální a morfologický)
- dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	Tvarosloví (ohebné slovní druhy) Skladba (základní větné členy) Pravopis (shoda přísudku s podmětem)
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace	Oslovení
- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail)
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	Vypravování, popis, charakteristika
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší z paměti literární texty přiměřené věku - zvládá četbu a dramatizaci jednoduchého textu - vyjádří své pocity z přečteného textu - podle svých schopností volně reprodukuje text - případně tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s vhodným literárním textem přiměřeného rozsahu a obtížnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
- na základě výběru textu	
OSV	mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si (báseň)
MDV	mediální sdělení (jeho hodnocení), výběr literatury
MKV	charakteristika člověka
EGS	rodinné příběhy z cest, život dětí v jiných zemích
ENV	Lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství
D	starověké Řecko a Řím, křesťanství, Židé, starověké Řecko a Řím
Čj (lit.)	řecké a římské báje a pověsti
Hv	Lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje
Vv	Řecké a římské umění

Poznámky
- pravopis – v průběhu celého školního roku - doporučujeme výuku v blocích, spolupráci se školním časopisem (MDV) - v průběhu roku: základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, ...), čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- ovládá pravopisné jevy morfologické	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy)
- chápe přenášení pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma)
- rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- pravopis – v průběhu celého školního roku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady	Subjektivní popis
- dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	Charakteristika (přímá, nepřímá)
- dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu - dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Referát, recenze (beseda o uměleckém díle), reklama
- učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky	Výpisky

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MDV	reklama
ENV	příroda a já
EGS	cestování
OSV	mluvní cvičení, poznávání lidí, kreativita
Čj	literární texty, odborný text z různých předmětů, využití literárních textů

Poznámky
- doporučujeme výuku v blocích, spolupráci se školním časopisem (MDV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text	Základní literární druhy a žánry a jejich hlavní představitelé
- orientuje se v základních literárních pojmech (viz. učivo) - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Tvořivé činnosti s vhodným literárním textem

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MKV	charakteristika člověka
EGS	cestování
OSV	mezilidské vztahy
Vv, Hv	románské, gotické umění (stav., soch., mal.) + hudba
D	Velká Morava, český stát – Přemyslovci, Lucemburkové

Poznámky
V průběhu roku: - základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, ...)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- má přehled o slovanských a světových jazycích	Obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) Tvarosloví (slovesa)
- určuje druhy vedlejších vět - ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Skladba (věta jednoduchá a souvětí)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
- ukázky z české literatury	
- cizí jazyky	
- pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení - rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace - ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu - uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	Životopis Výklad Úvaha (aktuální témata)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MDV	zpravodajství, média v každodenním životě
ENV	životní prostředí
OSV	mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí
Čj (lit.)	literární texty
	odborné předměty

Poznámky
- doporučujeme výuku v blocích, spolupráci se školním časopisem (MDV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- orientuje se v základních literárních pojmech - rozlišuje základní literární druhy a žánry	Základní literární druhy a žánry a jejich hlavní představitelé Tvořivé činnosti s vhodným literárním textem

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MDV	knihy, noviny, ... a NO
EGS	Češi a Evropa a NO
Vv, Hv, D	renesance, humanismus, baroko, klasicismus
Vo	humanismus
Čj (sloh)	životopis
D	národní obrození, 2. pol. 19. století
Vv, Hv	umělecké směry 2. pol. 19. století a přelomu 19. a 20. století

Poznámky
V průběhu roku: - základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, ...), čtenářský deník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí	Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny) Slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy) Tvarosloví (vlastní jména a názvy) Skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
- na základě výběru textu - pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku

Poznámky
- pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty, ...

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - chápe roli mluvčího a posluchače - dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy) - vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty - zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu	Diskuse (sdělovací prostředky) Výstavba a členění textu Funkční styly

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	úřední styk občana s úřady
EGS	reportáž z cestování
MDV	diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my
OSV	mluvní cvičení, kreativita
ENV	vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž)
Čj	literární texty

Poznámky
- doporučujeme výuku v blocích, spolupráci se školním časopisem (MDV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- orientuje se v základních literárních směrech - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - projevuje zájem navštěvovat divadla a filmová představení - formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Základy literární teorie a historie Tvořivé činnosti s vhodným literárním textem

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vv, Hv	vývoj umění
Vo	problémy lidské nesnášenlivosti
D	umělecké směry

Poznámky
V průběhu roku: – základy lit. teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy, ...), čtenářský deník

5.1.2 Cizí jazyk

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělání v oboru anglický jazyk směřuje k:

- objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- získávání základů a předpokladů pro komunikaci v rámci Evropy a světa
- poznávání odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice
- samostatnému získávání informací v anglickém jazyce

Časové vymezení předmětu:

- 3. – 9. ročník – 3 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné jazykové učebně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- práce ve dvojicích
- samostatná práce
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými učebními strategiemi, především s ohledem na cizojazyčné učení
- vedeme žáky k poznání smyslu a cílů učení
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k pochopení problému
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům
- aktivní přístup podporujeme především v projektových úlohách

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k výstižnému a souvislému projevu v anglickém jazyce
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k formulování svého názoru a naslouchání názorů druhých
- využíváme aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Kompetence sociální a personální

- spolupracujeme v řadě aktivit formou párové a skupinové práce
- prostřednictvím sebehodnocení učíme žáky posuzovat své slabé i silné stránky
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole i mimo školu
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence občanské

- seznamujeme s životem v jiných zemích, se zvyky a tradicemi
- srovnáváme a přemýšlíme o otázkách týkajících se kulturních odlišností, občanských práv, práv dítěte, životního prostředí atd.
- vedeme žáky k diskusi a vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění
- podněcujeme žáky k efektivní organizaci práce
- napomáháme při cestě ke správnému řešení problémů a úkolů
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami
- vedeme žáky k využívání online slovníků, vyhledávání a přehrávání výslovnosti daného výrazu
- umožňujeme práci s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice
- podporujeme žáky k využívání aplikací, které slouží k upevnění slovní zásoby

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

ENV: základní podmínky života, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

EGS: jsme Evropané, Evropa a svět

OSV: poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, hodnoty a postoje, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MDV: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

MKV: kulturní difference, lidské vztahy

VDO: občanská společnost a škola, formy participace

5.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rodina, domov, volný čas, čísllice 0-20, barvy Motivační říkanky a písně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Krátká písemná sdělení Anglická abeceda
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Kladná věta, otázka a zápor u slovesa TO BE, HAVE GOT Člen určitý a neurčitý
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	informace o mé osobě, regulace vlastního chování
MKV	tolerantní vztahy s jinými lidmi

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
Poslech s porozuměním	
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Domov – místo, kde bydlím Čísllice 0–100
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Nákupy a volný čas Zvyky, tradice: Vánoce, Velikonoce Motivační písničky a říkanky Autentické ilustrativní materiály
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Krátké poslechové ukázky k tématům Krátké texty k tématům Komiksy Jednoduché příběhy na daná témata Anglická abeceda
Mluvení	
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Říkanky a písničky
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Orientace v textu a překlad textu Hra v rolích Přítomný čas
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá	Sloveso TO BE, HAVE GOT Základní předložky místa Pozdravy

	Hra v rolích a modelové situace na dané téma Určení místa Nákup zboží v obchodě
Čtení s porozuměním	
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Přítomný čas Sloveso TO BE, HAVE GOT Základní předložky místa
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MKV	zvyky a tradice písně a poezie anglicky mluvících zemí příběhy dětí
EGS	život dětí v jiných zemích

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
Produktivní řečové dovednosti	
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Vazba THERE IS/THERE ARE Sloveso TO BE, HAVE GOT, CAN, MUST Předložky (in, between) Rozkazovací způsob Přítomný čas prostý Můj svět Popis mého domu, naše město Můj rozvrh Můj volný čas – koníčky Počasí – jednoduchý popis situace Antonyma, synonyma
Psaní	
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Volný čas Moje koníčky Denní program Vyjádření času
- vyplní osobní údaje do formuláře	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	organizace a plánování volného času

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Komiksy, jednoduché texty Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Vazba THERE IS/THERE ARE Přivlastňovací pád při popisu osob Členy a, an, the Datum, řadové číslovky Kdo? Kdy? Kde? Co? Tematické okruhy: - jednoduché představení sebe a své rodiny - volný čas - denní povinnosti - domácí práce - město, dům - popis osob
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
- reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	Sociální rozvoj - komunikace v různých situacích, vzájemné poznávání Osobnostní rozvoj - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a paměti
MKV	lidské vztahy
EGS	jsme Evropané

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Anglický jazyk****Ročník: 7.**

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Komiksy, jednoduché texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Texty v učebnici, časopisy, další materiály
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Minulý čas prostý
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Počitatelná a nepočitatelná podst. jm. Some/any
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	How much? How many? Stupňování přídavných jmen
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Going to, have to
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Tematické okruhy:
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- zvířata
- reaguje na jednoduché písemné sdělení	- cestování
	- zeměpisné informace
	- počasí
	- jídlo, recepty
	- kultura

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	objevujeme Evropu a svět
ENV	Vztah člověka k prostředí, ekosystémy
MKV	kulturní difference
OSV	kooperace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Komiksy, jednoduché texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR Texty v učebnici, časopisy, další materiály Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů Past simple (with ago) Like + ing Budoucnost s WILL Minulý čas průběhový Jednoduchá konverzace týkající se probíraných tematických okruhů Tematické okruhy: - životní události - volnočasové aktivity - doprava - budoucnost - zeměpisné informace
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
- reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	hodnoty a postoje
ENV	lidské aktivity a problémy životního prostředí
MKV	lidské vztahy
EGS	Evropa a svět nás zajímají

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Komiksy, jednoduché texty s reáliemi anglicky mluvících zemí i ČR Texty v učebnici, časopisy, další materiály Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů Členy Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti Předpřítomný čas Modální slovesa: MUST, HAVE TO, SHOULD, CAN EVER/NEVER Jednoduchá konverzace týkající se probíraných tematických okruhů Tematické okruhy: - město - udávání směru - kultura - škola, školní problémy - zajímavosti, sny
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	
- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	
- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
- reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	organizace a plánování volného času

5.1.3 Další cizí jazyk

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Další cizí jazyk – Německý jazyk je vyučován jako povinný předmět v 7. – 9. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně.

Vzdělávací obsah předmětu:

- pomáhá získat zájem o studium cizího jazyka
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů
- přispívá k porozumění mezi národy

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- skupinová práce, práce ve dvojicích
- výukové programy na PC
- krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

- seznamujeme žáky s různými učebními strategiemi, především s ohledem na cizojazyčné učení
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k pochopení problémů
- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce na odpovídající úrovni
- vytváříme příležitosti ke komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- spolupracujeme v řadě aktivit formou párové a skupinové práce
- prostřednictvím sebehodnocení učíme žáky posuzovat své slabé i silné stránky

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se životem v jiných zemích, se zvyky a tradicemi
- vedeme žáky k diskusi a vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomění si důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí pracovní uplatnění
- vedeme žáky k efektivní organizaci práce

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, jejich ukládání, sdílení a vytváření dalšího digitálního obsahu
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyk, k formulování písemného vyjadřování různými formami

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV: poznávání lidí, komunikace, řešení problémů a rozhodovací schopnosti

EGS: Evropa a svět

MKV: kulturní difference, lidské vztahy

MDV: tvorba mediálního sdělení

5.1.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Nácvik výslovnosti Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Pozdravy, poděkování, představování Otázky, zápor, pořádek slov ve větě Časování pravidelných sloves Dialogy
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat	Vyplňování formuláře Práce se slovníkem
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Tematické okruhy: – rodina – přátelé – škola, školní potřeby – volný čas
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a volného času a podobné otázky pokládá	
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající jeho samotného, rodiny a volného času	
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům	
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, komunikace
EGS	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
MKV	lidské vztahy

Poznámky
Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použitých učebních materiálů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk
Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Časování pravidelných a některých nepravidelných sloves Určitý a neurčitý člen 4. pád podstatných jmen Množné číslo podstatných jmen Přivlastňovací zájmena Předložky v časových údajích, u zeměpisných názvů Předložky s 3. a 4. pádem Tematické okruhy: – zvířata – pozvánka – kalendářní rok (měsíce, roční období, svátky) – určování času – město – cestování – Vídeň – domov, bydlení
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat	
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a volného času a podobné otázky pokládá	
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající jeho samotného, rodiny a volného času	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům	
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, komunikace
EGS	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
MKV	lidské vztahy

Poznámky
Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použitých učebních materiálů

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk
Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Předložky se 4. pádem Skloňování osobních zájmen Způsobová slovesa Minulé časy sloves – préteritum, perfektum Nepravidelná slovesa Stupňování přídavných jmen Tematické okruhy: – denní režim – dům, byt – jídlo, nákupy – týdenní program – Berlín, Německo – lidské tělo, zdraví – počasí – příroda – oblékání
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat	
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a volného času a podobné otázky pokládá	
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající jeho samotného, rodiny a volného času	
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k probíraným tématům	
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, komunikace
EGS	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
MKV	lidské vztahy, kulturní diferenciaci

Poznámky
Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použitých učebních materiálů

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Je realizována v 1. až 5. ročníku (v 1. ročníku 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně).

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Čísla a početní operace** – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - a. dovednost provádět operaci
 - b. algoritmické porozumění
 - c. významové porozumění
 - d. získávání číselných údajů; seznámení se s pojmem proměnná
2. **Závislosti, vztahy a práce s daty**
 - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
3. **Geometrie v rovině a prostoru**
 - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**
 - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace: Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- srozumitelně vysvětlujeme žákům, co se mají naučit
- rozvíjíme logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učíme je rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vedeme je k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učíme je provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- klademe jim otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnosti
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- učíme je přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symbolik
- zadáváme práci v týmu vyžadující komunikaci
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- učíme je pracovat v týmu
- podněcujeme žáky v argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- učíme je hodnotit svoji práci a práci ostatních
- vedeme je k ohleduplnosti a taktu
- v činnostech žákům pomáháme a umožňujeme jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- vedeme žáky vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme je využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek

Kompetence digitální

- ovládá běžná digitální zařízení a aplikace
- dokáže pracovat s daty, třídí je za použití vhodných digitálních technologií
- používá digitální technologie k usnadnění řešení složitějších matematických úloh

Průřezová témata:

V tomto předmětu jsou realizována OSV – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

5.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Učivo
Čísla a početní operace (OSV 1, OSV 6)	
- žák poznává jednotlivá čísla do 20 na základě názoru	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru
- určí počet daného čísla do 10, do 20	Přirozená čísla 1-5, 6-10, 10-20 Určování čísel v řadě do 10, do 20 Pojmy před, za, hned před, hned za postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru
- využívá matematické pomůcky	Využívá názorných pomůcek: dominové karty, kostky, počítadlo apod.
- porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =	Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů
- dokáže napsat i přečíst čísla 0-20	
- umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose	
- využívá matematické znaky	
- užívá číselnou osu ke sčítání, odčítání v oboru čísel do 20	Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnání čísel pomocí číselné osy Sčítání, odčítání čísel pomocí číselné osy
- umí z paměti sčítat a odčítat do 5, do 10, do 20, v druhé desítce vychází z analogie 1. desítky	
- sčítá a odčítá čísla do 20 bez přechodu desítky	
- zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu	
- využívá komutativnosti	Vyvození +, - na názorných příkladech Sčítání a odčítání do 5, do 10 Zápis příkladů, čtení, řešení písemně i z paměti Využívání početních situací v praktických činnostech
- sestaví jednoduché slovní úlohy	
- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	
Závislosti a práce s daty (OSV 3)	
- určí části dne, doba spánku, doba denní	Orientace v čase, propojení s prvoukou Určování časové jednotky – hodina v průběhu dne a noci, časový údaj – den, měsíc, rok
- vyjmenuje dny v týdnu, měsíce určí jejich pořadí	
- řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh	Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh
- za pomoci učitele se orientuje na číselné ose	Čtení jednoduchých tabulek Vztahy o několik více, méně
- určí místo v řadě	Číslovky řadové
Geometrie (OSV 1, OSV 9)	
- rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku	Základní tvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice Tělesa – krychle, kvádr, koule válec
- zná významy slov velký, dlouhý, větší a opaky	Stavebnice – určování těles – kvádr, krychle,...

- vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický tvar	Modelování geometrických útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků
--	---

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 3	Sebepoznání, sebepojetí, moje učení
OSV 6	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí
OSV 9	Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Učivo
Čísla a početní operace (OSV 1, OSV 6)	
- sčítá a odčítá čísla do 20 s přechodem přes desítku	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku
- poznává jednotlivá čísla do 100	Vytváření představ jednotlivých čísel do 100 na základě názoru
- určí počet daného čísla do 100	Počítání do 100 s určením správného počtu, zápisy a čtení čísel
- zapíše a přečte všechna čísla do 100	
- určí posloupnost jednotlivých čísel do 100	Pojmy před, za hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě
- vyhledá dané číslo v řadě, dokáže přečíst všechna čísla 20-100	Počítání a určování předmětů v daném souboru
- dokáže určit a porovnat velikost daného čísla	Využívání názorných pomůcek – dominové karty, kostky, počítadlo apod.
- najde a zapíše dané číslo na číselné ose	Čtení, psaní, porovnávání čísel do 100
- porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =	
- sčítá a odčítá do 100 vybrané příklady, dokáže použít číselné osy, počítá z paměti	Orientace na číselné ose
- zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu	Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matematických znaků a symbolů Psaní jednotlivých čísel 20-100
- využívá komutativnosti	Sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky (20+30, 45+8) Počítání s použitím závorek Doplňování a využívání komutativního zákona ke kontrole výpočtu
- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině
Závislosti a práce s daty (OSV 3, ENV 4)	
- dokáže určit hodiny, minuty, vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, určí jejich pořadí	Převody času, měsíc, den, hodina, minuta Určování času na hodinách – ručičkových i digitálních
- řeší jednoduché slovní úlohy, provádí za pomoci učitele zápisy slovních úloh	Čtení s porozuměním, řešení slovních úloh Vymýšlení slovních úloh na základě poznatků z praktického života
- číslovky řadové, určí místo v řadě	Poznávání řadových číslovek, využívání v TV
Geometrie (OSV 1, OSV 9)	
- rozezná, pojmenuje krychli, kvádr, kouli, jehlan	Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, jehlan, koule
- narýsuje úsečku, určí délku úsečky na cm a porovná	Modelování těles Určování odlišnosti jednotlivých těles
- určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů	
- určí dané geometrické tvary, popíše rozdíly	

	Rýsování úseček, měření pomocí pravítka na cm, porovnávání délek úseček
- dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar	Modelování geometrických útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků
- vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
OSV 3	sebepoznání, sebepojetí, moje učení
OSV 6	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí
OSV 9	kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence
ENV 4	vztah člověka a prostředí

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Učivo
Čísla a početní operace (OSV 1, OSV 6)	
- používá komutativnosti v řešení početních operací	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- sčítá a odčítá dvojčíferná čísla do 100 z paměti i písemně	Sčítání a odčítání dvojčíferných čísel do 100 z paměti i písemně
- používá násobilku k řešení úloh	Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100
- dokáže správně používat matemat. symboly +, -, x, :	
- poznává jednotlivá čísla do 1 000 na základě názoru	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru
- určí počet daného čísla do 1 000	Přirozená čísla 0-100 Určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Počítání a určování předmětů v daném souboru
- využívá matematické pomůcky	Využívání názorných pomůcek – dominové karty, kostky, počítadlo apod.
- porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =	Porovnávání čísel v daném oboru a využívání matemat. znaků a symbolů
- dokáže napsat i přečíst čísla 100 – 1 000	Psaní a čtení jednotlivých čísel 100-1 000
- umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na číselné ose	Číselná osa, znázorňování čísel Určování čísel na číselné ose Porovnání čísel pomocí číselné osy
- využívá matematické znaky	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000
- umí z paměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1 000	Sčítání a odčítání z paměti
- zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu	Násobení dvojčíferných čísel jednocíferným
- využívá komutativnosti	Písemné sčítání dvou trojčíferných čísel
- sestaví jednoduché slovní úlohy	Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony
- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	Využívání početních situací v praktických činnostech Práce ve skupině, postavení členů ve skupině
Závislosti a práce s daty (OSV 3, ENV 4)	
- zná jednotky času: hodina, minuta, vteřina	Orientace v čase, propojení s prvoukou
- provádí odhady předběžného výsledku měření	Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností
- umí narysovat a používat tabulku násobků	Provádění jednoduchých převodů časů
- dokáže vyhledat spoje (autobusové) do místa a z místa bydliště	Praktické využívání v TV, prvouce Práce s tabulkami, diagramy – sestavování
Geometrie (OSV 1, OSV 9)	
- rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku, určí je na krychli, kvádru	Základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec)

- určí shodné a neshodné strany geometrických útvarů	Různá měřidla délky, měření úsečky Jednotky délky: mm, cm, dm, m Přímka, úsečka, bod, průsečík Rýsování Základní prostorové útvary (kvádr, válec, jehlan) Modelování geometrických útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků
- provádí jednoduché převody	
- dokáže narýsovat a změřit úsečky různé délky	
- narýsuje a změří úsečky v různých polohách	
- dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar	
- vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
OSV 3	sebepoznání, sebepojetí, moje učení
OSV 6	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí
OSV 9	kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurenci
ENV 4	vztah člověka a prostředí

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
Čísla a početní operace (OSV 1, OSV 3, OSV 8, OSV 10)	
- používá komutativnosti v řešení početních operací	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 z paměti i písemně	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 z paměti i písemně
- používá násobilku k řešení úloh	Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100
- dokáže správně používat matemat. symboly +, -, x, :	Násobení jednociferným a dvojciferným činitelem Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky
- poznává jednotlivá čísla do 10 000 na základě názoru	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru
- určí počet daného čísla do 10 000	Přirozená čísla 0-10 000
- snaží se využívat počtu do 10 000 v nejrůznějších životních situacích	Určování čísel v řadě do 10 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady
- dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000	Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě
- umí zaokrouhlovat čísla na desítky a stovky	Počítání a určování předmětů v daném souboru
- dokáže použít komutativní a asociativní zákon	Písemné algoritmy početních operací
- porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 10 000 Sčítání a odčítání z paměti Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací
- pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky a času	Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna; délky dm, m, km; času s, min
- převádí jednotky délky na dm, m, km; hmotnosti dkg, kg, t; času	Práce s kalkulátorem, softwarem
- sestaví graf pomocí výsledku v tabulkách	Tabulky, grafy
- řeší jednoduché slovní úlohy	Řešení slovních úloh Jednoduchá měření
- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	Využívá názorných pomůcek: dominových karet, kostky, počítadlo apod.
Závislosti a práce s daty	
- důležitosti, sestavit a doplnit tabulku	Práce s tabulkami, zápisy, řešení
- na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafů	Názorné sestavení grafů, zapisování a vyhodnocení na základě údajů v tabulce
- pokouší se o sestavení diagramu	Práce s diagramem Praktické využití v TV, Přírodovědě
Geometrie (OSV 1, OSV 3, OSV 6)	
- sestrojí čtverec, obdélník	Konstrukce čtverce, obdélníku
- rozumí trojúhelníkové nerovnosti	Trojúhelníková nerovnost
- dokáže narysovat daný trojúhelník	Sestrojení trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný)

- dokáže narýsovat součet, rozdíl, násobek úseček	Grafický součet, rozdíl, násobek úseček
- rýsuje a určuje délku lomené čáry	Rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry
- dokáže označit přímku, polopřímku, úsečku, určí rozdíly	
- vypočítá obvod obdélníku, čtverce	Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků
- narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině, určí rovnoběžník	Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků
- rýsuje kolmice pomocí kružítka	
- narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti	Označení geometrických tvarů v prostoru Souřadnice bodů ve čtvercové síti Čtvercová síť, rýsování obrazců
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
OSV 3	osobnostní rozvoj – cvičení sebekontroly, vůle, organizace času, plánování učení
OSV 6	Sociální rozvoj – komunikace, cvičení pozorování
OSV 8	komunikace: cvičení pozorování a aktivního naslouchání
OSV 10	morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zvládání učebních problémů vázaných na látku

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
Čísla a početní operace (OSV 1, OSV 3, OSV 8, OSV 10)	
- používá komutativnosti v řešení početních operací	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 1 000 000 z paměti i písemně	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 1 000 000 z paměti i písemně
- používá násobilku k řešení úloh	Násobilka a dělení v oboru násobilky do 100
- dokáže správně používat matemat. symboly +, -, x, :	Písemné násobení dvojciferným a trojciferným činitelem Pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky Písemné dělení jednociferným dělitelem
- poznává jednotlivá čísla do 1 000 000 na základě názoru	Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru
- určí počet daného čísla do 1 000 000	Přirozená čísla 0-1 000 000
- snaží se využívat počtu do 1 000 000 v nejrůznějších životních situacích	Určování čísel v řadě do 1 000 000 po jednotkách, desítkách, stovkách, tisících, desetitisících Pojmy před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě
- dokáže písemně sčítat, odčítat, násobit, dělit v oboru do 10 000	Počítání a určování předmětů v daném souboru využití matematických symbolů
- umí zaokrouhlovat čísla na desítky, stovky, tisíce	Písemné algoritmy početních operací
- snaží odhadovat výsledek	Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, odhady
- porovnává čísla dané skupiny, využívá znaky větší, menší, =	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1 000 000 Sčítání a odčítání z paměti Cvičení odhadů, kontroly výsledků početních operací
- pracuje s jednotkami hmotnosti, objemu, délky, času	Jednotky hmotnosti kg, dkg, tuna; délky dm, m, km
- převádí jednotky délky na dm, m, km; hmotnosti na dkg, kg, t	
- sestaví graf pomocí výsledků v tabulkách	Tabulky, grafy
- řeší složené slovní úlohy	Řešení slovních úloh Jednoduchá měření Práce s kalkulátorem, softwarem
- dokáže napsat a přečíst římské číslice do 20	Římské číslice
- ví, jak se číslice odvozují	Číslice L, C, D, M
- zná znaky římských čísel	Čtení letopočtů
- převádí celá čísla na zlomky	Zlomky
- určí část z celku	Přirozená a celá čísla Základní počítání a převody
- zapíše desetinné číslo	Desetinná čísla – základní poznatky Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění
- využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností	Využívání názorných pomůcek – dominové karty, kostky, počítadlo apod. Zajímavé matematické úlohy

Závislosti a práce s daty (EV 3)	
- vyhledá si autobusové a vlakové spoje	Práce s daty – praktické využití jízdních řádů a ceníků
- na základě doplnění sestaví a zhodnotí výsledky grafu	Práce tabulkou, grafem, diagramem Praktické využívání v TV, Přírodovědě
- pracuje s tabulkami a jejími výsledky, sestaví graf	
- pokouší se o sestavení diagramu	
Geometrie (OSV 1, OSV 3, OSV 6)	
- sestrojí čtverec, obdélník	Konstrukce čtverce, obdélníku
- rozumí trojúhelníkové nerovnosti	Trojúhelníková nerovnost
- dokáže narýsovat daný trojúhelník	Sestrojení trojúhelníku (pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný)
- dokáže narýsovat součet, rozdíl, násobek úseček	Grafický součet, rozdíl násobek úseček
- rýsuje a určuje délku lomené čáry	Rýsování přímky, polopřímky, úsečky, lomené čáry
- dokáže označit přímku, polopřímku, úsečku, určí rozdíly	
- vypočítá obvod obdélníku, čtverce	Výpočty obvodů daných mnohoúhelníků
- narýsuje rovnoběžky v různých polohách v rovině, určí rovnoběžník	Rýsování rovnoběžek v různých polohách, rýsování rovnoběžníků
- rýsuje kolmice pomocí kružítka	Čtvercová síť Výpočty obsahu Výsledky obvodů x obsahů porovnávání
- využije čtvercové sítě k výpočtu obsahu geometrických těles	
- používá jednotky obsahu, vzorce k výpočtu obsahu	
- vysvětlí rozdíl obsah x obvod	Označení geometrických tvarů v prostoru Souřadnice bodů ve čtvercové síti Čtvercová síť, rýsování obrazců
- narýsuje čtvercovou síť, vyznačí čtverec, obdélník, určí osu souměrnosti	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
- dokáže řešit slovní úlohy spojené se všemi matematickými operacemi na úrovni žáka 1. stupně	Řešení zajímavých slovních úloh na úrovni skupinové práce, praktické příklady – obchodování, pošta, banka Letopočty, výpočty doby minulé x současné Propojení s Vlastivědou, Přírodovědou Odhady

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – pozornost a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
OSV 3	osobnostní rozvoj – cvičení sebekontroly, vůle, organizace vlastního času, plánování učení
OSV 6	rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí
OSV 8	kommunikace – cvičení pozorování a aktivního naslouchání
OSV 10	morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zvládání učebních problémů vázaných na látku
EV 3	lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.2.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení předmětu:**Vzdělávání v matematice směřuje k:**

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Časové vymezení předmětu:

- v 6. – 9. ročníku 4 hodiny týdně

Organizační vymezení předmětu:

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice; zeměpis – měřítko, výpočty; chemie – řešení rovnic, převody jednotek, ...).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- vedeme žáky k využívání prostředků digitálních technologií
- učíme žáky plánovat postupy

Kompetence k řešení problémů

- rozebíráme s žáky problémy a plánujeme řešení
- vedeme žáky k volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů
- učíme žáky pracovat s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky k ověřování výsledků své činnosti

Kompetence komunikativní

- zadáváme práci v týmu vyžadující komunikaci
- vedeme ke zdůvodňování matematických postupů a vytváření hypotéz

- vyžadujeme u žáků užívání správné terminologie a symboliky
- učíme žáky požádat o pomoc

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupráci ve skupině
- snažíme se o utváření příjemné atmosféry v týmu
- učíme věcné argumentaci, schopnosti sebekontroly
- kontrolujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- snažíme se, aby žáci respektovali názory ostatních
- vedeme k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učíme brát ohled na druhé
- vedeme k hodnocení své činnosti nebo jejich výsledků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální technologie při řešení matematického problému
- učíme žáky získávat a vyhodnocovat data a informace v digitálním prostředí
- vedeme žáky k rozvíjení myšlení a logickému uvažování
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění a zkvalitnění práce

Průřezová témata:

OSV, VDO: důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost

ENV: stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí, ...

EGS: srovnání států, grafy, ...

5.2.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Desetinná čísla (OSV 1, OSV 10)	
- zapíše a přečte desetinné číslo	Desetinná čísla – zápis, znázorňování
- znázorní desetinné číslo na číselné ose	
- porovná dvě a více desetinných čísel	Porovnávání desetinných čísel
- zaokrouhlí desetinné číslo na stovky, desítky, jednotky, desetiny, setiny	Zaokrouhlování desetinných čísel
- převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu	Jednotky délky, hmotnosti a obsahu
- sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla	Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel
Dělitelnost (OSV 1, OSV 2)	
- určí všechny dělitele daného přirozeného čísla	Dělitel
- určí zadaný počet prvních násobků daného přirozeného čísla	Násobek
- uvede znaky dělitelnosti čísla 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10	Znaky dělitelnosti
- rozliší prvočíslo a složené číslo	Prvočísla a složená čísla
- rozloží složené číslo na součin prvočísel	Společní dělitele a společné násobky
- určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek daných přirozených čísel	Největší společný dělitel Nejmenší společný násobek
Úhel (OSV 10)	
- definuje úhel jako část roviny	Úhel
- sestrojí osu úhlu	Osa úhlu
- změří velikost úhlu úhloměrem, sestrojí úhel o dané velikosti	Velikost úhlu, stupeň, minuta
- klasifikuje úhly podle jejich velikosti	Ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní a plný úhel
- pozná vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly a porovná jejich velikosti	Dvojice úhlů a jejich vlastnosti
- sečte a odečte velikosti úhlů ve stupních a minutách	Sčítání a odčítání úhlů
Osová souměrnost (OSV 10)	
- pozná shodné útvary	Shodnost geometrických útvarů
- sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru osově souměrného	Osová souměrnost Osa souměrnosti
- pozná osově souměrný útvar a vyznačí všechny jeho osy souměrnosti	Osově souměrné obrazce
Trojúhelník (OSV 1, OSV 10)	
- vypočítá velikost třetího vnitřního úhlu v trojúhelníku	Opakování úhlů Součet vnitřních úhlů v trojúhelníku
- rozliší trojúhelníky podle velikosti jeho vnitřních úhlů, uvede vlastnosti rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	Typy trojúhelníků – rovnostranný, rovnoramenný
- sestrojí výšku a těžnici trojúhelníku	Výšky a těžnice trojúhelníku
- sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku

Krychle a kvádr (OSV 1)	
- rozliší krychli a kvádr	Krychle a kvádr, jejich síť
- zobrazí krychli a kvádr včetně vyznačení viditelných a neviditelných hran	
- vypočítá povrch a objem krychle	Povrch a objem krychle
- vypočítá povrch a objem kváдру	Povrch a objem kváдру
- převádí jednotky objemu	Jednotky objemu

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
OSV 2	můj vztah ke mně samé/mu; moje učení, moje vztahy k druhým lidem
OSV 10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Zlomky (OSV 10)	
- vyjádří zlomkem část celku	Celek a jeho část Znázorňování zlomků
- uvede zlomek v základním tvaru	Rozšiřování zlomků Krácení zlomků
- porovná dané zlomky	Porovnávání zlomků
- vyjádří kladné racionální číslo zlomkem, desetinným číslem, případně smíšeným číslem	Zlomky, desetinná a smíšená čísla
- sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky	Sčítání a odčítání zlomků Násobení a dělení zlomků
Celá čísla	
- znázorní celé číslo na číselné ose	Znázorňování celých čísel
- uvede absolutní hodnotu daného čísla	Absolutní hodnota celého čísla
- porovná daná celá čísla	Porovnávání celých čísel
- sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla	Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel
- zná pojem racionální číslo	Racionální čísla
Poměr	
- rozlišuje pořadí členů v poměru	Poměr
- uvede poměr v základním tvaru	Rozšiřování a krácení poměru
- řeší slovní úlohy s využitím poměru	Počítání s poměry, slovní úlohy
- dělí celek na části v daném poměru	Postupný poměr
- pracuje s měřítky map a plánů	Měřítko plánu a mapy
Přímá a nepřímá úměrnost	
- rozliší přímou a nepřímou úměrnost	Přímá a nepřímá úměrnost
- s porozuměním použije trojčlenku v jednoduchých slovních úlohách na přímou nebo nepřímou úměrnost	Trojčlenka
Procenta (OSV 10, EV 2)	
- definuje procento jako setinu z celku	Procenta, promile
- řeší slovní úlohy na procenta	Slovní úlohy na procenta
Shodnost (OSV 4)	
- pozná shodné geometrické útvary a v jednoduchých případech danou shodnost zapíše pomocí matematických symbolů	Shodnost geometrických útvarů
- používá věty o shodnosti trojúhelníku k určení, zda jsou dva trojúhelníky shodné či ne a ke konstrukci trojúhelníků	Shodnost trojúhelníků Věty o shodnosti trojúhelníků
Středová souměrnost	
- sestrojí obraz jednoduchého rovinného útvaru souměrně sdružený podle daného středu	Opakování osově souměrnosti
- pozná středově souměrný útvar a vyznačí jeho střed souměrnosti	Středová souměrnost Středově souměrné útvary
Čtyřúhelníky	
- pozná rovnoběžník a uvede, o který rovnoběžník se jedná	Rovnoběžník
- sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku
- porovná vlastnosti kosodélníku a kosočtverce	Kosodélník a kosočtverec

- sestrojí daný rovnoběžník, vypočítá jeho obvod a obsah	Konstrukce rovnoběžníku Obvod a obsah rovnoběžníku, obsah trojúhelníku
- pozná lichoběžník, charakterizuje pravoúhlý a rovnoramenný lichoběžník	Lichoběžník
- sestrojí daný lichoběžník	Konstrukce lichoběžníku
- vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Obvod a obsah lichoběžníku
Hranoly	
- pozná hranol, určí, co jsou podstavy a co stěny hranolu	Hranoly
- načrtne a sestrojí síť trojbokého a čtyřbokého hranolu	Síť hranolu
- vypočítá povrch a objem hranolu v jednoduchých případech	Povrch a objem hranolu

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 4	Psychohygiena – hledání pomoci při obtížích
OSV 10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
EV 2	Základní podmínky života – různá měření, tabulky, graf

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Mocniny a odmocniny (OSV 1, OSV 9)	
- definuje druhou mocninu jako součin dvou stejných činitelů	Druhá mocnina Umocňování z paměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých mocnin
- umocňuje z paměti přirozená čísla od 1 do 20	Druhá odmocnina Odmocňování z paměti a porovnávání Odhadování a počítání druhých odmocnin
Pythagorova věta (OSV 5, OSV 10)	
- vysloví znění Pythagorovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých praktických problémů	Pythagorova věta Pythagorova věta v rovině Pythagorova věta v prostoru
Výrazy a mnohočleny	
- určí hodnotu číselného výrazu se základními početními operacemi (sčítání, odčítání, násobení, dělení, druhá mocnina a odmocnina) včetně závorek	Číselné výrazy
- určí hodnotu výrazu s proměnnými pro zadané hodnoty proměnných	Výrazy s proměnnými
- definuje mnohočlen jakou součet (rozdíl) jednočlenů	Mnohočleny Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenů
Lineární rovnice	
- řeší lineární rovnice se závorkami i zlomky	Opakování výrazů Řešení lineárních rovnic
- řeší slovní úlohy pomocí rovnice s jednou neznámou	Slovní úlohy – dělení celku na nestejně části – hledání věku osob – společná práce – pohyb – slovní úlohy s procenty
Kružnice a kruh	
- rozlišuje pojmy kružnice a kruh	Kružnice a kruh
- rozliší sečnu, tečnu a vnější přímku	Kružnice a přímka
- vysloví znění Thaletovy věty a s porozuměním ji použije při řešení jednoduchých konstrukčních úloh	Dvě kružnice Thaletova věta
- vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice	Obvod a obsah kruhu, délka kružnice
Válec	
- načrtne a sestrojí síť válce	Válec a jeho síť
- vypočítá povrch a objem válce	Povrch a objem válce
Konstrukční úlohy (OSV 10)	
- popíše kružnici, kruh jako množinu bodů daných vlastností (v rovině)	Množiny bodů daných vlastností v rovině
- popíše rovnoběžnou přímku, osu úsečky, osu úhlu jako množinu bodů daných vlastností (v rovině)	
- sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník	Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV 1	rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování
OSV 5	kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV 9	kooperace a kompetice – vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj kooperace
OSV 10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Lomené, výrazy, rovnice, soustavy rovnic (EV 4)	
- provádí rozklad na součin vytýkáním a pomocí vzorců	Lomené výrazy
- upravuje lomené výrazy	
- určuje smysl výrazu	
- řeší soustavy rovnic vhodnou metodou	Řešení soustavy rovnic
- řeší slovní úlohy na směsi	Slovní úlohy – řešené pomocí soustavy 2 rovnic – složitější slovní úlohy na pohyb – směsi
Funkce (EV 2)	
- zapíše rovnici lineární funkce	Funkce, vlastnosti funkcí
- rozlišuje rostoucí a klesající funkci	
- určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce	
- pozná lineární funkci, konstantní funkci a přímou a nepřímou úměrnost z rovnice nebo grafu	Lineární funkce Přímá a nepřímá úměrnost
Podobnost (OSV 10)	
- vysloví znění vět o podobnosti trojúhelníků a s porozuměním je použije k řešení praktických problémů	Podobnost geometrických útvarů Podobnost trojúhelníků Užití podobnosti
Jehlan (OSV 5, OSV 10)	
- načrtne jehlan, načrtne a sestrojí síť jehlanu	Jehlan, síť jehlanu
- vypočítá objem a povrch jehlanu	Povrch a objem jehlanu
Kužel (OSV 5, OSV 10)	
- načrtne kužel a jeho síť	Kužel, síť kužele
- vypočítá objem a povrch kužele	Povrch a objem kužele
Koule	
- vypočítá objem a povrch koule	Koule, povrch a objem koule
Základy statistiky (OSV 6, OSV 9)	
- vyjádří funkční závislost z praktického života tabulkou, grafem, diagramem, nákresem, schématem a rovnicí	Statistická šetření Diagramy Aritmetický průměr
Základy finanční matematiky (OSV 10)	
- vypočítá dluh, resp. úrok z vkladu v jednoduchých případech pro jednoduché i složené úročení a pro jednorázový i opakovaný vklad	Opakování procent Termíny z finanční matematiky Věřitelé a dlužníci Jednoduché a složené úročení Úrokovací období
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného geometrického aparátu	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie
- kombinuje poznatky a dovednosti z různých vzdělávacích oblastí a tematických celků	Logické a netradiční geometrické úlohy

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EV 2	základní podmínky života: tabulky, grafy
EV 4	vztah člověka k prostředí – řešení odpadového hospodářství, ochrana přírody obce, zajišťování ochrany životního prostředí
OSV 5	kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV 6	poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
OSV 9	kooperace a kompetice – vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních dovedností pro kooperace
OSV 10	řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
Základy finanční matematiky – realizování ve Finanční gramotnosti v 9. ročníku	

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňující řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační, obsahové a časové vymezení předmětu:

Předmět informatika je vyučován ve 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá s využitím různých digitálních zařízení (počítač, notebook, tablet, interaktivní tabule atd.) ve specializovaných učebnách a běžných třídách, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientovaná činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Na pamětné učení a reprodukci je kladen menší důraz.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
Digitální technologie (1)	
Ovládání digitálního zařízení	
- pojmenuje jednotlivá zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení (<i>A: Počítač a síť</i>) Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace (<i>B: kap. 2</i>) Ovládání myši (<i>C: klikání/tahání myši</i>) Kreslení čar, vybarvování (<i>C: kreslení čáry a vybarvování</i>) Používání ovladačů (<i>C: ovladače</i>) Ovládání aplikací – schránka, krok zpět, zoom (<i>B: kap. 3, 5</i>) Kreslení bitmapových obrázků (<i>B: kap. 3</i>) Psaní slov na klávesnici (<i>C: psaní na klávesnici</i>) Editace textu (<i>B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu</i>) Ukládání práce do souboru (<i>B: kap. 3, 5</i>) Otevírání souborů (<i>B: kap. 3, 5</i>) Přehrávání zvuku (<i>C: přehrávání zvuku</i>)
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (imysleni.cz) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (www.albatrosmedia.cz) C: software Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Práce ve sdíleném prostředí	
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele <i>A: Využití digitálních technologií</i> <i>B: kap. 8 (částečně)</i> Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje <i>B: kap. 6, 7</i>
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (imysleni.cz) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (www.albatrosmedia.cz)	

Algoritmizace a programování (2)	
Základy algoritmizace (verze Emil)	
- přímo a pomocí příkazů ovládá postavu a vede ji k cíli - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolů - hledá různé postupy vedoucí k cíli - hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků - hledá vhodný postup za daných pravidel - posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu - vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu - vyhledá a opraví chybu v postupu - používá posloupnost příkazů - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy, používá opakování příkazů - používá podprogramy	Emil Prímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu (světy: 1 A G, 2 G, 3 A D E) Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy (světy: 1 B F, 2 B F, 3 A) Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků (světy: 1 D E, 2 C D, 3 A) Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů (světy: 2 A B D) Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava (světy: 1 H, 2 F G, 3 F G)
Zdroje Výukový software Emil (https://www.robotemil.com), Metodiky k software Emil 3 (https://www.h-edu.cz/informatika), Pracovní sešit Informatika s Emilem	
Základy algoritmizace s robotickou hračkou	
- sestaví postup pro robota, aby došel k cíli - opraví chybný postup pro robota - přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí - přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici - sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Blue-bot: základní ovládání Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání koncového stavu Hledání počátečního stavu Čtení a psaní kódu Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi
Zdroje Robotická hračka Blue-bot (Ema) + deska TacTile s podložkami Metodická příručka Robotika s Emou (https://www.h-edu.cz/informatika) Pracovní sešit Robotika s Emou Metodika Algoritmizace s využitím robotických hraček pro děti od 8 let (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Úvod do kódování a šifrování dat a informací	
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži (kódování informace obrázkem) Kód (kódování informace textem, číslem) Přenos na dálku, šifra (kódování a šifrování textu) Pixel, rastr, rozlišení (kódování rastrového obrázku) Tvary, skládání obrazce (kódování vektorového obrázku)
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	
Výukové metody a formy	
1	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment
2	Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse
3	Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
Informační systémy (1)	
Úvod do práce s daty (1a)	
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat <i>(Víme, co jsou data)</i> Doplnování tabulky a datových řad <i>(Evidujeme data)</i> Kritéria kontroly dat <i>(Kontrolujeme data)</i> Řazení dat v tabulce <i>(Filtrujeme, třídíme a řadíme data)</i> Vizualizace dat v grafu <i>(Porovnáváme a prezentujeme data)</i>
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Úvod do informačních systémů (1b)	
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy <i>(Systémy kolem nás)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	
Algoritmizace a programování (2)	
Základy programování – příkazy, opakující se vzory	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování <i>(Modul 1 Bádání 1, 2)</i> Opakování příkazů <i>(Modul 1 Bádání 2, 3)</i> Pohyb a razítkování <i>(Modul 1 Bádání 2, 3)</i> Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy <i>(Modul 1 Bádání 3)</i> Vlastní bloky a jejich vytváření <i>(Modul 1 Bádání 4)</i> Kombinace procedur <i>(Modul 1 Bádání 4)</i>
Zdroje Učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (imysleni.cz)	
Základy programování – vlastní bloky, náhoda	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postav - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	Kreslení čar <i>(Modul 2 Bádání 1, 2)</i> Pevný počet opakování <i>(Modul 2 Bádání 2)</i> Ladění, hledání chyb <i>(Modul 2 Bádání 1, 2, 3)</i> Vlastní bloky a jejich vytváření <i>(Modul 2 Bádání 2)</i> Změna vlastností postavy pomocí příkazu

- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	<i>(Modul 2 Bádání 3)</i> Náhodné hodnoty <i>(Modul 2 Bádání 3)</i> Čtení programů <i>(Modul 2 Bádání 3, 4)</i> Programovací projekt <i>(Modul 2 Bádání 4)</i>
Zdroje Učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (imysleni.cz)	
Základy programování – postavy a události	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav <i>(Modul 3 Bádání 1)</i> Násobné postavy a souběžné reakce <i>(Modul 3 Bádání 1)</i> Modifikace programu <i>(Modul 3 Bádání 1)</i> Animace střídáním obrázků <i>(Modul 3 Bádání 1, 2)</i> Spouštění pomocí události <i>(Modul 3 Bádání 2)</i> Vysílání zpráv mezi postavami <i>(Modul 3 Bádání 3)</i> Čtení programů <i>(Modul 3 Bádání 4)</i> Programovací projekt <i>(Modul 3 Bádání 4)</i>
Zdroje Učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	
- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty <i>(Grafové modely)</i> Schémata, obrázkové modely <i>(Další grafové modely)</i> Model <i>(Řešení problémů pomocí modelů)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1a	Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse
1b	Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor
2	Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
3	Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Informační systémy (1)	
Práce s daty (1a)	
- najde a opraví chyby v různých interpretacích týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce <i>(Víme, co jsou data)</i> Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce <i>(Evidujeme data)</i> Kontrola hodnot v tabulce <i>(Kontrolujeme data)</i> Filtrování, řazení a třídění dat <i>(Filtrujeme, třídíme a řadíme data)</i> Porovnání dat v tabulce a grafu <i>(Porovnáváme a prezentujeme data)</i> Řešení problémů s daty <i>(Řešíme problémy s daty)</i>
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Informační systémy (1b)	
- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace <i>(Informační systémy)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	
Algoritmizace a programování (2)	
Programování – opakování a vlastní bloky	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu <i>(kap. 1 Sestavení scénáře)</i> Opakování <i>(kap. 2 Opakování bloků)</i> Podprogramy <i>(kap. 3 Vlastní bloky)</i>
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Kódování a šifrování dat a informací	
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby	Přenos informací, standardizované kódy <i>(Kódy kolem nás)</i> Znakové sady <i>(Kódování znaků)</i>

- zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos dat, symetrická šifra <i>(Šifrování)</i> Identifikace barev, barevný model <i>(Kódování barev)</i> Vektorová grafika <i>(Obrázky z čar)</i> Zjednodušení zápisu, kontrolní součet <i>(Komprese a kontrola)</i> Binární kód, logické A a NEBO <i>(Binární čísla)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1a	Samostatná práce, diskuse
1b	Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
2	Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse
3	Diskuse, objevování, problémová výuka, experiment, samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Digitální technologie (1)	
Počítače	
- nainstaluje a odinstaluje aplikace - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě: popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)
Algoritmizace a programování (2)	
Programování – podmínky, postavy a události	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou <i>(kap. 4 Opakování s podmínkou)</i> Události, vstupy <i>(kap. 5 Myš a klávesnice)</i> Objekty a komunikace mezi nimi <i>(kap. 6 Posílání zpráv)</i>
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Programování – větvení, parametry a proměnné	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích	Větvení programu, rozhodování <i>(kap. 7 Rozhodování)</i> Grafický výstup, souřadnice <i>(kap. 8 Souřadnice)</i> Podprogramy s parametry <i>(kap. 9 Parametry)</i> Proměnné <i>(kap. 10 Proměnné)</i>

- vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Modelování pomocí grafů a schémat	
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely <i>(Běžně užívané modely)</i> Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu <i>(Ohodnocené grafy)</i> Orientované grafy, automaty <i>(Orientované grafy)</i> Modely, paralelní činnost <i>(Paralelní činnosti)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad
2	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti
3	Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích či skupinách

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Informační systémy (1)	
Hromadné zpracování dat	
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, počet, když, procenta) - řeší problémy výpočtem s daty - připiše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat <i>(A: Geografické údaje o státech světa)</i>
Zdroje Tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí Učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy Učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online příprava souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Algoritmizace a programování (2)	
Programování robotické stavebnice	
- podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu
Zdroje Robotická stavebnice LEGO Education Spike/Vex GO – metodické příručky	
Programování hardwarové desky	
- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu <i>(kap. 1)</i> Ovládání LED displeje <i>(kap. 1)</i> Tlačítka a senzory náklonu <i>(kap. 2)</i> Připojení sluchátek, tvorba hudby <i>(kap. 2, 3, 4)</i> Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru <i>(kap. 3)</i> Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově <i>(kap. 4, 5)</i>

	Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitů (kap. 6)
Zdroje Programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) Učebnice Robotika: programujeme Micro:bit pomocí Pythonu (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Samostatná práce, problémová výuka, projekt
2	Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Digitální technologie (1)	
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě, např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence <i>(téma – hardware a software)</i> Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace, např. e-mail, e-shop, streamování <i>(téma – počítačové sítě)</i> Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <i>(téma – bezpečnost)</i> Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies <i>(téma – digitální identita)</i>
- na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	
- diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	
Zdroje Učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)	

Algoritmizace a programování (2)	
Programovací projekty	
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích (projekt <i>Souřadnice</i>) Ovládání myši, posílání zpráv (projekt <i>Kulička</i>) Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu (projekt <i>Nákupní seznam</i>) Nástroje zvuku, úpravy seznamu (projekt <i>Klavír</i>) Import a editace kostýmů, podmínky (projekt <i>Světadíly</i>) Návrh postupu, klonování (projekt <i>Ohňostroj</i>) Animace kostýmů postav, události (projekt <i>Interaktivní pohlednice</i>) Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné (projekt <i>Ostrov pokladů</i>) Výrazy s proměnnou (projekt <i>Hodiny</i>) Tvorba hry s ovládáním, více seznamů (projekt <i>Bludiště</i>) Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy (projekt <i>Variace na hru Piano tiles</i>)
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka
2	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Prvouka vytváří prvotní ucelený obraz okolního světa. Žáci se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje. Všímají si rovněž vzájemných vztahů a souvislostí.

K nejčastěji užívaným metodám a formám práce patří skupinové vyučování, vycházky, exkurze, skupinové vyučování, projektová výuka a také vyhledávání a práce s informacemi. Některá témata jsou dále rozvíjena ve školní družině.

Vzdělávací obsah prvouky je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Časové vymezení předmětu:

Předmět Prvouka je vyučován v 1. – 3. ročníku – 2 hodiny týdně. Vyučuje se jako samostatný předmět.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému využívání termínů a pojmů
- vedeme k samostatnému pozorování a experimentování
- motivujeme k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky k hledání vlastních způsobů řešení problémů podle vlastních úsudků a zkušeností
- vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem
- upevňujeme u žáků správné rozhodování v různých situacích ohrožení života a bezpečnosti
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a internetem

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vyjadřování pocitů ve vztahu k vlastní osobě i druhým lidem
- vedeme k osvojování slovní zásoby probíraného tématu

- učíme žáky formulovat své názory a myšlenky vhodně zvolenými výrazy
- podporujeme u žáků vzájemné naslouchání a oceňování názorů jiných lidí

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat ve skupině a uznávat přiřazené role
- vedeme žáky k vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- vedeme žáky k ochotě pomoci druhým
- učíme žáky sebeúctě

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě
- motivujeme žáky k ochraně přírody
- učíme žáky odmítat nežádoucí formy chování
- vštěpujeme žákům základní principy a společenské normy chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k hospodárnosti a efektivnosti práce
- učíme žáky používat různé pomůcky a vybavení
- motivujeme žáky k volbě budoucího povolání

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

Průřezová témata:

OSV: sebepoznání, zvládání vlastního chování, prevence škodlivých způsobů chování, mezilidské vztahy, výchova k občanství, vytváření mravních hodnot, chápání hodnoty lidské práce, poznávání lidí, analýza postojů, rozhodování v běžných situacích, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VDO: pochopení základních pravidel chování, vztah k domovu a vlasti, úcta k zákonům, lidská a občanská práva

MDV: soužití a komunikace různých sociálních skupin, využití médií v každodenním životě

ENV: ucelený pohled na prostředí a přírodu, vlivy přírody na každodenní život, hodnocení důsledků nesprávného chování k přírodě, aktivní a zodpovědný přístup k prostředí, citlivé vnímání přírody, elementární pohled na život na zemi

EGS: naše vlast a její místo v Evropě

MKV: etnický původ

5.4.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Učivo
- zná jméno ředitele školy a třídního učitele - seznámí se s bezpečnou cestou do školy - orientuje se v budově školy - udržuje si pořádek ve školních věcech - uspořádá si pracovní místo - rozlišuje školní pomůcky a jejich funkci	Škola Riziková místa, situace
- chová se ukázněně ve škole i mimo ni - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování - chová se vhodně k učitelům i spolužákům - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Chování lidí
- zná přesný název své obce - orientuje se v blízkém okolí místa bydliště	Místo bydliště
- vyjmenuje jednotlivé místnosti v bytě, zná jejich funkci - rozlišuje specifika života ve městě a na vesnici - seznámí se s adresou svého bydliště a tel. číslem - orientuje se v základních povoláních dospělých	Domov
- dodržuje základní hygienické návyky - ví, co jeho tělu prospívá a škodí - seznámí se se základními pravidly zdravé výživy - orientuje se v názvech běžných onemocnění - rozlišuje úraz a nemoc; ví, jak jim předcházet - umí se správně chovat u lékaře - seznámí se s důležitými telefonními čísly	Péče o zdraví, zdravá výživa
- pojmenuje části lidského těla - chápe rozdíly mezi chlapci a dívkami - nalézá podobnosti a rozdíly mezi lidmi	Lidské tělo
- orientuje se v pojmech rok, měsíc, týden, den, hodina, roční období - vyjmenuje dny v týdnu - zná režim dne a jeho části - je seznámen s určováním času - vyjmenuje měsíce v roce	Orientace v čase a časový řád
- vyjmenuje roční období - charakterizuje jednotlivá období pomocí základních znaků - ví, co dělají v různých obdobích zvířata, rostliny a lidé - zařadí časově Vánoce a Velikonoce - je seznámen se základními tradicemi a zvyky Vánoc a Velikonoc	Roční období

- dokáže vyjmenovat názvy domácích zvířat a jejich mláďat - určí užitek, který nám dávají	Živočiškové
--	-------------

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sebepoznání, zvládání vlastního chování, prevence škodlivých způsobů chování, mezilidské vztahy, poznávání lidí
VDO	pochopení základních pravidel chování
MDV	soužití a komunikace
ENV	Ucelený pohled na prostředí a přírodu, vlivy přírody na každodenní život

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Prvouka****Ročník: 2.**

Očekávaný výstup	Učivo
- rozlišuje správné a nesprávné chování na ulici - určuje názvy dopravních prostředků - předvídá nebezpečné situace	Osobní bezpečí
- chápe pojmy minulost, přítomnost a budoucnost - orientuje se v pojmech školní a kalendářní rok - učí se poznávat čas	Orientace v čase
- přiřazuje měsíce k ročním obdobím - ví, kdy jednotlivá období začínají - vysvětluje změny v přírodě	Roční období
- zná přesnou adresu svého bydliště - orientuje se v obci - určuje dopravní spojení s okolními obcemi - je seznámen s typem krajiny v okolí obce	Současnost a minulost obce
- zná zaměstnání svých rodičů - dokáže vysvětlit náplň práce základních povolání - pojmenuje běžné výrobky a jejich využití - ví, kde si může základní výrobky pořídit - váží si výsledků práce	Práce dospělých, vlastnictví
- vyjmenuje a rozlišuje plody ovoce a zeleniny - zná základní polní plodiny a jejich využití - pojmenuje základní stromy, keře a byliny - popíše tělo stromu, keře a byliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - chápe význam stromů pro život - pozná hospodářská zvířata a jejich mláďata - popíše tělo ptáků a savců, zná rozdíly mezi nimi - seznámí se se základní péčí o hospodářská zvířata - pojmenuje některá vybraná volně žijící zvířata a ptáky, rozlišuje místa jejich výskytu - je seznámen s nežádoucím chováním k přírodnímu prostředí - chápe význam životního prostředí - umí důležitá telefonní čísla	Rostliny a živočichové, ohleduplný vztah
- vyjmenuje některé běžné nemoci a jejich příznaky - udržuje osobní hygienu - chápe význam hygieny pro zdraví - rozlišuje původ běžných potravin - chápe význam správné životosprávy	Péče o zdraví, zdravá výživa

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	výchova k občanství, vytváření mravních hodnot, analýza postojů, rozhodování v běžných situacích
VDO	vztah k domovu a vlasti, úcta k zákonům
MKV	mezilidské vztahy, odpovědnost za své chování
ENV	hodnocení důsledků nesprávného chování k přírodě, aktivní a zodpovědný přístup k prostředí
MDV	využití médií v každodenním životě

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Učivo
- orientuje se v jednoduchém plánu obce - je seznámen s hlavními světovými stranami - umí vyjmenovat nejdůležitější historické události a rodáky své obce - zajímá se o současnost obce, je seznámen s jejím fungováním - rozlišuje typy krajiny	Naše obec a okolí obce
- zná jméno našeho prezidenta - popíše naše státní symboly – vlajku, znak, pozná státní hymnu - vyjmenuje některé oblasti lidského pokroku - objasní pojmy – historie, současnost a budoucnost - chápe rozdíly životního stylu minulosti a současnosti	Současnost a minulost Armáda ČR
- rozumí pojmům – přírodnina, lidský výtvar - rozlišuje základní suroviny - chápe rozdělení přírody na živou a neživou	Živá a neživá příroda
- pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost) - rozlišuje základní skupenství látek a udává příklady – změní délku, čas, hmotnost, teplotu - používá k tomu vhodné pomůcky	Vlastnosti látek, změny látek
- chápe základní podmínky života na Zemi - seznámí se s pojmy Měsíc, planety, vesmír	Jedinečnost života na Zemi
- zná význam vody a vzduchu pro život - chápe nutnost jejich ochrany - zajímá se o ekologii v místě bydliště i ve světě - je seznámen s pojmy – hornina a nerost a dokáže uvést příklady - chápe význam uhlí a ropy - uznává půdu jako důležitou podmínku života	Neživá příroda
- vyjmenuje etapy lidského života - pojmenuje základní životní potřeby a projevy lidí - popíše jednoduše lidskou postavu a stavbu těla - vyjmenuje nejdůležitější orgány a jejich funkci - dokáže pojmenovat lidské smysly - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Lidské tělo
- popíše tělo rostliny - dokáže popsat projevy života rostlin - orientuje se ve vybraných druzích plodů - chápe význam semen pro rozmnožování - pojmenuje vybrané druhy bylin i dřevin - rozezná vybrané hospodářské rostliny	Rostliny, životní podmínky, rovnováha v přírodě

- je seznámen s běžnými jedovatými bylinami houbami	
- rozděluje živočichy na savce, ptáky, obojživelníky, ryby a hmyz - chápe rozdíly a popíše stavbu těla - vyjmenuje vybrané zástupce skupin	Živočichové

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	výchova k občanství – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, chápání hodnoty lidské práce
VDO	vztah k domovu a vlasti, lidská a občanská práva
EGS	naše vlast a její místo v Evropě
MKV	etnický původ
ENV	Citlivé vnímání přírody, elementární pohled na život na Zemi

5.4.2 Přírodověda

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Je realizována ve 4. ročníku – 2 hodiny týdně a v 5. ročníku – 2 hodiny týdně. Přírodověda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, v přírodovědě se realizují dva okruhy.

Rozmanitost přírody

- rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- Země jako planeta sluneční soustavy
- ochrana přírody a životního prostředí, vliv lidské činnosti na přírodu, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, jeho stavba a funkce, potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví, krizové situace
- situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: ENV, OSV

Přírodověda se dále rozvíjí ve školní družině.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:**Kompetence k učení**

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie
- vedeme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- učíme žáky pracovat ve skupině, spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektovat názory druhých

Kompetence občanská

- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- učíme žáky poznávat rozdíly mezi lidmi, tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení a techniky

Kompetence digitální

- rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, posuzovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

5.4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
- rozlišuje základní ekosystémy (les, louka, rybník apod.) a uvede jejich charakteristiku - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy, rostliny a houby v jednotlivých oblastech - poznává způsob jejich života, životní podmínky - rozlišuje rostliny kulturní, užitkové, léčivé, jedovaté, plevele, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, houby jedlé a jedovaté - popíše změny v přírodě v průběhu dne i roku	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - vysvětlí pojem potravní řetězec - vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody	Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- třídí látky - prakticky měří hmotnost, objem, délku, teplotu, čas - zná změny látek a skupenství	Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- zná vlastnosti vody a vzduchu - vysvětlí význam vody a vzduchu pro život - popíše koloběh vody v přírodě	Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení proudění vzduchu, význam pro život
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - ví jaký je význam půdy - chápe nutnost její ochrany - pozná některé nerosty a horniny, jejich vlastnosti	Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty
- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne) - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Vesmír a Země – roční období, délka dne a noci, podmínky života na Zemi
- chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad - dbá o pravidelnou tělesnou, intimní a duševní hygienu - zná význam sportování a správné výživy	Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní, intimní a duševní hygiena
- zná zásady bezpečného chování v různém prostředí a řídí se jimi - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat - orientuje se v nabídce odborné pomoci (Linka bezpečí apod.)	Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, situace hromadného ohrožení

- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty	
- uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - převede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače
- uvědomuje si základní práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny - vypráví o funkci rodiny	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina lidské aktivity a problémy životního prostředí, jeho ochrana
Čj	vyprávění
M	převody jednotek
Vycházky	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
- popíše postavení Země ve vesmíru - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - zná pojmy vesmír, hvězda, planeta, zemská přitažlivost - pracuje s modelem Země – globem	Vesmír a Země – sluneční soustava, výzkumy vesmíru
- sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě - rozeznává základní oblasti Země (studené, teplé) a poznává rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech - rozumí pojům počasí a podnebí - vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad	Životní podmínky – podmínky života na Zemi, význam ovzduší, vodstva a půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí
- uvědomuje si význam zdravého životního prostředí pro člověka - rozlišuje aktivity, které mohou životní prostředí podporovat nebo poškozovat - navrhuje možnosti zlepšení životního prostředí své obce - vysvětlí pojmy živelná pohroma a ekologická katastrofa	Ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- třídí organismy do známých skupin, rozlišuje byliny a dřeviny, živočichy bezobratlé a obratlovce - využívá atlasy - podle vlastního pozorování popisuje rostliny, živočichy a houby	Rostliny, živočichové, houby – znaky života, živ. potřeby a projevy, stavba těla, v přírodě a pro člověka
- popíše, jaké přírodní zdroje člověk využívá - na příkladech uvede význam energie pro život a nutnost šetření energií	Člověk a přírodní zdroje – obnovitelné a neobnovitelné zdroje
- uvede příklady využití některých surovin a jejich následné zpracování - vysvětlí nutnost třídění odpadů	Člověk a výroba – sklo, papír, plasty, třídění odpadů
- vypráví, jak se využívají jednoduché stroje, a hodnotí jejich význam - vypráví, k čemu se používají motory - pracuje se siloměrem, vysvětlí, co je to síla - seznamuje se s elektřinou - zná zásady bezpečné práce s el. zařízeními	Člověk a technika – jednoduché stroje (páka, kladka, nakloněná rovina), spalovací motory, elektřina, obsluha jednoduchých elektrických zařízení (počítač, televize, ...)
- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - poznává povrch těla, oporu těla, řízení těla - pozoruje charakteristické znaky člověka - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- chápe vznik života a narození dítěte - seznamuje se s etikou dospívání – anatomicko-fyziologické změny v pubertě	HIV/AIDS (cesty přenosu)
- ovládá základní obvazovou techniku - dovede jednat podle zásad první pomoci	Péče o zdraví – nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana

- dovede poskytnout první pomoc u lehčích poranění a rozpozná život ohrožující zranění	
--	--

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	vztah člověka k prostředí – ekologie, ochrana prostředí, průmysl, zemědělství, řešení odpadu, ochrana zdraví základní podmínky života – energie, přírodní zdroje
TV	bezpečné chování při různých činnostech
Návštěva planetária	

5.4.3 Vlastivěda

5.4.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována ve 4. ročníku – 2 hodiny týdně a v 5. ročníku – 2 hodiny týdně. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy.

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích, čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, EGS, VDO

Vlastivěda se dále rozvíjí ve školní družině.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí**Kompetence k učení**

- učíme žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- srozumitelně vysvětlujeme žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vedeme žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- vedeme žáky k porovnávání informací získaných z encyklopedií a z internetu
- umožňujeme vyhledávání doplňujících informací k učivu
- seznamuje žáky s výhodami využívání doporučených online zdrojů

5.4.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
- zná hlavní a vedlejší světové strany, dovede je použít při orientaci na mapě - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vysvětlí význam mapy a glóbu	Práce s mapou – glóbus, mapy, plány, světové strany
- chápe význam měřítka mapy - zná pojem nadmořská výška - zná barevné rozlišení na mapě - používá legendy mapy - orientuje se v mapě	Orientace na mapě – měřítko mapy, využití map, nadmořská výška, značky
- ví, ve kterém světadíle leží ČR - zná sousední státy a umí je ukázat na mapě - umí na mapě ukázat hranice naší země - umí na mapě ukázat Čechy, Moravu a Slezsko	Poloha České republiky – sousední státy, státní hranice, historické země
- podle mapy vyjmenuje pohoří a nížiny - podle vlastních zkušeností vypráví o známých pohořích - vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou	Povrch České republiky – nížiny, vrchoviny, pohraniční a vnitrozemská pohoří
- zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří - zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem - vyjmenuje naše významné řeky a ukáže je na mapě	Vodstvo – řeky, jezera, rybníky, povodí, úmoří, rozvodí
- ví, že Praha je hlavní město - umí vyhledat Prahu na mapě ČR - umí na mapě vyhledat významná města	Města – vznik, vývoj a současná podoba měst, významná města
- je seznámen s pojmy počasí a podnebí - popíše roční období a změny, které v nich nastávají	Počasí a podnebí – roční období
- zná nejdůležitější průmyslové podniky v regionu - popíše, které nerostné suroviny se těží v okolí	Nerostné bohatství a průmysl
- zná jméno prezidenta a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho napíše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, demokracií - zná státní symboly ČR	Naše vlast – parlament, prezident, zákony, státní symboly
- vypráví o životě pravěkých lidí - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Pravěk
- vypráví o příchodu Slovanských kmenů - vypráví o počátcích křesťanství	Velkomoravská říše – Konstantin a Metoděj
- vypráví nejstarší pověsti - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - vysvětlí, jak vznikaly první knihy	V dobách přemyslovských knížat – staré pověsti české, kníže Václav a Boleslav, Kosmova kronika česká
- vypráví o období vlády Přemyslovců - vypráví o životě Karla IV. - zná některé významné stavby, které založil	Za vlády přemyslovských králů – dědičný král, titul, Lucemburkové na českém trůně, Jan Lucemburský a Eliška

	Přemyslovna, Karel IV., život ve středověku
- zná Husovy myšlenky o reformě církve - vypráví o známých husitských bitvách	Jan Hus a jeho doba – husitské války
- popíše, jaké bylo období vlády Jagellonců - zná významné stavby vrcholné gotiky	Jagellonci na českém trůně – Vladislav Jagellonský
- vypráví o rozvoji vzdělanosti, obchodu, průmyslu v době nástupu Habsburků na trůn - vypráví o uměleckých a vědeckých zálibách Rudolfa II. - Z - zná základní myšlenky a dílo J. A. Komenského	Na počátku vlády Habsburků – české země součástí velké říše, císař Rudolf II., Jan Amos Komenský

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	objevujeme Evropu a svět – naše vlast
VDO	občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, formy participace občanů v pol. životě

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Vyučovací předmět: Vlastivěda****Ročník: 5.**

Očekávaný výstup	Učivo
- umí najít na mapě ČR Prahu	Praha a její okolí – poloha, vznik, rozvoj
- vypráví o Praze, její historii, památkách, kulturním i politickém dění	Města, historické památky a současnost města, kultura, vzdělanost, obchod, průmysl, doprava, okolí města
- umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje - popíše jejich polohu v ČR, povrch, vodstvo - umí najít na mapě ČR významná města regionů, seznámí se s jejich kulturou a hospodářstvím	Orientace na mapě – povrch oblasti, vodstvo, a podnebí, obyvatelstvo a města, hospodářství, cestovní ruch a rekreace, jednotlivé regiony
- zná globus, ví, co jsou poledníky a rovnoběžky - vyjmenuje a vyhledá světadíly a oceány - zná podnebné pásy	Planeta Země
- vyhledá na mapě světa Evropu, ukáže její hranice - popíše polohu ČR v Evropě - orientuje se na mapě Evropy - vyhledá hlavní ostrovy a poloostrovy - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - ukáže na mapě moře, řeky, oceány - popisuje rozmanitost evropské přírody	Evropa – poloha na Zemi, nížiny a hory, vodstvo, počasí a podnebí, rostlinstvo a živočišstvo
- vyjmenuje a vyhledá na mapě významné evropské státy - popíše polohu sousedních států ČR, stručně posoudí jejich hospodářskou a společenskou vyspělost, přírodní podmínky - zná některá hlavní města - podle vlastních zkušeností vypráví o cestování po Evropě, světě	Evropské státy a jejich hlavní města – Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko
- ví, jaké reformy provedla Marie Terezie a Josef II.	České země součástí Rakouska-Uherska – Marie Terezie a Josef II., vynálezy 19. století
- vysvětlí význam vědy a techniky pro rozvoj výroby - vysvětlí podstatu Národního obrození	Národní obrození
- vypráví o událostech 1. světové války na přiměřené úrovni - zná význam a přesné datum vzniku ČR	1. světová válka – vznik samostatného českého státu
- stručně popíše život lidí za první republiky - vypráví o životě T. G. Masaryka	První republika – první prezident T. G. Masaryk
- popisuje základní události 2. světové války - vysvětlí pojmy fašismus, koncentrační tábor, partyzánský boj, gestapo	2. světová válka
- chápe pojem totalitní vláda - na přiměřené úrovni popíše události sametové revoluce, chápe její význam - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná datum vzniku samostatné ČR	Období komunistické vlády – návrat k demokracii
- chápe význam pojmů rovnoprávnost, demokracie, vláda, parlament, zákon - orientuje se v základních formách vlastnictví	Svoboda a demokracie – budování tržní ekonomiky, ústava, orgány státní moci

- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	
--	--

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	objevujeme Evropu a svět – naše vlast, Evropa a svět jsme Evropané, mezníky evropské historie, EU
MKV	etnický původ, národnostní menšiny a etnické skupiny – princip soc. smíru a solidarity
VDO	principy demokracie jako formy vlády

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států ...
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky ...
- výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci ...
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé ...
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba ...
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém ...
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika)
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskusi
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Kompetence občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Průřezová témata:

OSV: komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita, ...

VDO: demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, ...

ENV: člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, ...

MKV: sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, ...

EGS: integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce, ...

MDV: národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

5.5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Úvod do učiva – historie dějepisu Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná Způsob života a obživy Počátky řemesel
- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů Rozvoj řemesel a obchodu Zánik rodové společnosti
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa = chápe kulturní rozmanitost světa	Naše země v období pravěku
- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	Starověk Oblasti starověkého východu Charakteristické rysy oblasti Vývoj společnosti Náboženské představy Počátek písma a kultury Přínos starověkých civilizací
- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů	Řecko Kořeny řecké civilizace Archaické a klasické období Makedonie Helénismus
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím Království Republika Císařství Počátky křesťanství Římská kultura Rozpad římské říše Naše země v době římské

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů kreativita – výroba keramiky
ENV	člověk a příroda příroda a první civilizace
VDO	demokracie, despotie, tyranie občanská práva
MKV	sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu
EGS	Integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy
Z	světové strany, světadíly zemědělské oblasti orientace v mapě
Vv	pravěké malby, pojmy řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) římské umění (stavitelství, sochařství, malířství)
Čj (lit.)	eposy, řecké báje a pověsti římské báje
Čj (sloh)	mluvní cvičení, řečnictví

Poznámky
– zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského

Pomůcky, nástroje
– učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, videa, ...
– návštěva expozice OMČR

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis****Ročník: 7.**

Očekávaný výstup	Učivo
- osvojí si periodizaci středověku	Středověk Periodizace a charakteristika středověku
- seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státoprvnou úlohou panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	Raný středověk Barbarské státy, stěhování národů První státní útvary na našem území Český stát v době knížecí Formování prvních státních celků v Evropě Křesťanství a církevní organizace Křížové výpravy Románská kultura a životní styl raného středověku
- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance	Vrcholný středověk Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam Český stát za vlády posledních Přemyslovců Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. Gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku Konflikt mezi Anglií a Francií Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách
- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	Pozdní středověk Doba poděbradská; Doba jagellonská
- osvojí si periodizaci novověku	Raný novověk
- seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	Počátky novověku Humanismus, renesance
- poznává důvody a význam objevených plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	Objevné plavby a jejich společenské důsledky
- seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – rozdělení na katolický a reformační blok - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	Náboženská reformace Český stát v předbělohorských poměrech Třicetiletá válka Občanská válka v Anglii

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	historické památky
VDO	Magna charta 1215 – vznik parlamentu, rekatolizace, náboženská nesnášenlivost
MKV	naš etnický původ; předsudky, stereotypy katolické církve, husitství
EGS	formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy mírové poselství Jiřího z Poděbrad, rekatolizace
Vo	národ, vlast, čeští církevní patroni; náš region (historie); humanismus
Vv	byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) gotické umění; pozdní gotika; renesance (stavitelství, sochařství, malířství)
Čj	první písemné památky, české pověsti, kroniky; doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání; humanismus
Hv	gotická hudba, husitské písně; renesance

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis****Ročník: 8.**

Očekávaný výstup	Učivo
- popíše rozdělení společnosti v období baroka, vysvětlí výhody manufakturní výroby - pozná rozdíly mezi jednotlivými uměleckými styly	Baroko v Čechách Barokní kultura a osvícenství, moderní umělecké směry 18. - přelom 19. /20. století
- uvědomí si podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - chápe souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a rozbití starých společenských struktur v Evropě; chápe pojem boj „Boj za občanská práva“	Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Velká francouzská revoluce a napoleonské období a její vliv na Evropu a svět; vznik USA
- popíše znaky evropských národních hnutí	Národní hnutí malých a velkých národů
- na příkladech českých kulturních památek vysvětlí myšlenku národního obrození	Utváření novodobého českého národa
- uvědomí si rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	Konflikty mezi velmocemi: Itálie, Německo, USA
- chápe význam kolonií a co vedle evropské velmoci k ovládnutí zámořských území	Kolonialismus
- na příkladech objasní zneužití techniky ve světových válkách; shrne důvody vedoucí ke vzniku války, dopad na obyvatelstvo a události a osobnosti, které umožnily vznik ČSR	1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky; účast Čechů ve válce

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	historické památky průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy
VDO	USA (listina práv a svobod, ústava)
MDV	NO – obroda českého jazyka
MKV	rasismus – otrokářství v USA poznávání jiných kultur předsudky, stereotypy katolické církve 1. světová válka jako mezník vývoje
Vo	typy států, složky státní moci
Vv	baroko (stavitelství, sochařství, malířství) umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.
Čj (lit.)	baroko osvícenství, klasicismus počátek národního obrození umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.
Hv	baroko (hudba) umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Vyučovací předmět: Dějepis****Ročník: 9.**

Očekávaný výstup	Učivo
Moderní doba	
- na příkladech objasní zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - učí se chápat klady a nedostatky demokratických systémů	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy
- popíše jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - uvědomí si ničivou sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus Důsledky pro Československo a svět
- chápe pojmy antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - objasní postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Druhá světová válka, holokaust Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války
Rozdělený a integrující svět	
- objasní vznik a problémy existence bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech demonstruje mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - zhodnotí postavení rozvojových zemí - orientuje se v problémech současného světa	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi: politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky, Česká republika na přelomu tisíciletí Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MDV	propaganda, příběhy bezpráví; sdělovací prostředky a politika
OSV	holocaust
VDO	vznik totalitního zřízení; volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé holocaust; totalitní režim; ČSR a komunismus, formy vlády, Charta 77
MKV	rasismus 20. stol., lidská solidarita během válek
EGS	2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN; OSN; Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva; revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU
ENV	zásahy do přírod. poměrů (SSSR)
Vo	problémy lidské nesnášenlivosti, životní názor (náboženství) mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy
Vv	umění 1. pol. 20. stol.; umění 2. pol. 20. stol.
Čj (lit.)	literatura 1. pol. 20. stol.; literatura 2. pol. 20. stol.
Hv	umění 1. pol. 20. stol.; umění 2. pol. 20. stol.

5.5.2 Výchova k občanství

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět se vyučuje v 6., 8., a 9. ročníku. V rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu výchova k občanství směřuje k:

- přípravě mladého člověka pro život v moderní demokratické společnosti
- výchově k občanství
- výchově k občanským postojům
- přípravě mladých lidí na život ve své budoucí rodině
- pozitivnímu ovlivňování vztahů mezi mladými lidmi
- formování jejich postojů k hodnotám
- rozvíjení schopností žáků chápat a posuzovat vztahy mezi lidmi
- upevnění pocitu sounáležitosti a úcty k rodině a nejbližším lidem
- osvojení si asertivního chování
- práci s literaturou

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodiny: skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- beseda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k ověřování důsledků poskytovaných metod, při kterých docházejí k objevům, řešení a závěrům
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- umožňujeme žákům volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- projevujeme zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vytváříme příležitosti pro komunikace mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědi a vyhledávání souvislosti mezi jevy
- umožňujeme žákům přednést připravené i nepřípravené promluvy před třídou a práci v týmu vyžadující komunikaci
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole
- zajímáme se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- dodáváme sebedůvěru žákům
- napomáháme podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedeme ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situaci v digitálním prostředí

Průřezové témata:

OSV: sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

VDO: občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MKV: kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MDV: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
ČLOVĚK A SPOLEČNOSTI	
- uvede příklady památných míst obce a regionu - vysvětlí k jakým událostem či osobnostem se vážou - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice Ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku
- určí zajímavá a památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností - na příkladech vyloží pojem vlastnictví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají	Pojem vlasti a vlastenectví Zajímavá a památná místa, co nás proslavila Významné osobnosti Státní symboly, státní svátky, významné dny
- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - charakterizuje prostředky masové komunikace	Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice Kulturní instituce Prostředky masové komunikace, masmédia
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Morálka a mravnost Svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování Konflikty v mezilidských vztazích Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rovnost mezi lidmi

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
MDV	tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
VDO	občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
ENV	lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
MKV	kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
D, Z, Př, Čj, Hv, Cj	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Formy vlastnictví Hmotné a duševní vlastnictví Ochrana hmotného a duševního vlastnictví
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - ostatní očekávané výstupy ze složky Člověk, stát a hospodářství jsou realizovány v předmětu Finanční gramotnost	Rozpočet státu Význam daní
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává jednotlivé složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Znaky státu Typy a formy států Státní občanství ČR Složky státní moci, jejich orgány a instituce Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy
- objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů	Volby a volební systém
- respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva včetně práv spotřebitele - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Lidská práva Základní lidská práva Práva dítěte Úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech Poškození lidských práv Diskriminace

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
VDO	občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
MKV	kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
VMS	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Vnímání, prožívání, poznávání posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí Systém osobních hodnot, sebehodnocení Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti Charakter Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právní řád ČR – význam funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů Protiprávní jednání včetně korupce – pojem protiprávního jednání trestní postižitelnosti; postihy protiprávního jednání
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství)	Právo v každodenním životě – člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie a ČR
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení
Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
VMS, MV	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V každém ročníku vyučujeme 2 hodiny týdně.

V předmětu fyzika je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda, oboru fyzika. Mezi hlavní cíle patří poznávání přírody, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry, a ty ústně i písemně interpretovat. Žáci se učí rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka probíhá převážně v učebně fyziky. Ve vzdělávacím předmětu fyzika směřujeme výuku ještě specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech, především při úrazu elektrickým proudem

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Výuka fyziky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme žáky metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry
- předkládáme žákům co nejvíce praktických pokusů, umožníme využívat výukové programy
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali v různých pramenech potřebné informace k fyzikálnímu poznávání
- vedeme žáky k tomu, aby poznávali souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech
- učíme žáky své poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- připravujeme žáky k základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- snažíme se u žáků rozvíjet schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- umožňujeme předpokládat, prakticky ověřovat a vyvozovat závěry na základě osvojených dovedností a znalostí

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci
- učíme žáky stručně, přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- učíme naslouchat názorům učitele i spolužáků
- zapojujeme žáky účinně do diskuse
- připravujeme žáky k obhajobě svého názoru a vhodné argumentaci
- vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pokusů komentovali, vysvětlili, obhájili

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky účinně pracovat ve skupině
- učíme žáky podílet se společně s učitelem na vytváření pravidel práce v týmu
- dáváme žákům příležitost vzájemně spolupracovat při praktickém řešení úkolů
- připravujeme a vedeme vyučování tak, aby žáci měli možnost spolupracovat při výukových programech

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje i zneužití fyzikálních jevů
- učíme žáky odpovědnosti za zachování životního prostředí
- seznamujeme žáky s plány krizových opatření

Kompetence pracovní

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- snažíme se, aby výsledky pozorování a pokusů žáci zhodnotili, třídili a vytvářeli protokoly k laboratorním pracím

Kompetence digitální

- při experimentování vedeme žáky k využívání digitálních technologií, k zaznamenávání průběhu experimentu, zpracování naměřených dat, k využívání různých aplikací k měření fyzikálních veličin
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z ověřených zdrojů

- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Tematické okruhy průřezových témat:

OSV

Osobnostní a sociální rozvoj

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností, zapamatování, řešení problémů

Seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia

Sociální rozvoj

Kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu

ENV

Environmentální výchova

Základní podmínky života: ovzduší, energie

Lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí

Vztah člověka k prostředí: naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství), náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)

5.6.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6. – 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Stavba látek (OSV1)	
- rozliší pojmy látka a těleso - vyjmenuje vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek	Látky a tělesa Vlastnosti látek
- rozliší mezi prvkem a sloučeninou - vysvětlí rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynou látkou z hlediska částicového složení	Částicové složení látek Atomy a molekuly
Elektrické vlastnosti látek (OSV1)	
- uvede příklady elektrování těles - popíše model atomu a uvede znaménko el. náboje jeho částí - vysvětlí elektrování těles - sestaví model atomu	Elektrování těles Model atomu Elektrické pole
Magnetické vlastnosti látek (OSV1)	
- popíše části tyčového magnetu - uvede příklad magnetizace látky - definuje magnetické pole jako místo, kde působí magnetická síla - popíše magnetické pole Země - uvede příklady použití magnetu v praxi	Magnety, póly magnetu Magnetizace látky Magnetické pole Magnetické pole Země
Měření fyzikálních veličin (OSV1, OSV9)	
- definuje fyzikální veličiny jako vlastnosti látek, které lze změřit - uvede značku a jednotku délky, převede jednotku délky na jinou jednotku délky - změří délku a zapíše výsledek	Fyzikální veličiny Měření délky – jednotky, měřidla, přesnost měření
- uvede značku a jednotky objemu, převede jednotku objemu na jinou jednotku objemu - změří objem tělesa a zapíše výsledek	Měření objemu kapalného i pevného tělesa – jednotky, měřidla, přesnost měření
- uvede značku a jednotky hmotnosti, převede jednotku hmotnosti na jinou jednotku - změří hmotnost tělesa a zapíše výsledek	Měření hmotnosti pevného i kapalného tělesa – jednotky měřidla
- uvede značku a jednotky času, převede jednotku času na jinou jednotku času	Měření času – jednotky, měřidla
- uvede značku a jednotku teploty - vysvětlí podstatu použití kapalinového teploměru - uvede příklady objemové či délkové roztažnosti látek při změně teploty	Měření teploty, změna délky či objemu těles při zahřívání nebo ochlazování, teploměry, změna teploty vzduchu v závislosti na čase
Hustota látky (OSV1, OSV9)	
- uvede vztah mezi hmotností, objemem, hustotou - uvede značku a jednotku hustoty - změří hustotu kapaliny hustoměrem	Hustota
Pohyb těles (OSV1, EV3, OSV10)	
- definuje pohyb tělesa jako změnu polohy vzhledem k jinému tělesu	Klid a pohyb těles

- rozhodne, zda se těleso v daném případě pohybuje nebo je v klidu - vysvětlí na příkladu, co je trajektorie a co je dráha - uvede značku a jednotky dráhy	
- rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, přímočarý a křivočarý pohyb	Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb
- uvede značku a jednotky rychlosti rovnoměrného pohybu - vysvětlí, jak závisí dráha RP na čase	Rychlost a dráha rovnoměrného pohybu tělesa
- objasní pojem průměrná rychlost - uvede vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u RP	Průměrná rychlost pohybu tělesa
Síla	
- uvede značku a jednotky síly, převede jednotku síly na jinou jednotku síly	Síla, gravitační síla, měření síly Znázornění síly
- uvede vztah mezi hmotností tělesa a gravitační silou působící na těleso - uvede příklady sil a v jednoduchých případech sílu znázorní (velikost, směr a působíště)	Skládání sil stejného a opačného směru Gravitační síla a hmotnost tělesa
- vysvětlí význam činitele g ve vztahu $F_g = m \cdot g$ - definuje těžiště jako působíště gravitační síly a v jednoduchých případech určí polohu těžiště tělesa - vyjmenuje účinky síly na těleso	Rovnováha sil, těžiště tělesa Účinky síly na těleso
Posuvné účinky síly – Newtonovy pohybové zákony (OSV1)	
- na příkladech z praxe rozliší o jaký pohybový zákon se jedná	Zákon setrvačnosti Zákon síly Zákon akce a reakce
Otáčivé účinky síly (OSV1)	
	Páka, rovnovážná poloha páky Užití páky Kladky
Deformační účinky síly	
- uvede vztah mezi tlakem, působící tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou tlaková síla působí	Tlaková síla, tlak
Tření	
- uvede příklady tření v praxi	Třecí síla
Mechanické vlastnosti kapalin (OSV10)	
- rozliší mezi tlakem v kapalině vyvolaným vnější silou a hydrostatickým tlakem	Tlak v kapalině Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak
- vysloví znění Archimedova zákona pro kapaliny a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů	Archimedův zákon Plování nestejnorodých těles
Mechanické vlastnosti plynů (OSV1)	
- vysvětlí existenci atmosférického tlaku - uvede přístroje na měření atmosférického tlaku a na měření přetlaku a podtlaku	Atmosférický tlak, měření atmosférického tlaku a změn tlaku Přetlak a podtlak
- vysloví znění Archimedova zákona pro plyny a s porozuměním jej použije při řešení praktických problémů	Archimedův zákon pro plyny
Zvukové jevy (OSV 1)	
- uvede podmínky, za kterých uslyšíme zvuk (zdroj zvuku o slyšitelné frekvenci, vhodné prostředí a zdravý sluch)	Zdroje zvuku

- uveďte rychlost šíření zvuku ve vzduchu při teplotě 20 °C	Šíření zvuku Ucho jako přijímač zvuku
Práce, výkon (OSV1)	
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou	Práce
- definuje výkon jako práci vykonanou za jednotku času	Výkon Účinnost
Energie (EV2)	
- uveďte, na čem a jak závisí velikost pohybové a polohové energie tělesa	Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa
- vysvětlí na příkladu, jak se přeměňuje polohová energie tělesa na pohybovou energii a naopak	Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa
Vnitřní energie, teplo (OSV1)	
- objasní pojem vnitřní energie tělesa jako součet polohové a pohybové energie částic látky	Vnitřní energie, změna vnitřní energie
- definuje teplo jako energii, která při tepelné výměně přechází z teplejšího tělesa na chladnější a uveďte, na čem a jak závisí velikost přijatého či odevzdaného tepla	Teplo, měrná tepelná kapacita látky
Změny skupenství látek (OSV1, OSV9, EV2)	
- uveďte různé změny skupenství látek včetně příkladů z praxe	Tání a tuhnutí Vypařování a var, kapalnění Sublimace, desublimace
- vyjmenuje některé meteorologické prvky a uveďte, jakými měřidly se měří - popíše složení atmosféry - vysvětlí pojmy skleníkový efekt a ozonová díra	Základy meteorologie
Elektrické jevy (EV2, OSV10)	
- určí znaménko převládajícího náboje na z elektrovaném tělese	Elektrický náboj, elektroskop
- rozliší vodič a izolant	Vodič a izolant v elektrickém poli
- zapíše schematické značky některých částí elektrického obvodu - sestaví jednoduchý elektrický obvod	Elektrický proud Elektrické napětí
- uveďte znění Ohmova zákona - vysvětlí použití reostatu	Ohmův zákon, elektrický odpor Spojování rezistorů, reostat
- uveďte vztah pro výpočet el. práce a výkonu el. proudu a s porozuměním umí tyto vztahy použít při řešení některých praktických problémů	Elektrická práce, elektrická energie Výkon elektrického proudu
Světelné jevy (OSV1)	
- uveďte příklady zdrojů světla a příklady průhledných a průsvitných prostředí - uveďte rychlost světla ve vakuu	Zdroje světla, šíření světla
- uveďte zákon odrazu a lomu světla - vysvětlí na příkladu, jak můžeme bílé světlo rozložit na barevné složky - vyjmenuje některé optické přístroje	Odras světla, zrcadla Lom světla, čočky Rozklad světla Optické přístroje, oko
Elektromagnetické jevy (EV2)	
- určí magnetické póly cívky s proudem	Magnetické pole cívky s proudem
- porovná vlastnosti trvalého magnetu a elektromagnetu - vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru	Elektromagnet a jeho užití Elektromotor, elektromagnetická indukce

Střídavý proud	
- z grafu střídavého proudu určí periodu, frekvenci, maximální hodnotu, efektivní hodnotu	Střídavý proud – vznik, měření
- popíše složení transformátoru a uvede transformační poměr a jeho význam - podle obrázku stručně popíše rozvodnou elektrickou síť	Transformátory, rozvodná elektrická síť
Vedení elektrického proudu v látkách	
- rozliší nositele el. proudu v kovech, kapalinách a plynech - vysvětlí pojem ionizace - vyjmenuje druhy vedení el. proudu v plynech	Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech
Polovodiče	
- charakterizuje polovodič typu P a N - vysvětlí rozdíl mezi vlastními a příměsovými polovodiči	Polovodiče Polovodičová dioda a její užití
- uvede příklady praktického použití polovodičů	Další polovodičové součástky
Bezpečné zacházení s elektrickým proudem	
- objasní význam některých značek a údajů na štítku u elektrických spotřebičů	Elektrické spotřebiče v domácnosti
- uvede, která bezpečnostní pravidla je nutné dodržovat při zacházení s elektrickými spotřebiči	Ochrana před úrazem el. proudem První pomoc při úrazu el. proudem
Jaderná energie (EV2, EV4)	
- vysvětlí význam pojmu izotop - uvede druhy radioaktivního záření a porovná jejich vlastnosti	Radioaktivita, využití jaderného záření
- uvede příklady jaderných reakcí, při kterých se uvolňuje energie	Jaderná reakce, štěpení a slučování
- podle obrázku stručně popíše hlavní části jaderné elektrárny a vysvětlí jejich význam	Jaderný reaktor, jaderná energie Ochrana před zářením
Země a vesmír (OSV3, OSV9)	
- vyjmenuje tělesa, která tvoří Sluneční soustavu - charakterizuje hvězdu jako těleso, které je zdrojem světla	Sluneční soustava Hvězdy

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV3	seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia
OSV9	kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)
OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
EV2	základní podmínky života: energie, ovzduší
EV3	doprava a životní prostředí: význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace
EV4	vztah člověka k prostředí: náš životní styl
Ch, M	

5.6.2 Chemie

5.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu; přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví; fyzika – vlastnosti látek; matematika – chemické výpočty).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemickým termín, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie

- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využívat poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- společně s žáky pracujeme s videoexperimenty obtížně realizovaných chemických pokusů
- podněcujeme žáky k vyhledávání informací potřebných k chemickým experimentům a chemickým výpočtům ze spolehlivých zdrojů na internetu
- vedeme žáky k přípravě referátů a prezentací zadaného tématu nebo problému v elektronické podobě s využitím především prostředků MS Office (Word, Excel, PowerPoint)

Průřezová témata:

OSV: rozvoj schopností, poznávání chemických látek, komunikace při žákovských pokusech, řešení problémů a dovedností, kooperace

ENV: vztah k přírodě, čistota ovzduší, skleníkový efekt, ozonová díra, teplotní inverze, kyselé deště, smog, emise, imise

5.6.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8. – 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- pozná skupenství a jejich přeměny, včetně sublimace - rozliší fyzikální a chemický děj	Látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje
- zná zásady bezpečné práce - dovede poskytnout 1. pomoc - zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc	Bezpečnost práce v laboratoři a v běžném životě H – věty, P – věty, piktogramy
- umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - zná příklady z praxe - umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentraci	Směsi různorodé a stejnorodé Roztoky, složení roztoků
- zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace - umí provést filtraci a popsat destilaci ve školních podmínkách - umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí	Oddělování složek směsí
- umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění - zná hygienické požadavky na pitnou vodu - zná hlavní znečišťovatele pitné vody	Voda
- zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny - zná hlavní znečišťovatele vzduchu	Vzduch
- zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - s PSP umí nakreslit schéma atomu - umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu - umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou	Atom Molekula Ionty
- zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Be, Mg, Ca, Ba, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, P, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar - zná princip výroby surového železa a oceli - zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí	Chemické prvky
- s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak - zná princip uspořádání prvků v PSP - umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP - umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP	Periodická soustava prvků (PSP)

- zná znění a význam periodického zákona - zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy	
- umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - zná pojem elektronegativita - umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity	Chemické sloučeniny
- zná význam symbolů v chemické rovnici - umí zapsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí - umí zapsat jednoduché rovnice	Chemická vazba
- umí zformulovat zákon zachování hmotnosti - dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici - zná faktory ovlivňující průběh a bezpečnost chemických reakcí	Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti
- umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití NaCl	Jednoduché anorganické sloučeniny Halogenidy
- umí vysvětlit pojem oxid - zná pravidla názvosloví oxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO	Oxidy
- umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) - zná pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy - umí poskytnout první pomoc při poleptání	Hydroxidy
- umí vysvětlit pojem kyselina - zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - zná zásady bezpečné práce s kyselinami - zná postup ředění H₂SO₄ konc. - umí poskytnout první pomoc při poleptání	Kyseliny
- orientuje se na stupnici pH - zná rozmezí pH kyselin a zásad - zná pojem pH indikátor - zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univerzálního indikátoru	Kyselost a zásaditost roztoků pH
- umí vysvětlit pojem sůl - zná pravidla názvosloví solí - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak	Soli
- zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorec produktů - zná příklady užití neutralizace v praxi	Neutralizace

- zná vybrané metody přípravy solí - zná příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - zná princip tvrdnutí malty	Příprava a použití solí
- umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů - zná vliv produktů spalování na životní prostředí - zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí	Energie
- zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - zná obecné vlastnosti uhlovodíků - umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ - zná pojmy alkan, alken, alkyn, aren - umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce $C_1 - C_{10}$ - umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb - zná vzorec, význam, užití methanu, etanu, propanu, butanu, ethenu, ethynu, benzenu - zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly	Uhlovodíky
- zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků - umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny	Deriváty uhlovodíků
- zná význam freonů	Halogenderiváty uhlovodíků
- zná vzorec, význam, užití methanolu, ethanolu, glycerolu, fenolu - zná důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka	Alkoholy Fenoly
- zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu - zná pravidla bezpečné práce	Karbonylové sloučeniny
- zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové - zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace - rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny	Karboxylové kyseliny
- zná rozdělení sacharidů - zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů - umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam	Přírodní sloučeniny Sacharidy
- rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe - zná princip zmýdlnění	Tuky

- zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam	Bílkoviny
- umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitečných vlastností a vlivu na životní prostředí	Plasty Umělá textilní vlákna
- zná rozdělení plastů podle vlastností	
- zná běžně užívané zkratky plastů, jejich vlastnosti a užití	
- zná význam recyklace plastů	
- zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd.	Chemie v životě člověka
- zná rozdělení léčiv, drogy, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny	
- zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání	
- zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky	
- zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení	
- zná názvy běžně užívaných hnojiv	
- zná běžně užívané stavební materiály a pojiva	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopností poznávání chemických látek, vnímání, kooperace komunikace při řešení problémů
ENV	význam vody a vzduchu jako základní podmínky života
	nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PV v odpadu apod.)
	solení silnic
	zodpovědnost jedince za své zdraví
	reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví
	osobní zodpovědnost při práci s hydroxidy poskytnutí první pomoci při poleptání zabezpečení lékařské pomoci zraněnému
	nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.)
	CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny; SO ₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselý déšť
	význam obnovitelných zdrojů energie
	nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy
	poškození ozónové vrstvy
	poškození zdraví užíváním alkoholových nápojů
	osobní zodpovědnost při práci s acetonem
	osobní zodpovědnost za svoji výživu
Z	těžba ropy, uhlí, plynu, pěstování cukrovky
Př	ochrana přírody, životní prostředí
Domácí nauky	

5.6.3 Přírodopis

5.6.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- k hlubšímu porozumění přírodním faktům
- poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- aplikaci přírodovědných poznatků v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: stavba Země, rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme ke správnému používání odborné terminologie
- učíme samostatnému pozorování a. porovnávání získaných informací
- vedeme k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k řešení úkolů různými způsoby a postupy
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učíme formulovat myšlenky v písemné i mluvené formě
- umožňujeme žákům prezentace prací, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vedeme k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochrannou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- umožňujeme žákům práci si sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými žáky
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů
- s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny
- pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle
- s využitím mobilní aplikace změří srdeční tep

Průřezová témata:

VDO: aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí

OSV: evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání

ENV: porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

MDV: kritické čtení

EGS: evropská a globální dimenze v základech ekologie

MKV: vzájemné respektování

5.6.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Země, život, jednobuněčné organismy (ENV1, OSV1, EGS1, Z)	
- seznámí se s různými názory na vznik Země a živé hmoty - umí vyjmenovat projevy života (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty)	Země a život
- vysvětlí význam a praktické využití bakterií - ví, v jakém prostředí se viry a bakterie vyskytují - vysvětlí podstatu rozmnožování a přenosu dědičných informací - vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí význam složek v potravním řetězci	Jednobuněčné organismy - viry - bakterie - sinice - bičíkovci - rozsivky - zelené řasy - prvoci (trepka velká, měňavka, dírkonošci)
- pracuje s mikroskopem, připraví preparát	Mikroskop (F)
Houby a lišejníky (ENV2, EGS2)	
- charakterizuje houby bez plodnic, vysvětlí pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - popíše plodnici hub - vysvětlí zásady sběru a konzumace hub - dokáže podat první pomoc při podezření na otravu	Kvasinky Houby nižší Houby vyšší
Žahavci, ploštenci (ENV3, OSV2)	
- popíše vnitřní a vnější stavbu nezmara a ploštěnky za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity	Žahavci - nezmar, medúza, korál Ploštenci - ploštěnka mléčná - tasemnice Hlísti - roup dětský - škrkavka
Kroužkovci, měkkýši (ENV4)	
- popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - pozná vybrané zástupce	Kroužkovci - žížala obecná - pijavka lékařská Měkkýši - plži (hlemýžď zahradní) - mlži (škeble rybníčná) - hlavonožci (chobotnice)
Členovci (ENV5, EGS3, Př, Ch)	
- vysvětlí význam vnější kostry členovců - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	Vyhynulí (trilobiti) Koryši - rak - humr evropský Pavoukovci - křížák obecný

- uvede nejznámější nemoci přenášené klíštětem obecným - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad těla hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu - zhodnotí pozitivní i negativní význam jednotlivých řádů hmyzu	- pokoutník domácí - běžníci - sekáči - roztoči (klíště obecné) Hmyz - bezkřídlý - křídlatý a) s proměnou nedokonalou b) s proměnou dokonalou
--	--

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
OSV2	sebepojetí (základní hygienické návyky)
ENV1	ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) neléčit virová onemocnění antibiotiky
ENV2	ekosystémy (houby, les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) lidské aktivity a problémy životního prostředí (lišejníky jako indikátory životního prostředí)
ENV3	vztah člověka k prostředí – naše obec a příroda (rybníky)
ENV4	ekosystémy (pole)
ENV5	základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života – rak říční) lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)
EGS1	pandemie nemocí, důležitost očkování
EGS2	revoluční objev antibiotik
EGS3	objevujeme Evropu a svět
Z	planeta Země
F	optika (mikroskop)
Př	8. ročník – onemocnění nervové soustavy (klíšťová encefalitida)
Ch	insekticidy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Vyšší živočichové I. (Z1, PŘ1, F1, D1, OV1, EV1, EV2, EV3, EV4, VMEGS)	
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky – říše, podříše, kmen, druh - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů – kopinotec, mihule, kapr, skokan - vysvětlí pojmy buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - chápe vývojové zdokonalování - pozná vybrané zástupce ryb a jejich význam pro člověka - rozumí postavení ryb v potravním řetězci - pozná vybrané zástupce obojživelníků a jejich význam v přírodě	Strunatci - Bezlebeční (kopinotec) Obratlovci - Kruhoústí (mihule) - Paryby (žralok) - Ryby (kapr) - Obojživelníci (skokan)
Vyšší živočichové II. (Z2, F2)	
- popíše vnější stavbu plazů - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými zástupci a možnostmi chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku s nebezpečnými plazi	Plazi - ještěři (chameleon) - želvy (želva obrovská) - hadi (užovka, zmije) - krokodýl (krokodýl nilský) - druhohorní plazi Společné znaky ptáků a plazů
- chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků a jejich přizpůsobení letu - zná vybrané zástupce ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do řádů - zná některé tažné ptáky - zhodnotí význam ptáků pro člověka (potrava, ochrana letišť, zábava)	Stavba ptačího vejce Ptáci - běžci (pštros) - plavci (tučňák) - letci - hrabaví - dravci - sovy - pěvci
Vyšší rostliny – mechorosty, kaprad'orosty	
- popíše stavbu a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list) - vysvětlí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování - pozná rozdíl ve stavbě těla nižší a vyšší rostliny - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - pozná základní druhy mechorostů a kaprad'orostů - vysvětlí význam rostlin a jejich ochranu	Vývoj vyšších rostlin Stavba těla rostlin Fotosyntéza Mechorostry Kaprad'orosty
Rostliny nahosemenné a krytosemenné	
- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - popíše způsob rozmnožování nahosemenných rostlin - zná rozdíl mezi pohlavním a vegetativním rozmnožováním	Nahosemenné - cykasy - jinany - jehličnany Stavba těla krytosemenných

- podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných - zná význam rostlin a způsob jejich ochrany	Květy a květenství Plody Rozmnožování - pohlavní - nepohlavní Třídění krytosemenných - dvouděložné - jednoděložné
--	---

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OV1	rozvoj schopností poznávání
EV1	ekosystémy (vodní zdroje, moře, jezera)
EV2	základní podmínky života (voda, ochrana čistoty vod)
EV3	problémy životního prostředí
EV4	vztah člověka k prostředí (rybníky v obci, skládky odpadu)
VMEGS	mezinárodní vody, smlouvy o čistotě vod
Z1	rybníkářství, řeky, moře, tahy ryb
Př1	9. ročník – geologické éry, živá fosilie (Latimérie)
F1	vodní elektrárny a tahy ryb
D1	rybníkářství v Čechách
Z2	tahy ptáků, orientace podle Slunce
F2	Orientace ptáků podle gravitace

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Savci	
- pozná vybrané zástupce a stručně je charakterizuje	a) vejcorodí b) živorodí
Soustava kosterní a svalová	
- chápe vývoj lidské kostry - umí pojmenovat kosti osově kostry a kosti končetin - popíše vnitřní stavbu kosti - zná tvary a spojení kostí	Soustava kosterní - funkce kostry - lebka, páteř, hrudní koš - pletence, horní a dolní končetina - stavba kostí - spojení kostí
- popíše stavbu a činnost kosterního svalu - pojmenuje svaly trupu a končetin - objasní funkci svalů - chápe význam tělesného cvičení a práce	Soustava svalová - stavba kosterního svalu - činnost kosterního svalu - připojení svalů na kostru - svaly na hlavě, končetinách, trupu - svalová práce
Soustava trávicí (MeV4)	
- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy člověka - vysvětlí pojem živiny a jejich příjem do těla - vyjmenuje základní složky potravy a jejich význam - vysvětlí pojem metabolismus - chápe význam správné výživy pro zdravý vývoj jedince	Dutina ústní - chrup - slinné žlázy - jazyk (čidlo chuti) Jícen Žaludek Tenké střevo - játra - slinivka břišní Tlusté střevo Základní složky potravy Metabolismus Zásady správné výživy Onemocnění trávicí soustavy
Soustava dýchací	
- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí dýchací soustavy - vysvětlí proč a jak je třeba pečovat o dýchací soustavu - zná pojem infekční onemocnění	Dýchací cesty - dutina nosní (čidlo čichu) - hrtan - průdušnice Plíce Dýchání - vnější - vnitřní - buněčné Onemocnění a péče o DS - přenos infekce - rýma, kašel - tuberkulóza
Soustava oběhová (Vz1)	
- popíše stavbu a činnost srdce	Srdce Cévy

	- tepny, žíly, vlasečnice - velký a malý krevní oběh Složení a funkce krve Krevní skupiny Slezina Mízní soustava Imunita Onemocnění cévní soustavy - civilizační choroby (stres, infarkt, vliv kouření na CS) - AIDS - očkování
Soustava vylučovací a kožní	
- chápe význam ledvin v metabolismu látek - popíše stavbu vylučovací soustavy - vyjmenuje různé způsoby vylučování škodlivých látek z těla	Stavba a činnost ledvin Močové cesty Onemocnění vylučovací soustavy (dialýza, transplantace ledvin) Kůže - stavba a funkce - smyslová čidla - onemocnění kůže (rakovina, plísň, ekzémy)
Soustava pohlavní, rozmnožování (Vz2, MV)	
- chápe význam pohlavní soustavy muže a ženy pro zachování lidského druhu - vysvětlí rozdílnou stavbu pohlavní soustavy muže a ženy - objasní pojem oplození - popíše změny probíhající v období puberty - vysvětlí nebezpečí předčasných a nechráněných pohlavních styků - popíše jednotlivá období lidského života	Rozmnožovací soustava muže Rozmnožovací soustava ženy Puberta Vznik vývin nového jedince
Soustava smyslová – oko, ucho (LP)	
- vysvětlí význam smyslů pro člověka - umí vyjmenovat smysly a smyslové orgány - popíše stavbu oka - vysvětlí princip vidění - vysvětlí význam zraku při orientaci člověka ve vnější prostředí - vyjmenuje oční vady a zásady péče o zrak - popíše stavbu ucha - vysvětlí princip slyšení - popíše čidla vnímání pohybu a polohy	Oko Ucho
Řízení lidského těla	
- objasní význam hormonů při řízení organismu - umí vyjmenovat žlázy s vnitřním vyměšováním a popsat jejich funkci - charakterizuje vývoj nervové soustavy - popíše mozek, míchu a obvodové nervy - vysvětlí činnost NS	Žlázy s vnitřním vyměšováním - hormony - podvěsek mozkový - šišinka - štítná žláza - příštítná tělíska - slinivka břišní - nadledvinky - pohlavní žlázy Nervová soustava - mozek

	- mícha - obvodové nervstvo - reflexy
Stavba těla savců	
- popíše stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla savců - vysvětlí rozdíly ve stavbě těla podle životních podmínek - vysvětlí pojmy producent a konzument - popíše stavbu jednotlivých soustav, jejich funkci, význam a fylogenetický vývoj	Členění těla savců Soustavy: - tělního pokryvu - opěrná a pohybová - trávicí - dýchací - cévní - vylučovací - pohlavní - nervová - smyslová
Přehled třídění savců	
- vyjmenuje společné vlastnosti živočichů patřících do stejné skupiny	Vejcorodí Živorodí - vačnatci - placentálové

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MeV4	fungování a vliv médií (vliv TV reklamy na výživu, doplňky stravy, ideál krásy lidského těla a jeho souvislost s poruchami příjmu potravy)
Vz1	první pomoc
Vz2	puberta, stavba pohlavních orgánů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Minerály a horniny	
- chápe pojem minerál jako neústrojnou stejnorodou přírodninu - dokáže vyjmenovat fyzikální vlastnosti nerostů a některé z nich použít při určování - pozná typické zástupce skupin minerálů - chápe rozdíl mezi horninou a minerálem	Minerál (nerost) Fyzikální vlastnosti nerostů Přehled minerálů: - prvky - sulfidy - halogenidy - oxidy a hydroxidy - uhličitany - sírany - křemičitany - organického původu
- umí zařadit předloženou horninu podle vzhledu do skupiny	Horniny Skupiny hornin podle vzniku: - vyvřelé - usazené - přeměněné
Geologické děje	
- chápe příčiny a důsledky vnitřních geologických dějů jako jsou vrásnění, zlomy, zemětřesení a sopečná činnost	Vnitřní geologické děje - vrásy - zlomy - zemětřesení - vulkanismus - pohyby litosférických desek
- význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Vnější geologické děje - zvětrávání - působení gravitace - činnost vody - činnost moře - činnost ledovců - činnost větru - činnost organismů (člověka) Půdy – složení a význam
Země	
	Vznik a stavba Země
Genetika	
- vysvětlí podstatu dědičnosti a proměnlivosti organismů	Genetika - gen - DNA - křížení - J. G. Mendel
Příroda a její ohrožení	
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Ekologie Ekosystémy Biomy
Původ a vývoj člověka	
- pochopí biologickou podstatu člověka jako savce a obratlovce	Podstata člověka - složení těla z buněk a tkání - zařazení do systémů živočichů

- seznámí se s různými názory na vznik člověka	Původ člověka - mytologie - náboženství - evoluční teorie Vývoj člověka - Australopiték - Homo habilis, erectus, sapiens - Výsledky hominizace Lidské rasy
--	--

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vo	rasismus
MKV	
První pomoc	Realizováno v předmětu Výchova ke zdraví

5.6.4 Zeměpis

5.6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem propojená diskusemi a debatami
- skupinová práce s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí nejen s předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ale i z ostatních oblastí:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika – vesmír, sluneční soustava
- přírodopis – rozložení živočichů a rostlin, biotopy, národní parky
- matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- dějepis – kultura národů, historie států
- informatika – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

vedeme žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání geografických informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi

Kompetence k řešení problémů

vedeme žáky

- k tvořivému přístupu při řešení problémů
- k diskusi o lokálních, regionálních a globálních problémech přírodní a společenské sféry
- ke kritickému myšlení a obhajování vlastních řešení

Kompetence komunikativní

vedeme žáky

- k souvislému a kultivovanému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

vedeme žáky

- ke spolupráci ve skupinách na základě dohodnutých pravidel
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Kompetence občanské

vedeme žáky

- k zodpovědnosti za svůj život, své zdraví a naše životní prostředí
- k dodržování pravidel slušného chování a chování za mimořádných událostí
- k oceňování krás přírody, historických a kulturních památek
- k respektování individuálních rozdílů, kulturní a náboženské odlišnosti

Kompetence pracovní

vedeme žáky

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k ochraně přírodního a životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

vedeme žáky

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

- na kladení důrazu na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- k seznámení s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi

Průřezová témata:

OSV: rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí a mezilidské vztahy, kreativita, kooperace, komunikace, řešení problémů

VDO: občan, občanská společnost a stát, principy demokracie

EGS: objevování Evropy a světa, Evropská unie

MKV: kulturní difference, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

ENV: ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí

MDV: kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.6.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Přírodní obraz Země (OSV1, F1, D1, PŘ1, ENV1, OSV2, MDV1, Vz1)	
- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model Země k demonstraci pohybů Země - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země	Tvar a pohyb planety Země
- vysvětlí pojem krajinná sféra	Krajinná sféra Krajinná sféra a její složky
- objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch, reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností	Litosféra
- s porozuměním pracuje s pojmy počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovná je	Atmosféra
- seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže	Hydrosféra
- popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití	Pedosféra
- objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí	Biosféra
Světové regiony (D2, M1, PŘ2, EGS1)	
- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů - porovná jejich rozlohu - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů a světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou oceánů	Zeměpis světadílů a oceánů – poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry
- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Zeměpis světadílů Austrálie

- vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie (OSV3, M2, D, Př, Čj1, Vv1)	
- používá různé druhy plánů a map, umí se orientovat, vypočítat vzdálenosti podle měřítek - seznámí se s znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - používá zeměpisnou síť a s pomocí souřadnic určuje na mapách zeměpisnou polohu - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi - rozumí pojmům: poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, rovník, obratník, polární kruh, nadhlavník, datová mez	Různé druhy plánů a map Obsah a grafika map, měřítko Orientace mapy Práce s atlasem Určování zeměpisné polohy Časová pásma na Zemi Realizováno v Seminári ze zeměpisu

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ENV1	klimatické změny, ekosystémy, význam vody, podmínky pro život
OSV2	zájem o okolí, rozvoj kritického řešení problémů
MDV1	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
EGS1	objevujeme svět
OSV3	týmová práce
F1	vesmír, sluneční soustava
D1	vývoj poznání o tvaru Země
Př1	roční období – změny v přírodě
Vz1	ochrana člověka za mimořádných událostí
D2	objevné cesty, dobývání pólů, historie osídlení jednotlivých území
M1	výsečové diagramy
Př2	fauna a flóra
M2	práce s měřítkem mapy
D, Př	tematické mapy
Čj1	názvosloví
Vv1	estetická stránka mapy

Poznámky
Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Světové regiony (OSV, VDO, EGS, MKV)	
- určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a porovná jejich rozlohu - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu z hlediska hospodářského a společenského a provede porovnání - vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámil - přemýšlí nad změnami ve světových regionech a jejich příčinami	Zeměpis světadílů: Afrika Amerika Asie - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - regionalizace - charakteristika států

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopnosti poznávání
VDO	principy demokracie jako formy vlády
EGS	Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
MKV	respektování zvláštností různých kulturních etnik, multikulturalita

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Světové regiony	
- provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu z hlediska hospodářského a společenského a provede porovnání - vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	Evropa - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - regionalizace - charakteristika států
Česká republika (EGS, OSV)	
- vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - charakterizuje reliéf, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo ČR - orientuje se na fyzické mapě ČR	Poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR
- vyhledá, popíše a zdůvodní na mapách rozmístění obyvatelstva - seznámí se se strukturou obyvatelstva podle různých kritérií - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v ČR a určí jejich lokalizační faktory	Obyvatelstvo a sídla ČR
- rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR - hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, zahraniční obchod - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření	Rozmístění hospodářských činností ČR

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ESG	objevujeme Evropu a svět – naše vlast jsme Evropané – mezinárodní organizace
OSV	mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Česká republika (EGS1)	
- lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v ČR - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost	Regiony ČR
Společenské a hospodářské prostředí (OSV, EGS2, MKV, MDV)	
- pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství, surovinové a energetické zdroje - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní a vedlejší oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu, uvede a vyhledá příklady států podle rozvoje	Společenské, sídlení a hospodářské poměry současného světa
- orientuje se na politické mapě světa - rozlišuje a porovnává státy podle zeměpisné polohy, počtu obyvatel, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení	Státy světa Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS1	objevujeme Evropu a svět – naše vlast
OSV	mezilidské vztahy
EGS2	objevujeme Evropu a svět – Evropa a svět – mezinárodní organizace
MKV	etnický původ – národnostní menšiny a etnické skupiny
MDV	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty med. sdělení

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je realizován v 1. – 5. ročníku 1 hodinou týdně. Hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **vokální činnosti:** práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu
- **instrumentální činnosti:** hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- **hudebně pohybové činnosti:** ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **poslechové činnosti:** aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák zpívá v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny
- rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel nabádá žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům smysluplně využívat elektrické hudební nástroje, digitální zařízení, vhodné aplikace a služby k poslechu hudby a k záznamu vlastního hudebního projevu
- seznamujeme žáky s užíváním digitálních technologií v hudbě a v dalších uměleckých druzích integrujících hudbu do svého uměleckého vyjádření
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata:

EGS: Evropa a svět nás zajímá

MKV: kulturní rozdíly, lidské vztahy

ENV: základní podmínky života

MDV: vnímání autora mediálních sdělení, kritické čtení

OSV: poznávání lidí, komunikace, rozvoj schopností poznávání

5.7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- správně hospodář s dechem a dbá na držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - umí vytleskat rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písni v 2/4 taktu)
Instrumentální činnosti	
- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, bubínek	Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební hry (ozvěna)
Hudebně pohybové činnosti	
- provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
Poslechové činnosti	
- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - seznámí se a pozná hymnu ČR	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
EGS	Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské hudby
MKV	kulturní rozdíly, lidské vztahy – hudba etnických skupin
ENV	základní podmínky života – výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus
MDV	vnímání autora mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby
OSV	poznávání lidí – ve třídě, ve skupině
Čj, M	Jedna, dvě, ...
Prv	Prší, prší

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- rozlišuje tempo pomalé a rychlé, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky - umí doplnit zpěv horu na jednoduché hudební nástroje - umí zazpívat vybrané vánoční koledy	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) Dvojhlas
Instrumentální činnosti	
- pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku (klavír, housle, trubka) - umí užívat nástroje Orffova instrumentáře	Hra na nástroje Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace
Hudebně pohybové činnosti	
- umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat - umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
Poslechové činnosti	
- rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka,...)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vv	ilustrace, Vánoce
Tv	pochod, taneční krok
Čj	říkadla, vypravování
Pč	vánoční ozdoba
Prv	lidové zvyky a tradice
MDV	vnímání autora mediálních sdělení – uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci
MKV	lidské vztahy – mezilidské vztahy v lidové písni
OSV	komunikace – řeč těla

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- umí vytleskat a taktovat 2/4 a 3/4 takt - ovládá pojmy notová osnova, houslový klíč, pomlka, taktová čára a umí je napsat a pojmenovat - rozliší a přečte z notového zápisu takt 2/4, 3/4 - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - naučí se zpívat vybrané písně - správně hospodáří s dechem	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)) Hudební rytmus (realizace písní v 2/4 taktu) Dvojhlas (lidový dvojhlas, kanón)
Instrumentální činnosti	
- rozlišuje hudební nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad - dokáže doprovázet na rytmické nástroje	Hra na nástroje Orffova instrumentáře (reprodukce jednoduchých motivů a témat) Rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace
Hudebně pohybové činnosti	
- rozliší rytmus valčíku a polky - pohybem dokáže vyjádřit valčíkový a polkový krok - umí pohybově vyjádřit hudbu	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
Poslechové činnosti	
- pozná Bedřicha Smetanu a Antonína Dvořáka - zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, taneční, slavnostní	Kvalita tónů Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vv	ilustrace, Vánoce
Tv	pochod, taneční krok
Pč	vánoční výzdoba
Čj	vypravování
Prv	lidové zvyky a tradice
EGS	Evropa a svět nás zajímá

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- seznámí se s dalšími písněmi - dbá na správné dýchání - zná pojmy repetice, houslový klíč - umí napsat houslový klíč - rozlišuje délky not a umí je zapsat - seznámí se s posuvkami (křížek, béčko) - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - zná stupnici C dur (názvy not)	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písni v 2/4 taktu) Dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas) Hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu)
Instrumentální činnosti	
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmižace říkadel	Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) Rytmižace
Hudebně pohybové činnosti	
- umí pohybově vyjádřit hudbu	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet, mazurka) Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) Orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
Poslechové činnosti	
- pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - seznámí se s názvy oper B. Smetany - seznámí se s názvy symfonických básní cyklu Má vlast - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka - poslouchá vybrané skladby - pozná píseň ve 2/4 a 3/4 taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Kvalita tónů Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) Interpretace hudby (slovní vyjádření)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vv	ilustrace, Vánoce
Tv	pochod, taneční krok
Pč	vánoční výzdoba
Čj	vypravování
Prv	lidové zvyky a tradice
MKV	lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur kulturní rozdíly poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Vyučovací předmět: Hudební výchova****Ročník: 5.**

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- dbá na správné dýchání - naučí se vybrané písně - umí jednoduché dvojhlasé písně - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení - pozná basový klíč - čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie - seznámí se s krajovými lidovými tanci - umí taktovat 3/4 takt - zná původ státní hymny	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písní v 2/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas, dvojhlasé písně) – rozvíjení činností z 1. období Hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)
Instrumentální činnosti	
- doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje	Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)
Hudebně pohybové činnosti	
- umí pohybově vyjádřit nálady - seznámí se s relaxací	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) Pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) Orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
Poslechové činnosti	
- pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - pozná dechové nástroje – trubku, pozoun, lesní roh - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy	Kvalita tónů Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) Hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) Interpretace hudby (slovní vyjádření)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Vv	ilustrace, Vánoce
Tv	pochod, taneční krok
Pč	vánoční výzdoba
Čj	vypravování
Prv	lidové zvyky a tradice
MDV	kritické čtení a vnímání mediálních sdělení vnímání autora mediálních sdělení
MKV	lidské vztahy – etnický původ
EGS	Evropa a svět nás zajímá
OSV	rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti, soustředění

5.7.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je realizován v 6. – 9. ročníku 1 hodinou týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

vedeme žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- k používání hudební terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům aktivní hudební projevy i poslech ze záznamu
- navštěvujeme s žáky živá vystoupení
- podněcujeme žáky k analýze a syntéze hudebních děl
- vedeme žáky k formulování názorů
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu k správnému řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy
- zadáváme práci v týmu vyžadující komunikaci
- realizujeme s žáky aktivní hudební projevy a poslech ze záznamu
- navštěvujeme s žáky živá vystoupení

- podněcujeme žáky k analýze a syntéze hudebních děl
- vedeme žáky k formulování názorů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy
- umožňujeme žákům přednést připravené i nepřípravené promluvy před třídou a práci v týmu vyžadující komunikaci
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole
- zajímáme se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské

- diskutujeme s žáky o hudbě
- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovaly společenské dění
- vedeme žáky k ohleduplnosti

Kompetence pracovní

- realizujeme s žáky samostatné hudební projevy
- vedeme žáky k samostatnému poslechu hudby
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, přenášet a prezentovat hudbu prostřednictvím digitálních technologií
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezové témata:

ENV: vztah člověka k přírodě

EGS: jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

OSV: poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace

MDV: schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO: slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

MKV: vlastní kulturní zakotvení, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)

5.7.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. ve vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - dokáže vyhledat určené takty a rytmy	Intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů Zpěv lidových a umělých písní, práce s notovým zápisem Vyhledávání rytmu v zápisu písně
Instrumentální činnosti	
- rytmicky doprovází jednoduchou píseň nástroji Orffova instrumentáře - má rytmické cítění a rytmickou paměť dle svých individuálních hudebních schopností a dovedností - reprodukuje vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry, dohry	Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo Rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík Analytická práce s písní, jednoduchá
Hudebně pohybové činnosti	
- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtkový a tříčtvrtkový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	Pochod, polka, valčík, mazurka Hra na dirigenta a orchestr Dramatizace písní Dramatické ztvárnění libovolných písní
Poslechové činnosti	
- seznámí se s hudebně výrazovými prostředky - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, komorní hudbu, melodram, muzikál, operu, operetu, balet, scénickou hudbu - seznámí se s vývojem písně - seznámí se s vývojem české opery	Melodie, rytmus, harmonie, dynamika, barva, kontrast, gradace Poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin Vokální a instrumentální skladba Píseň lidová, umělá, komorní hudba, melodram, opera, opereta, muzikál, balet, scénická hudba Seikilova píseň, Hospodine pomiluj ny, Schubert, Suchý – Šlitr Mysliveček, Dvořák, Janáček, Martinů Národní divadlo

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	umění jako prostředek komunikace estetika mezilidských vztahů kooperace
ENV	citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy
EGS	vnímání evropské hudby
Tv	Hudební pohybové činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový
Vv	Ilustrace lidových písní
D, Vv	Klasicismus, romantismus

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a vícehlase - při zpěvu dbá na hlasovou hygienu	Lidové a umělé písně (dynamika, melodie, rytmus) Výběr písní různých období O lidském hlase
Instrumentální činnosti	
- rytmicky doprovází písně na nástroje Orffova instrumentáře dle svých individuálních schopností - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy a doprovody - provádí jednoduché improvizace	Reprodukce nacvičených písní
Hudebně pohybové činnosti	
- umí taktovat dvoučtvrtě, tříčtvrtě a čtyřčtvrtě takt dle svých individuálních schopností - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	Taktování Polka, valčík, mazurka Moderní tance
Poslechové činnosti	
- seznámí se s tradicí, vývojem a vlivem lidové písně - orientuje se hudebním proudem znějící hudby - při poslechu využívá získané zkušenosti - rozpozná hudební nástroje - umí pojmenovat vybrané hudební formy - rozpozná některé z tanců (lidový tanec, balet, společenské tance, ...) - seznámí se s termíny interpret, skladatel - seznámí se s problémem všudypřítomnosti hudby - seznámí se se souvislostí hudby a drog	Lidová píseň v životě národa – tradice, vývoj (česká i evropská) Polyfonie vokální, instrumentální (Palestrina, Lasso) Fuga (Bach) Koncert (Vivaldi, Mozart) Concerto grosso, concertino (Bach) Sonáta, sonátová forma (Beethoven) Symfonie (Haydn, Mozart, Beethoven) Symfonická báseň (Smetana, Dvořák) Kantáta, oratorium, muzikál Lidový tanec, balet, společenské tance Osobnost interpreta, skladatele Hudba jako kulisa Hudba a drogy

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MKV	lidová píseň jiných národů, porovnávání kulturních tradic poznávání kulturních tradic jiných národů
ENV	citlivý přístup k okolní krajině, krásy přírody
OSV	sebepoznání a sebepojetí hudba jako prostředek komunikace rozvoj smyslového vnímání hodnoty, postoje obecná kreativita umění jako prostředek komunikace
EGS	vnímání evropské hudební kultury
MDV	schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
Tv	hudebně pohybové činnosti
Vv, Čj, D	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně podle individuálních dispozic v jednohlase, popř. ve vícehlase - respektuje dynamiku písňe	Hlasová a rytmická cvičení Zpěv lidových a umělých písní Výběr písní různých období v souvislosti s dějinami hudby
Instrumentální činnosti	
- tvoří jednoduché doprovody a improvizace pomocí nástrojů Orffova instrumentáře - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus	Reprodukce nacvičených písní Synkopický rytmus (ragtime)
Hudebně pohybové činnosti	
- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku: - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) - polka, valčík, mazurka - rock and roll
Poslechové činnosti	
- seznámí se s pojmy - orientuje se v hudebním proudu znějící hudby - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - orientuje se ve vývoji hudby	Artificiální a nonartificiální hudby Původ hudby, pravěk, starověk Gotika Renesance Baroko Klasicismus Romantismus Hudba 20. století USA jako kolébka jazzu Swing Rock and roll, country, and western Anglie, rock 60. léta 70. a 80. léta v populární a rockové hudbě

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	citlivý přístup k přírodě
MKV	tradice a rozmanitost kultur původ různých stylů
EGS	vnímání evropské a světové kultury vnímání evropské hudební kultury
OSV	umění jako prostředek komunikace kreativita, kooperace
Čj, D, Vv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Očekávaný výstup	Učivo
Vokální činnosti	
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - využívá získané pěvecké návyky při interpretaci písní a vokálních skladeb artificiální a nonartificiální hudby	Opakování učiva z předchozích ročníků: - opakování lidových a umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus - výběr písní v souvislosti s vývojem české artificiální a nonartificiální hudby
Instrumentální činnosti	
- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje zpěv s instrumentální činností - spojuje poslech s pohybovou činností	Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku: - instrumentální doprovody nacvičených písní - spojení proudu hudby s pohybem
Poslechové činnosti	
- na základě získaných poznatků charakterizuje znějící artificiální českou hudbu jednotlivých hudebních slohů, stylů a žánrů z hlediska historického vývoje	Česká artificiální hudba: - nejstarší hudební památky v Čechách - hudební renesance v Čechách - české hudební baroko, tvůrci - český hudební klasicismus a jeho představitelé - český hudební romantismus a jeho představitelé - česká artificiální hudba 20. století a její představitelé
- na základě získaných poznatků charakterizuje nonartificiální hudbu, její různé styly, žánry - všímá si rozdílů i souvislostí artificiální a nonartificiální hudby	Česká nonartificiální hudba: - jazz a swing v české hudbě - trampská píseň - 50. a 60. léta v české populární hudbě, divadla malých forem, první české muzikály - 60. léta – big beat - 70. – 90. léta v české populární hudbě

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	citový vztah k přírodě
OSV	kreativita, kooperace, sebepoznávání, sebepojetí rozvoj smyslového vnímání komunikace
MKV	poznávání vlastního kulturního zakotvení
MDV	schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
VDO	aktivita, samostatnost
Čj, D, Vv	

5.7.2 Výtvarná výchova

5.7.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je realizován v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně a v 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě, v odborné učebně nebo i mimo budovu školy. Formy a metody práce užíváme podle charakteru učiva a cílů vzdělání.

Vzdělávání v oboru výtvarná výchova směřuje k:

- poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a jeho citlivému vnímání
- objevování a prožívání estetických hodnot
- porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností
- uplatnění osobních pocitů a prožitků
- zapojení a přijímání komunikace
- praktickému osvojování potřebných výtvarných technik a dovedností
- řešení problémů a spolupráce
- hledání nových a neobvyklých možností vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších médií
- chápání výtvarné kultury v nejširším slova smyslu jako nedílné součásti života
- uplatnění vlastního vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, invence
- tvůrčí činnosti, což je základem výtvarné výchovy

Učivo je volně rozvrženo na tříleté období 1. – 3. ročník a dvouleté 4. – 5. ročník. Učitel si podle svého vlastního uvážení navrhne rozdělení do jednotlivých ročníků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům pracovat samostatně i v týmu
- vedeme žáky
- k porozumění obecně užívaných termínů
 - k práci s informacemi
 - k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
 - k porovnávání výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatečné množství informací k tomu, aby si uvědomili, že lidé vnímají stejnou věc různě

vedeme žáky

- k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

- k hledání vlastního postupu při interpretaci téhož vizuálně obrazného vyjádření
- k obhájení svého názoru při hodnocení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k respektování názoru jiných
- zadáváme práci v týmu vyžadující komunikaci
- podněcujeme žáky k zapojení do diskuse a obohacení slovní zásoby o odborné termíny
- navštěvujeme s žáky výstavy

Kompetence sociální a personální

- vysvětlíme zásady chování na kulturních akcích
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole
- stanovíme pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci
- respektujeme názory každého žáka

Kompetence občanské

- vysvětlíme žákům potřebu respektovat naše tradice, kulturní a historické dědictví, ale také projevy současného výtvarného umění
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlíme žákům správné používání výtvarných potřeb a jak o ně pečovat
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- využíváme uplatnění návyků a znalostí v dalších činnostech

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata:

OSV: kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace (řeč předmětů a prostředí), řešení problémů a rozhodovací dovednosti, rozvoj smyslového vnímání, psychohygiena, pozitivní naladění mysli, uvolnění a relaxace, hodnoty a postoje

MKV: vztahy mezi kulturami, mocné bytosti a kouzla nejsou na celém světě stejná, práce v realizačním týmu, kulturní diferenciaci, lidské vztahy (empatie), etnický původ

ENV: vztah člověka k přírodě, k prostředí, problémy životního prostředí, ekosystémy

EGS: jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

MDV: vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO: slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

5.7.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. - 3.

Očekávaný výstup	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
- rozlišuje tvary, barvy a struktury - pomocí barev vyjádří vlastní prožitky nebo prožitky podle vyprávění, četby, filmu - učí se pozorovat přírodu a činnosti lidí - vyhledává a dotváří přírodniny, rozlišuje tvary, barvy, struktury (otiskováním v barvě, frotáž, kresba, vřepy) - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí grafickým záznamem (vodorovné a šikmé čáry) - zkouší zachytit postavu v pohybu a v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů) - modeluje, tvaruje papír - porovnává různé druhy linií	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celku – na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
Uplatňování subjektivity	
- seznamuje se s pojmem barvy základní - zkouší míchat barvy - poznává vlastnosti barev (barvy husté – řídké, světlé – tmavé) a využívá jich v praxi - objevuje možnosti hry s linií a s barvou - prakticky rozlišuje pojem kresby a malba - rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků - ztvárňuje vlastní prožitky a představy - rozvíjí své pozorovací schopnosti - pokouší se o výtvarné zobrazení děje pohádek a jednoduchých příběhů - zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování - rozvíjí svůj cit pro prostor - snaží se zachytit vlastní prožitky včetně charakteristiky postav	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění osobních zkušeností
Ověřování komunikačních účinků	
- zobrazuje tvary a funkce věcí - aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů (Josef Lada, Zdeněk Miler, Helena Zmatlíková) - porovnává ilustrace a pozná různé vyjadřovací prostředky - zná a rozlišuje pojmy – hračka/loutka/školní potřeba	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	osobnostní: rozvoj schopnosti poznávání, psychohygiena, kreativita sociální: komunikace (řeč předmětů a prostředí) morální: řešení problémů a rozhodovací dovednosti rozvoj smyslového vnímání, chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa psychohygiena: pozitivní naladění mysli, uvolnění a relaxace
MKV	pohádky, mocné bytosti a kouzla nejsou na celém světě stejné lidské vztahy (vzájemné obohacování různých kultur)
ENV	základní podmínky života (vnímavý a citlivý přístup k přírodě, vztah člověka k prostředí) ekosystémy
Čj	čtení – ilustrace knih
Prv	živočichové a rostliny
Předmět Vv může být integrován s Pě Návštěva výstavy	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. a 5.

Očekávaný výstup	Učivo
Rozvíjení smyslové citlivosti	
- rozvíjí svou fantazii a představivost - pozná základní a podvojně barvy a vhodně je použije - dokáže výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy, konfrontuje představu se skutečností - dokáže vyjádřit vnitřní stavbu a vnitřní členění přírodních objektů pomocí výtvarné linie - rozvíjí své prostorové vidění, cítěním a vyjadřováním na základě pozorování prostorových jevů a vztahů - tvary užitečných předmětů srovnává a vyjadřuje výtvarně v ploše i prostoru - poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie - pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti - modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie - dokáže rytmicky řadit různé prvky (přírodní, geometrické)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná) Vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
Uplatňování subjektivity	
- dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmu, knihy - pozná barvy základní a podvojně - dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je - pozoruje a srovnává tvary užitečných předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická i asymetrická řešení) - seznamuje se s funkcí písma (sdělnou a výtvarnou) - poznává písmo jako dekorativní prvek - pozná základní prostorové útvary a modeluje podle skutečnosti - dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich výběr, rozlišení a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, fotografie, reklama, socha, plastika, animovaný film, komiks, elektronický obraz)
Ověřování komunikačních účinků	
- podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských ilustrátorů - rozliší hračky současné a lidové - pozná některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

- dokáže porovnat výrazové prostředky různých ilustrátorů, pozná ilustraci jako umělecká prostředek - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - poznává různé druhy výtvarného umění - seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů - poznává estetickou úroveň předmětů denní potřeby	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) Proměny komunikačního obsahu, záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
--	--

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	osobnostní: kreativita, sebepoznání a sebepojetí, sebeorganizace (organizace vlastního času) sociální: kooperace a rozvoj individuálních dovedností, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace morální: hodnoty, postoje, praktická etika (analýza postojů), řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VDO	občan a občanská společnost a stát
EGS	Evropa a svět nás zajímá (objevujeme Evropu a svět, rodinné příběhy, zážitky z Evropy a světa)
MKV	multikultura, solidarita práce v realizačním prostředí kulturní diferenciaci lidské vztahy (empatie) etnický původ
ENV	lidská aktivity, problémy životního prostředí ekosystémy základní podmínky života vztah člověka k prostředí
MDV	vyhodnotit a využít podněty z médií

5.7.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je realizován v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity
- přístupu k uměleckému procesu v jeho celistvosti a k jeho chápání jako způsobu poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjení především průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
 - k používání výtvarné terminologie
 - k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi
 - k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- úkoly zadáváme způsobem umožňujícím nalézt vhodný způsob řešení problému i volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislosti mezi jevy
- zadáváme práci v týmu vyžadující komunikaci
- realizujeme s žáky aktivní výtvarné projevy
- navštěvujeme s žáky výstavy

- podněcujeme žáky k analýze a syntéze výtvarných děl
- vedeme žáky k formulování vlastního názoru a k získávání dovedností tento názor vhodnou formou obhájit

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy
- umožňujeme žákům přednést připravené i nepřípravené promluvy před třídou a práci v týmu vyžadující komunikaci
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole
- zajímáme se o náměty a názory žáků
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

- diskutujeme s žáky o výtvarném umění
- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vedeme žáky k ohleduplnosti
- vedeme žáky k respektování názorů druhých
- motivujeme žáky k respektování názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vedeme žáky
- ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
 - k vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
 - k dodržování hygieny
 - ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení
 - k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
 - k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých prostupů a různých variant řešení
- podněcujeme žáky ke sdílení a prezentaci výsledků tvůrčí práce i v digitálním prostředí
- motivujeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Průřezová témata:

ENV: vztah člověka k přírodě

EGS: jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

OSV: poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace

MDV: schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií

VDO: slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost

5.7.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6. – 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- vybírá a samostatně vytváří prvky vizuálně obrazného vyjádření zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - kombinuje různé vlastnosti prvků pro získání osobitých výsledků	Kresba, kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, uspořádání
- zaznamenává vizuální zkušenosti získané pohybem, hmatem a sluchem - zobrazujeme vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a subjektivního účinku	Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu, záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek Práce s netradičními materiály, prostorová tvorba, modelování
- k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Reklama a propagační prostředky, práce s internetem
- správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - umí využít znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Malba, teorie a symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami, kontrast Subjektivní vyjádření fantazijních představ za využití různorodých materiálů výtvarných postupů, kombinované techniky
- rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	Práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl Dekorace, písmo Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, apod. Architektura – uvědomování si rozdílnosti mezi různými směry architektury Výtvarné zpracování větší plochy
- ověřuje si účinky děl na projektech, výstavách nebo výtvarných soutěžích	Tematické práce zaměřené k současnému životu (člověk, společnost, životní prostředí, apod.)

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	kreativita rozvoj schopností poznávání komunikace
ENV	lidské aktivity a problémy životního prostředí
Některé části realizovány v informatice	

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

5.8.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

- vychází z celostního pojetí chápání zdraví (tělesné, duševní a sociální zdraví)
- klade důraz na osvojování dovedností, postojů a hodnot nezbytných pro praktický život

Vzdělávání je zaměřeno na:

- formování celoživotní odpovědnosti za zdraví a pozitivních mezilidských vztahů
- utváření praktických životních dovedností podporujících zdraví
- upevňování hygienických, stravovacích, pracovních, zdravotních návyků
- rozšiřování a prohlubování poznatků o člověku (vývoj, změny sebepoznání), rodině, škole, vrstevnících, mezilidských vztazích, prevenci, bezpečí
- rozvoj dovedností odmítat škodlivé látky, předcházet nemocem a úrazům, poskytnout první pomoc, čelit ohrožení

Cílem vzdělávání je osvojení zdravého životního stylu.

Časové vymezení předmětu:

- bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, tematický okruh Člověk a jeho zdraví a je součástí každodenního života školy
- vyučuje se jako samostatný předmět
- 7. a 8. ročník – 1 hodina týdně
- vzhledem k tomu, že je nutné respektovat biologickou a psychologickou zralost žáků, jsou jednotlivá témata probírána cyklicky v každém ročníku

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá podle charakteru učiva ve: třídě, počítačové učebně, venku apod.

Důraz je kladen na promyšlenou volbu didaktických prostředků, zdůrazňuje se aktivní vtažení žáků do procesu učení, uplatňování kritického myšlení a kooperativního učení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů k problematice o zdraví
- vytváříme pro žáky příležitosti k vyhledávání, třídění, zpracovávání a hodnocení informací související s podporou a ochranou zdraví a vedeme je k jejich využívání v praxi
- vedeme žáky k celoživotní potřebě zodpovědně pečovat o zdraví

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům náměty k řešení problémových situací a aktivizujeme je k uvažování o problému a možných řešeních
- vedeme žáky k porovnávání názorů, mediálních tvrzení a vlastních zkušeností se zdravím
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému projevu (interpretace, prezentace)
- vytváříme podmínky pro uplatňování komunikačních dovedností při kooperaci s vrstevníky, dospělými a poradenskými centry
- rozvíjíme osvojení specifických dovedností komunikační obrany proti manipulaci a agresi

Kompetence sociální a personální

- přispíváme k vytváření hodnotných mezilidských vztahů a příjemné atmosféry
- zadáváme úkoly, při nichž žáci mohou spolupracovat a kooperovat
- vedeme žáky k ohleduplnosti a pomoci druhým
- upevňujeme dodržování pravidel společenského chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky k porozumění zodpovědnosti za své chování, rozhodnutí
- učíme žáky respektovat odlišnosti druhých
- vytváříme modelové situace, při kterých by si žáci ověřovali své dovednosti účinně pomoci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- zdokonalujeme ovládání základních postupů první pomoci
- vytváříme příležitosti k aplikacím v modelových situacích (z praktického života)
- vedeme žáky k efektivitě při organizaci práce
- umožňujeme žákům hodnotit svou práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k identifikaci a řešení problémů pomocí digitálních technologií
- učíme je komunikovat bezpečně prostřednictvím online nástrojů se zohledněním ochrany osobních údajů, chránit sebe a ostatní před možnými hrozbami v digitálním prostředí
- vedeme je k vyhýbání se zdravotním rizikům (tělesným i duševním) při používání digitálních technologií

Předmětem prolíná většina průřezových témat:

OSV: sebepoznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, komunikace, kreativita, spolupráce, kooperace, hodnoty, postoje, etika

VDO: demokratické vztahy ve škole, angažovaný přístup k druhým, odpovědné chování

MKV: respektování odlišností (kultury, rasy, náboženství, národnosti, etnik), tolerance, empatie, solidarita, odstraňování diskriminace a predsudků

ENV: chápání vlivu životního prostředí na zdraví, globální problémy lidstva v souvislosti s problematikou zdraví

5.8.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
Puberta (OSV)	
- umí vysvětlit fyziologické změny v období puberty a s tím související změny chování - pojmenuje části pohlavních orgánů - vysvětlí uplatnění pravidel osobní hygieny	Změny v životě člověka - dětství, puberta, dospívání - tělesné a psychické změny v dospívání - intimní hygiena - rozdíly ve stavbě těla mužů a žen - zdraví reprodukční soustavy - sexuální orientace - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem - utváření vědomí vlastní identity
První pomoc	
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví - umí poskytnout nezbytnou první pomoc - zná signály CO a telefonní čísla tísňového volání	Úrazy - v domácnosti - při sportu - ve škole - dopravní nehody Zásady první pomoci - praktické dovednosti 1. pomoci Ochrana člověka za mimoř. událostí - živelné pohromy - terorismus Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech
Výživa a zdraví, civilizační choroby (Př, Tv, OSV, MEV)	
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - chápe možné nebezpečí reklamy na nevhodný způsob stravování a s tím související choroby - rozlišuje zdravé a nezdravé návyky - uplatňuje pravidla zdravého životního stylu v denním režimu	Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - denní režim Civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče - obezita - kardiovaskulární choroby - choroby pohybového aparátu

	- choroby vycházející ze špatných pohybových stereotypů - pohybový režim Podpora zdraví a její formy - prevence - podpora zdravého životního stylu - celostní pojetí člověka
Drogy – cigarety, alkohol (MDV)	
- umí vyjmenovat nebezpečí cigaret, alkoholu z hlediska osobního zdraví i vztahů mezi lidmi - orientuje se v tom, co vše zdraví ovlivňuje - projevuje bezpečné způsoby chování	Legální drogy - cigarety - alkohol Rizikové chování - psychické onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - těžké životní situace a jejich zvládání
Ochrana před chorobami	
- uplatňuje osobní hygienu - umí posoudit nebezpečnost chování z hlediska přenosu chorob	Přenosné choroby - hepatitidy - encefalitida a meningitida
Rizika ohrožující zdraví (Tv, Př)	
- dokáže posoudit hodnotu zdraví pro sebe a své blízké - uplatňuje duševní hygienu v osobním životě - chápe význam střídání duševních a fyzických činností z hlediska ochrany zdraví - vyjmenuje nejbližší krizová centra - respektuje svobodu druhého	Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Bezpečné chování - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - sexuální kriminalita - pomoc v případě zneužití

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sebepoznání
MDV	vliv reklamy
1. pomoc	Př

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Očekávaný výstup	Učivo
Vztahy mezi lidmi (OSV1, VDO1, MKV1, OV1)	
	Rodina - vztahy v rodině - význam rodiny Svátky a tradice Vztahy ve třídě, partě - agresivita - význam přátelství
První pomoc (OSV2, Př)	
- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví - umí poskytnout nezbytnou první pomoc - zná signály CO a telefonní čísla tísňového volání	Zásady první pomoci - praktické dovednosti první pomoci
Auto-destruktivní závislosti (MeV1)	
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - chápe význam využití volného času k odpočinku a ochraně psychického i fyzického zdraví - chápe nutnost udržovat etiku a morální postoje nejen v přímém kontaktu mezi lidmi, ale i při využití počítačů	Patologické hráčství - smysluplné využití volného času Práce s počítačem - využití počítače - sebevzdělávání - nebezpečí závislosti na PC - „netiketa“
Drogy (OSV3, MeV2)	
- uvede rizika spojená s návykovými látkami - chápe vliv rodiny, médií, vrstevníků - projevuje odpovědný vztah ke svému fyzickému i psychickému zdraví	Tvrdé drogy - marihuana - opiáty - halucinogeny - stimulační
Sexuální výchova	
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Vývoj člověka - prenatální - postnatální Antikoncepce Sexuální orientace - deviace - odchylky Sexuálně přenosné choroby - nemoci přenosné pohlavním stykem - odpovědné chování

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	péče o vztahy
VDO1	klima ve třídě, v rodině
MKV1	tolerance, respekt
OV1	realizování ve Výchově k občanství (6. ročník)
OSV2	sebezpoznání, rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, komunikace
MeV1	vliv reklamy
OSV3	sebezpoznání a sebezpojetí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje
MeV2	vliv médií ve společnosti

5.8.2 Tělesná výchova

5.8.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je realizován v 1. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností

Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Ve výjimečných a odůvodněných případech je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- měříme základní pohybové výkony
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řešíme problémy v souvislosti s nesportovním chováním

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učíme je reagovat na základní povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair-play – dodržujeme pravidla, označíme přestupky
- respektujeme opačné pohlaví
- zvládáme pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevujeme přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- učíme je být ohleduplní a taktní

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu: uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií

Průřezová témata:

- v tomto předmětu jsou realizována: MKV, OSV
- tělesná výchova se dále rozvíjí ve školní družině

5.8.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. - 3.

Očekávaný výstup	Učivo
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti
- dbá na správné držení těla při různých činnostech - dbá na správné dýchání - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	Cvičení během dne, rytmické cvičení Cvičení pro děti – jednoduché tanečky Základy estetického pohybu
- užívá základní tělocvičné pojmy - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	Tělocvičné pojmy – komunikace v TV
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Bezpečnost při sportování
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, snaží se o zlepšení - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost
- zná techniku hodů kriketovým míčkem - ovládá nízký start - nacvičí skok do dálky - seznámí se s taktikou běhu na delší vzdálenosti a s principem štafetového běhu	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčem
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly
- adaptace na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základy plaveckého výcviku
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti - zná význam sportování pro zdraví - jedná v duchu fair-play	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4. - 5.

Očekávaný výstup	Učivo
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovním výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Tělocvičné pojmy – komunikace v TV
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - jedná v duchu fair-play	Bezpečnost při sportování
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - zvládá osvojované pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady - umí přihrávku jednoruč a obouruč, driblík - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou, zná pravidla - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost
- zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 300 m - zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu
- adaptace se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základy plaveckého výcviku
- umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - umí správnou techniku odrazu z můstku - provádí cvičení na švédské bedně	Základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon i výkony spolužáků, porovnat je s předchozími výsledky - projevuje přiměřenou samostatnost při realizaci pohybových činností a vůli pro jejich zlepšení - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - orientuje se v informacích o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování, fair-play

5.8.2.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova je realizován v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v oboru tělesná výchova směřuje k:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoji pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Organizační vymezení předmětu:

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. Výuka probíhá v tělocvičně a na stadionu. V osmém ročníku se žáci účastní lyžařského výcviku. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu se vzdělávacím programem
- dodáváme žákům sebedůvěru
- sledujeme pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému chování
- vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií, které umožňují zaznamenávat tělesné parametry, měřit a porovnávat dosažené výkony, sledovat a plánovat denní pohybový režim
- podle zvolené pohybové činnosti a individuálních potřeb žáka doporučíme výběr vhodného digitálního prostředku či technologie

Průřezová témata:

VDO: angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování

OSV: obecné metody řešení problému, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV: schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy, ...

ENV: vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MDV: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

5.8.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – d

Ročník: 6. - 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky	Atletika - běh vytrvalostní na 800 m - přespolní běh - běh na 60 m - běh přes nízké překážky - skok vysoký - hod kriketovým míčkem
- zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, používá správnou techniku	Gymnastika - akrobacie: kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo - přemet stranou, stoj na lopatkách - přeskoky: skoky odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu - hrazda: náskok do vzporu, seskok, sešín - kruhy: překot vzad, vpřed - kladina: chůze, náskoky, seskoky, rovnováha - šplh: s přírazem – tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry – vybíjená, basketbal, přehazovaná, ringo, florbal
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry	Bruslení – jízda vpřed, vzad Lyžování – základy běžeckého výcviku
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy
VDO	zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	lidské vztahy, kulturní difference
ENV	vztah člověka k prostředí
MDV	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
Z, D, Př	

Poznámky
Stadion, terén, tělocvična, hřiště, přírodní ledová plocha

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Vyučovací předmět: Tělesná výchova – ch****Ročník: 6. - 7.**

Očekávaný výstup	Učivo
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky	Atletika - běh vytrvalostní na 800 m - přespolní běh - běh na 60 m - běh přes nízké překážky - skok vysoký - hod kriketovým míčkem
- zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, používá správnou techniku	Gymnastika - akrobacie: kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo - přemet stranou, stoj na lopatkách - přeskoky: roznožka - hrazda: náskok do vzporu, seskok, sešín, výmyk - kruhy: komíhání ve svisu, překot vzad, vpřed - šplh: s přírazem – tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad, přetahy, přetlaky
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Sportovní hry – kopaná, vybíjená, basketbal, přehazovaná, badminton, volejbal, florbal, stolní tenis
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení – jízda vpřed, vzad, přešlapování, LH hra Lyžování – základy běžeckého výcviku
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy
VDO	zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	lidské vztahy, kulturní difference
ENV	vztah člověka k prostředí
MDV	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
Z, D, Př	

Poznámky
Stadion, terén, tělocvična, hřiště, přírodní ledová plocha

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – d

Ročník: 8. - 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky	Atletika - přespolní běh - běh přes nízké překážky - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod kriketovým míčkem - vrh koulí – zlepšování techniky
- zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky, používá správnou techniku	Gymnastika - akrobacie: kotouly, přemet stranou, stoj na ruce - hrazda: výmyk - kruhy: překot vzad, vpřed - šplh
	Rytmická a kondiční gymnastika Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad
- uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry – házená, ringo (frisbee), basketbal, florbal, volejbal, soft tenis, badminton, stolní tenis
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení – jednoduchý skok, LH hra Lyžování – základy běžeckého a sjezdového lyžování
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy
VDO	zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	lidské vztahy, kulturní difference
ENV	vztah člověka k prostředí
MDV	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
Z, D, Př – TF, F, M	

Poznámky
Stadion LA, terén, tělocvična, hřiště, příroda, školní výlety, stadion LH, přírodní ledová plocha

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova – ch

Ročník: 8. - 9.

Očekávaný výstup	Učivo
- při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky	Atletika - přespolní běh - běh vytrvalostní na 800 m - běh přes nízké překážky - běh 60 m - skok vysoký – zlepšování techniky flopu - hod kriketovým míčkem - vrh koulí – zlepšování techniky
- zvládá prvky akrobacie, cvičební prvky na hrazdě, kruzích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky	Gymnastika - akrobacie: přemet stranou, stoj na rukou, rovnovážné polohy v postojích, skoky na a z místa - přeskoky: roznožka, skrčka - hrazda: výmyk - kruhy: houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok - kladina: jednoduché sestavy - šplh: 4,5 m s přírazem a obměnami – tyč, lano Rytmická a kondiční gymnastika – aerobní cvičení s hudbou Úpoly – střehové postoje, pády stranou, vzad, úpolové sporty
- zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení – jednoduchý skok, LH hra Lyžování – základy běžeckého a sjezdového lyžování
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy
VDO	zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevoval se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně
EGS	Evropa a svět nás zajímá
MKV	lidské vztahy, kulturní difference
ENV	vztah člověka k prostředí
MDV	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
Z, D, Př, F, M, Hv	
Poznámky	
Stadion LA, terén, tělocvična, hřiště, příroda, školní výlety, stadion LH, přírodní ledová plocha	

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní výchova

5.9.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Předmět pracovní výchova se realizuje v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Při pracovní výchově není v tomto období vhodné dělit žáky na děvčata a chlapce. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinkách, a přitom dbát důsledně na bezpečnost žáků. Pracovní výchova je vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českému jazyku, matematice a prvouce. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení. Vyučovací předmět pracovní výchova by měl být v průběhu celého vzdělávacího období volně mezipředmětově využíván.

Výuka pracovní výchovy:

- komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků
- rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky
- učí žáky spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu
- učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí
- podporuje rozmanitost a odlišnost, směřuje k rozvoji individuálních schopností dětí a pozitivního vztahu k práci

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá většinou ve třídě a ve cvičné kuchyni.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- samostatná práce
- skupinová práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k organizaci vlastní práce, k výběru nejvhodnější metody a způsobu práce
- učíme žáky efektivně využívat získané informace v procesu učení a praktickém životě

Kompetence k řešení problému

- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme dostatečný prostor pro kvalitní spolupráci v týmu

Kompetence sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, ohleduplnosti, spolupráce a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- připomínáme a oceňujeme naše kulturní tradice
- pěstujeme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, kultuře, tvořivosti
- vedeme žáky k ochraně a zlepšování kvality životního prostředí
- klademe důraz na péči o zdraví své i ostatních

Kompetence pracovní

- podněcujeme žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností k dalšímu rozvoji
- klademe důraz na dodržování vymezených pravidel
- učíme žáky bezpečně používat různé materiály, nástroje a vybavení
- přistupujeme k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti
- vedeme žáky k tomu, aby dodržovali zásady hygieny a bezpečnosti práce
- učíme žáky, jak poskytnout první pomoc při úrazu

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Průřezová témata:

VDO: dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce

ENV: základní podmínky života, vztah k ŽP

MKV: lidské vztahy, etnický původ

EGS: Evropa a svět nás zajímá

5.9.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1.

Očekávaný výstup	Učivo
- umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s drobným materiálem - papír
- dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny
- umí stříhat textil a nalepit textilií	Práce s drobným materiálem - textil
- dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici	Konstrukční činnost
- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání	Pěstitelské činnosti
- zná základy správného stolování a společenského chování	Příprava pokrmů

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	
ENV	

Poznámky
Koláž, kolektivní práce, práce ve skupinkách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

Očekávaný výstup	Učivo
- zná základní manuální dovednosti - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s drobným materiálem - papír, karton
- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, upravovat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - přírodniny
- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	Práce s drobným materiálem - textil
- dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici	Konstrukční činnost
- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - pečuje o nenáročnou rostlinu - provádí pozorování a zhodnotí výsledky	Pěstitelské činnosti
- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Příprava pokrmů

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
VDO	občanská společnost a škola
ENV	základní podmínky života

Poznámky
Nácvik zadního stehu na čtvrtce, textilní koláž Zasetí velikonočního osení Vánoční posezení Skupinová práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Vyučovací předmět: Pracovní výchova****Ročník: 3.**

Očekávaný výstup	Učivo
-	Vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Využití tradic a lidových zvyků
- umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s drobným materiálem - papír, karton
- dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy, jednoduchými postupy vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s drobným materiálem - přírodniny Jednoduché pracovní postupy
- umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý výrobek	Práce s drobným materiálem - textil
- dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici	Konstrukční činnost - práce se stavebnicemi
- umí zasít semena - provádí pozorování přírody v různých ročních obdobích, popisuje a zhodnotí výsledky	Pěstitelské činnosti - pěstování ze semen v místnosti
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy

MKV	lidské vztahy, etnický původ
ENV	vztah člověka k ŽP
EGS	Evropa a svět nás zajímá
Vv, Prv	

Poznámky

Nácvik zadního stehu na čtvrtce
 Textilní koláž
 Kolektivní práce
 Zasetí velikonočního osení
 Práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

Očekávaný výstup	Učivo
- dovede vyřezávat, děrovat, polepovat prostorové konstrukce - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu	Práce s drobným materiálem - papír, karton, přírodniny - vlastnosti materiálu
- seznámí se se základy aranžování - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě	- funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy - využití tradic a lidových zvyků
- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem - textil
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy, nártu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Konstrukční činnost - práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými) - práce s návodem
- zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny provádí pozorování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti - pěstování rostlin ze semen v místnosti
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnost práce - poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MKV	lidské vztahy, etnický původ
ENV	vztah člověka k prostředí
Vv, Př	

Poznámky
Kolektivní práce Práce s kovem, tvarování kovových fólií a drátů Rytí, vyhlazování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

Očekávaný výstup	Učivo
- vytváří přiměřenými postupy různé výrobky z daného materiálu - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat - vytváří prostorové konstrukce - využívá při práci vlastní fantazii - seznámí se se základy aranžování a využití samorostů - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduché pracovní postupy - využití tradic a lidových zvyků - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami
- zvládne různé druhy stehu – přední, zadní - seznámí se s tkaním - zná rozdíl mezi osnovou a útkem - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem - textil
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Konstrukční činnost - práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem
- zná základy péče o pokojové rostliny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s jedovatými rostlinami, alergiemi - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze	Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MKV	lidské vztahy, etnický původ
ENV	vztah člověka k prostředí
EGS	Evropa a svět nás zajímá

Poznámky
Kolektivní práce

5.9.1.3 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací obor člověk a svět práce je u nás vyučován od prvního do osmého ročníku. Na nižším stupni obsahuje všechny čtyři povinné tematické okruhy – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Na vyšším stupni stavíme na poznatcích a učivu nižšího stupně a snažíme se je rozvíjet v těchto vybraných tematických okruzích:

- Práce s technickými materiály
- Pěstitelské práce a chovatelství
- Svět práce

Výuka probíhá ve školních dílnách, na školním pozemku, v učebně pěstitelských prací i v kmenových třídách a předmět jako celek nese název **Pracovní výchova**.

Při výuce klademe důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování společenského chování, komunikaci a spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Povinný celek Svět práce je realizován v 9. ročníku v rámci volitelného předmětu Výchovy k volbě povolání. Přípravě pokrmů se žáci věnují v 7. ročníku ve volitelném předmětu Domácnost.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládáme dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- učíme žáky poznávat výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- učíme žáky poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky uvědomovat si potřebu praktického ověřování řešení problémů
- učíme žáky hledat aplikace řešení při obdobných zadáních a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- vedeme žáky k předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- vedeme k účinné komunikaci při práci s technickými materiály

- seznamujeme žáky s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- snažíme se o přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání žáky
- vštepujeme žákům zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevíráme prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňujeme žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- nabádáme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmto cílům
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledáme cestu k jejich minimalizaci
- seznamujeme s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- připravujeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií ve vazbě na pracovní činnosti, svět práce a budoucí povolání
- vedeme žáky k osobnostnímu růstu v oblasti pracovních činností při využívání moderních digitálních zdrojů
- učíme žáky efektivní komunikaci v týmu za pomoci digitálních zdrojů učení
- vedeme žáky k praktickému využití digitálních technologií při tvorbě vlastních či skupinových (týmových) projektových aktivit
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitní výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a respektuje rizika jejich používání

Průřezová témata:

OSV: sebepoznání a sebepojetí: můj vztah k sobě samému, mé vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia

kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace

ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí

5.9.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 6. a 8.

Očekávaný výstup	Učivo
- přečte kóty - rozumí měřítku - rozumí technickému výkresu - zhotoví jednoduchý technický výkres	Základy technické dokumentace Nácvik kreslení jednoduchých náčrtů a schémat
- rozezná základní typy materiálů - umí pracovat dle technického výkresu - aplikuje základní práce s materiály - žák rozezná tvrdá a měkká dřeva - zná základní typy plastických hmot a kovů	Vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů: měření a orýsování Obrábění dřeva, čepování, lepení, nátěr dřeva, dřevní materiály Zpracování plastů Práce s kovy – ohýbání, řezání, závit
- umí si vybrat vhodný typ materiálu, správné a dostupné nářadí a nástroje - zná nářadí a nástroje pro efektivní práci s daným materiálem	Upínání při řezání dřeva Rašplování a pilování Vrtání Spojování hřebíky Ohýbání drátu Povrchová úprava Plasty
- správně určí pracovní postup dle časové dotace - dokáže propojit svou představu o výrobku s technickou dokumentací	Organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu
- dodržuje domluvená pravidla při práci - dbá na bezpečnost svou i svých spolužáků	První pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování
OSV5	kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV9	kooperace
M, Vz	
OSV3	seberegulace a sebeorganizace
OSV4	psychohygiena, <i>rodinná výchova, přírodopis</i>
OSV8	komunikace: verbální a neverbální komunikace, správné držení těla, dialog, omluva, reakce na změnu postupu
OSV6	poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině, práce s chybou

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 7.

Očekávaný výstup	Učivo
- zná základní podmínky pro pěstování, výživu rostlin - je informován o ochraně rostlin a půdy - umí pěstovat, ošetřovat pokojové květiny	Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Okrasné rostliny Zelenina – osivo, sadby, pěstování vybraných druhů Léčivé rostliny, koření Ovocné rostliny – druhy a způsoby pěstování
- umí zvolit vhodné pracovní nářadí - dodržuje pořádek při uskladnění nářadí - udržuje nářadí v pořádku	Nářadí a pracovní náčiní
- uvědomuje si nebezpečí úrazu a dodržováním kázně předchází nebezpečným situacím - dbá zásad hygieny	Bezpečnostní předpisy
-	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	rozvoj schopnosti poznávání: cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování, <i>Přírodopis</i>
OSV5	kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, <i>Výtvarná výchova</i>
OSV9	kooperace
OSV3	seberegulace a sebeorganizace
OSV4	psychohygiena

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Digitální gramotnost

5.10.1.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu:

Předmět je realizován v 6. ročníku jako volitelný předmět a to 1 hodina za 14 dnů. Výuka probíhá v počítačových učebnách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Vzdělávání v předmětu digitální gramotnost směřuje k:

- získání základních dovedností při ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- schopnosti orientovat se ve světě informací, pracovat s nimi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- využívání různých výukových programů pro vzdělávání a k prověřování vědomostí
- realizace metody „učení kdekoliv a kdykoliv“ prostřednictvím internetu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich interpretaci na základě pochopení jejich obsahu a významu
- umožňujeme žákům naučit se ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikovat při řešení praktických problémů v různých předmětech
- podněcujeme žáky k hledání spolehlivých aktuálních informací z většího množství zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- podněcujeme žáky k ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů vedeme žáky k posuzování, vyhodnocování a zpracování informací, k vyhledávání a používání vhodných cest na internetu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dialogu, k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy

- umožňujeme žákům reagovat odpovídajícím způsobem, využívat k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, diskuse) ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací
- realizujeme s žáky prezentace, které komentují a především obhajují (přesné způsoby vyjadřování)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k spolupráci v pracovní skupině, k vyjednávání a hledání kompromisního řešení
- zadáváme jednoduché pracovní úkoly, kdy žáci třídí a zpracovávají informace za pomoci vhodně vybraného programu, řeší, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ohleduplnosti a k dodržování informační etiky
- učíme žáky rozhodovat se podle dané situace, respektovat přesvědčení druhých lidí a učíme je zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností
- umožňujeme žákům využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

- rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah v různých formátech a s využitím různých digitálních prostředků
- podporujeme využívání digitálních technologií k usnadnění a zefektivnění práce
- vedeme žáky k respektování pravidel bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi, dodržování pravidel etického chování v digitálním světě

Průřezová témata:

MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu

OSV: rozvoj schopností poznávání, komunikace

EGS: Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů

MKV: multikulturalita

5.10.1.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Digitální gramotnost

Ročník: 6.

Očekávaný výstup	Učivo
Internet a jeho služby (MV7, EGS1, MKV4)	
- vyhledávání informací na internetu a jejich třídění, porovnávání - užívá různé způsoby vyhledávání	Internet a jeho služby Vyhledávání informací Internetové prohlížeče
- respektuje zásady intelektuálního vlastnictví a autorského práva; uvádí prameny informací - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů	Autorská práva Informační etika Copyright
- dokáže napsat, přečíst a smazat email/zprávu	Elektronická pošta
Textový editor	
- umí napsat a upravit text - vytiskne hotový dokument - umí uložit dokument pro pozdější potřebu - otevře existující dokument a upraví jej - umí vložit a umístit do textu obrázek - spojí v textovém editoru text, graf, obrázek, tabulku - uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem	Psaní a oprava textu Stránka a její vlastnosti (orientace stránky, okraje, ...) Písmo – typ, velikost, barva, ... Formátování odstavců Kopírování a přesun části textu Seznamy a odrážky; Horní a dolní index, speciální znaky a symboly Uložení a otevření dokumentu Vložení obrázku Vytváření tabulek Typografická pravidla
Tabulkový editor	
- vytvoří tabulku v tabulkovém editoru - provádí jednoduché matematicko-statistické výpočty - používá formátovací nástroje pro úpravu tabulek	Buňka, adresa buňky Formátování buňky Tabulka Relativní a absolutní odkaz Vzorce a výpočty Grafy
Prezentační program	
- dodržuje zásady pro zpracování prezentací (čitelnost a srozumitelnost, stručné texty, přehledná schémata a obrázky, ústní komentář) - prezentuje svou práci před ostatními spolužáky	Snímek a jeho objekty (text, obrázek, tabulka, graf) Pozadí snímků; efekty objektů a snímků (časování, animace)
Grafický editor (OSV8, MV6)	
- ovládá základní funkce grafického editoru - v grafickém editoru vytvoří a upraví jednoduchý obrázek	Nástroje kreslicího programu, způsob práce s nimi (tužky, štětec, ...) Vytváření rastrových obrázků Nejrozšířenější programy pro převod grafických formátů a jejich nástroje (efekty, otáčení, úpravy)
Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
MV7	práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu
EGS1	Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, zvyky, tradice národů
MKV4	multikulturalita
OSV8	komunikace
MV6	tvorba mediálního sdělení

5.10.2 Sportovní výchova

5.10.2.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Je realizována jako volitelný předmět v 6. ročníku (1 hodina za 14 dnů) a v 9. ročníku (1 hodina za týden). Využívá možnosti školy k provozování sportovních her s důrazem na tyto základní oblasti:

- a) zdravotní – význam pohybu pro zdraví (tělesné, psychické a sociální), hygiena a bezpečnost
- b) sociální – rozvoj a podpora kooperace mezi jedinci, zodpovědnosti za sebe a skupiny, schopnosti řízení a podřízení se, rozdělování a dodržování pravidel v určité sociální roli
- c) podpora pohybového učení – zvládání činnosti ve sportovních hrách, organizace prostoru a pohybových činností jedince i týmu, historie a současnost sportu, pravidla sportovních soutěží a disciplín, zásady jednání a chování, měření a zpracování dat.

Na základě výběru žáků z nabídky bude výuka uskutečňována formou vyučovací hodiny při uplatňování didaktických prostředků využívajících aktivního přístupu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- nabídka aktivačních metod přibližující problematiku motorického učení, psychologie sportu a sportovní hygieny

Kompetence k řešení problémů:

- vedení k samostatnému posuzování a vyvozování praktických závěrů jevů ve sportovních hrách v souvislosti se zdravím, tělesným vývojem a sociálními aspekty

Kompetence komunikativní

- vedení žáků k aktivnímu formulování názorů a myšlenek v oblasti tělesného zatěžování v souvislosti se zdravím, hygienou a tělesným vývojem

Kompetence sociální a personální

- navozování dostatků situací k posuzování a rozdělování rolí, nutnosti vzájemné kooperace a zodpovědnosti za sebe i tým

Kompetence občanské

- vytváření situací umožňujících pochopení jak svých práv, tak i povinností souvisejících s postavením ve skupině, se zdravím jak vlastním, tak i ostatních
- naučit a zvládnout pomoc při ochraně a záchraně života

Kompetence pracovní

- pomáhat při rozpoznávání a následné korekci chybných rozhodnutí, patologických činností při realizaci pohybových programů

Kompetence digitální

vedeme žáky k využívání digitálních technologií a prostředků při pohybové aktivitě, při organizaci pohybového režimu a sportovních her a zjišťování informací na úrovni zdraví a bezpečného chování

5.10.2.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Sportovní výchova

Ročník: 6. a 9. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- aktivně organizuje svůj pohybový režim - pohybové činnosti zařazuje pravidelně za konkrétním účelem	Držení těla Kloubní pohyblivost – zvyšování rozsahu
- využívá osvojené techniky ke zlepšení stavu organismu – bojuje proti únavě, stresu	Rozehřátí organismu před zátěží Uklidnění po činnosti
- pracuje na zlepšení zdatnosti	Celkový rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti
- pohybové dovednosti aplikuje tvořivě ve hře	Hry: volejbal, florbal, kopaná Doplňkové hry: tenis, ringo, nohejbal Atletika: běhy, odrazová cvičení
- uplatňuje práva a povinnosti rozhodčího, hráče, diváka a organizátora	Aplikace pravidel ve hře
- odmítá drogy a jiné škodliviny	Rozvoj síly bez anabolik
- uplatňuje bezpečné chování na sportovištích, v přírodě - předvídá nebezpečí úrazu	Seznámení žáků s bezpečností při cvičení a používání náčiní a nářadí

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
ENV	

5.10.3 Domácnost

5.10.3.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět domácnost je volitelný předmět v 7. ročníku, a to 1 hodina týdně.

Vzdělávání v domácnosti směřuje k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu výsledků práce
- osvojení základních pracovních činností, návyků a dovedností a účinnému plánování a organizování práce, vytrvalosti a soustavnosti při plnění úkolů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k praktickému osvojení práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci

Kompetence k řešení problémů

- aplikujeme různá řešení při obdobných zadáních a hledáme nové způsoby využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů
- otevíráme žákům prostor pro zodpovědné rozhodování při řešení problému

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k účinné komunikaci při práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- přiřazujeme žákům různé role v pracovní skupině
- vedeme žáky k ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevíráme žákům prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňujeme tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

- předkládáme žákům srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k těmto cílům
- vyhledáváme s žáky možná rizika při různých činnostech a hledáme cestu k jejich minimalizaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií při vyhledávání, zpracování, vyhodnocení a prezentování informací týkajících se zdravé výživy, etikety, přípravy pokrmů a šití
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií, upozorňujeme na rizika ztráty soukromí a osobního bezpečí

5.10.3.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Domácnost

Ročník: 7. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- chápe význam zdravého stravování - zná základní složky potravin - dokáže prostříhat k jednoduchému obědu - osvojí si základní hygienická a bezpečnostní pravidla při přípravě pokrmů - orientuje se v nákupu potravin pro zadaný pokrm - naučí se orientovat v kuchařských předpisech - učí se ovládat elektrospotřebiče v kuchyni - rozvíjí manuální zručnost při přípravě jednoduchých teplých i studených pokrmů - seznámí se se základními pravidly společenského chování u stolu a v restauracích	Stravování: - složení potrawy - příprava jednoduchého oběda - stolování - etiketa
- seznámí se se základy ručního šití - umí odstranit skvrny na oděvu - dokáže provést drobné opravy - seznámí se s pravidly oblékání při různých společenských příležitostech	Oblékání: - základy ručního šití - péče o oděvy - drobné opravy - etiketa oblékání
- dokáže zorganizovat akci drobnějšího charakteru	Významné rodinné akce: - organizace - pozvánky - materiální a finanční zajištění

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	

5.10.4 Ekologický seminář

5.10.4.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Tento předmět je vyučován jako volitelný předmět v 8. ročníku a to 1 hodinu za 14 dnů.

Vzdělávání v předmětu ekologický seminář směřuje k:

- poznávání přírody a ovlivňování vztahu k životnímu prostředí
- podněcování aktivit zaměřených k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě u žáků
- vytváření kritického myšlení a logického uvažování
- aplikaci ekologických poznatků v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů. vzdělávání:

- ekologická exkurze
- vycházky se zaměřením na pozorování přírody
- práce s počítačem
- frontální výuka

Předmět ekologický seminář úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- přírodopis – ochrana přírody
- chemie – ochrana životního prostředí
- fyzika – světelné energie
- zeměpis – zoogeografie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s různými metodami poznávání přírodních jevů, s ekologickými problémy
- učíme samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vedeme k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k hledání řešení ekologických problémů různými způsoby a postupy
- učíme žáky hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme k odpovědnosti za zachování čistoty životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme k dodržování bezpečnostních pravidel při práci a ochraně zdraví

Kompetence digitální

- vedeme žáky k přípravě referátů a prezentací zadaného tématu nebo problémů v elektronické podobě s využitím především prostředků MS Office (Word, Excel, PowerPoint)
- diskutujeme s žáky o dostupnosti a významu přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních
- podněcujeme žáky k aktivnímu využívání digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

Průřezová témata:

VDO: angažovaný přístup k prostředí

OSV: evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace

ENV: porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy

MDV: kritické čtení

EGS: evropská a globální dimenze v základech ekologie

MKV: vzájemné respektování

5.10.4.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Volitelný předmět: Ekologický seminář

Ročník: 8. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Organismy a prostředí Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím, rovnováha v ekosystému
- uvede různé druhy vod a příklady jejich znečišťování	Voda, čistota vody
- uvede problémy znečišťování ovzduší	Vzduch, kyselé deště, globální oteplování, smog
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémů	Ochrana přírody a životního prostředí Globální problémy a jejich řešení
- aplikuje praktické metody v poznávání přírody	Praktické metody pozorování přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody	Pozorování a popis přírodnin

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Př	ekosystém poznávání přírody
Ch	složení vzduchu skleníkové plyny

5.10.5 Seminář ze zeměpisu

5.10.5.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové a časové vymezení:

Charakteristika předmětu je shodná s charakteristikou vyučovacího předmětu zeměpis. Tento předmět je realizován v 8. ročníku a to 1 hodina za 14 dnů.

Vzdělávací obsah je zaměřen na:

- praktický zeměpis – krajina, mapa, plán, turistické mapy, světové strany, azimut, orientace mapy
- místní region – geografické podmínky
- ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, jak přežít situace ohrožení ve volné přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- procvičujeme se žáky orientaci na mapách, na ploše, v souřadnicích, symbolech a čase
- procvičujeme se žáky vyhledávání informací, řazení a srovnávání fakt
- vedeme žáky k využívání různých zdrojů k získávání informací

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k práci s návodem
- učíme žáky respektovat pravidla

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat kultivované otázky a odpovědi
- vedeme žáky k reprodukci zjištěných poznatků
- učíme žáky diskutovat podle pravidel

Kompetence občanské

- učíme žáky myslet ekologicky a v historických souvislostech
- vedeme žáky k poznání svého bydliště a regionu

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle návodu
- vedeme k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky stanovit si pravidla ve skupinách a dodržovat je

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- vedeme žáky k používání mapových aplikací a navigačních systémů k orientaci v terénu

5.10.5.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Volitelný předmět: Seminář ze zeměpisu

Ročník: 8. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje	Místní region
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Typy map, měřítko mapy, světové strany, zeměpisné souřadnice, smluvené značky, symboly, turistické mapy
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Světové strany, stanoviště, orientace na mapě a v terénu, azimut
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Odhad vzdálenosti, situační plány, pochodová osa, hodnocení přírodních jevů
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Nebezpečí a ohrožení zdraví, chování v přírodě při živelných pohromách

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	

5.10.6 Finanční gramotnost

5.10.6.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět finanční gramotnost je jako samostatný předmět v 9. ročníku a to 1 hodina za 14 dnů.

Vzdělávání v předmětu směřuje k:

- k odpovědnosti za finanční zabezpečení sebe a své rodiny
- k orientaci v problematice peněz
- výchově finančně gramotného člověka, který je schopen spravovat osobní rozpočet, včetně aktiv a finančních závazků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetence žáků:

Kompetence k učení

- poznává smysl a cíl učení
- vyhledává a třídí informace

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o příčinách a důsledcích svého jednání
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- účinně se zapojuje do diskuse, vyjadřuje se výstižně

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytuje pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské

- je schopen vcítit se do situace jiných lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

- efektivně využívá digitální technologie při vyhledávání, zpracování, vyhodnocení a prezentování informací týkajících se světa financí
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci a odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- chrání své osobní údaje a svá osobní data

5.10.6.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu**Volitelný předmět: Finanční gramotnost****Ročník: 9. ročník**

Očekávaný výstup	Učivo
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede hlavní příjmy a výdaje - rozliší jednorázové a pravidelné příjmy a výdaje - zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení - uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Placení - hotovostní placení - peníze (funkce a podoby peněz) - bezhotovostní placení - platební karty
- vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Finanční produkty - bankovní vklady - penzijní připojištění - stavební spoření - cenné papíry - pojištění - výpočet úroků
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Finanční plánování - vytvoření finančního plánu - zajištění rizik
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisků a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	Trh, tvorba cen - principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka - tvorba ceny - inflace

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	

5.10.7 Výchova k volbě povolání

5.10.7.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Tento předmět je vyučován jako volitelný předmět v 9. ročníku a to 1 hodina za 14 dnů.

Výchova k volbě povolání si klade za cíl:

- vybavit žáky znalostmi souvisejícími s jejich budoucím uplatněním ve světě práce
- vypěstovat u žáků dovednosti potřebné pro rozhodování o dalším vzdělávání a budoucí profesní orientaci
- připravit žáky na přechod ze ZŠ na SŠ a do zaměstnání

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina – práce ve skupinách a týmu, simulační hry, testy, brainstorming, video, zážitkové metody (burza hodnot, životní scénáře)
- beseda, exkurze, neformální rozhovory se zaměstnanci navštívených podniků, individuální rozhovory se žáky o jejich profesní orientaci

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k ověřování důsledků poskytovaných metod, při kterých docházejí k objevům, řešení a závěrům
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- umožňujeme žákům volný přístup k pomůckám (internet, školní knihovna)

Kompetence komunikativní

- projevujeme zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy
- umožňujeme žákům přednést připravené i nepřípravené promluvy před třídou a práci v týmu vyžadující komunikaci
- zadáváme týmové úkoly pro práci ve škole
- zajímáme se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- dodáváme sebedůvěru žákům
- napomáháme podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedeme ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- vedeme žáky k vyhledávání informací o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání a k orientování se v online databázích středních a vysokých škol
- vedeme žáky k používání vybraných webových stránek a portálů pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb pro výběr povolání a souvisejícího studia (kariérové poradenství), včetně portálu úřadu práce

Průřezová témata:

OSV: sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

VDO: výchova demokratického občana

MDV: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.10.7.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Výchova k volbě povolání

Ročník: 9. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Informační základna pro volbu povolání (VDO, MDV)	
- získává přehled o nabídce středních škol a učilišť, volných pracovních místech a poptávce povolání na regionálním trhu práce - koriguje své představy o pracovních činnostech vybraných profesí - orientuje se v různých informačních zdrojích pro volbu povolání - vyhledává, třídí a vyhodnocuje informace a využívá je pro svou profesní volbu	Přehled o nabídkách profesní přípravy, vzdělávání Videoprezentace SŠ a SOU Materiály z ÚP a IPS – prognózy, statistiky, tabulky, grafy, charakteristiky povolání Videoklipy povolání Průvodce světem povolání (program na PC) Exkurze ve firmách, SŠ a SOU regionu
Člověk jako jedinec – podobnost a odlišnost lidí (OSV)	
- poznává a učí se realisticky hodnotit své osobní předpoklady, možnosti a omezení a využívá toho při výběru povolání a profesní přípravy - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter Vrozené předpoklady, osobní potenciál Vyplňování přihlášky, osobních dotazníků, odpověď na inzerát, sestavení vlastní nabídky, napsat odvolání
-	

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV	sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
VDO	výchova demokratického občana
MDV	tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

5.10.8 Řemeslné činnosti

5.10.8.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Řemeslné činnosti jsou vyučovány jako volitelný předmět v 9. ročníku určený převážně pro dívky s časovou dotací 2 hodiny za 14 dnů. Řemeslné činnosti budou vyučovány dle schopností žákyň, podmínek a vybavení školy a podle odbornosti pedagoga.

Organizace:

- výuka probíhá ve třídě, v učebně výtvarné výchovy, v učebně dílen, v učebně školní kuchyně (dle zvolené činnosti)
- učitel využívá různé metody a formy práce
- využívá metodické materiály
- využívá technické zabezpečení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování práce podle ukázky nebo návodu

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme osvojení pravidel bezpečného a odpovědného chování během řemeslných činností

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence sociální a personální

- vedeme k odpovědnosti za práci ve skupině
- vedeme k rozpoznání nevhodného a rizikového chování a předvídání jejich důsledků

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby brali ohled na druhé
- vedeme k respektu, ochraně a ocenění našich tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech nástrojů a materiálu

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje a sdílí data
- vyhledává nabídky exkurzí a workshopů
- své výrobky a postup prací fotografují a vytvářejí své elektronické portfolio

Průřezová témata:

OSV1: vede k porozumění sobě a druhým

OSV2: napomáhá k zvládnutí vlastního chování

OSV3: podporuje dovednosti

OSV4: vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci

OSV5: kreativita

ENV1: přispívá k utváření a k vnímání estetických hodnot prostředí

5.10.8.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Řemeslné činnosti

Ročník: 9. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- seznamuje se s tradičními řemeslnými technikami - osvojuje si některé řemeslné techniky - na základě vlastních zkušeností nalézá, tvoří, doplňuje a hodnotí prostředí, ve kterém se pohybuje	Ruční práce Recyklace Ze starého nové Korálkování Pletení z papíru Výroba dekorací

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	vede k porozumění sobě a druhým
OSV2	napomáhá k zvládnutí vlastního chování
OSV3	podporuje dovednosti
OSV4	vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
OSV5	kreativita
ENV1	přispívá k utváření a k vnímání estetických hodnot prostředí

Poznámky
Využití výstav a pracovních dílen Exkurze

5.10.9 Základy elektrotechniky

5.10.9.1 Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové a časové vymezení předmětu:

Tento předmět je realizován v 9. ročníku jako volitelný předmět a to 2 hodiny za 14 dnů.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 částí:

- úvod do elektrotechniky
- jednoduché elektronické obvody
- el. instalace v domácnosti
- elektrické zkoušení a zkoušečky
- el. spotřebiče v domácnosti

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování práce podle návodu
- vedeme žáky k plánování činností při práci s el. technickými materiály
- předkládáme dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých el. zařízení
- učíme žáky poznávat výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- učíme žáky poznávat el. součástky a jejich použitelnost

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky uvědomovat si potřebu praktického ověřování řešení problémů
- vedeme žáky k předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- vedeme k účinné komunikaci při práci s elektrotechnickými materiály
- učíme žáky výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- předkládáme dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině
- snažíme se o přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání žáky
- vštepujeme žákům zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- otevíráme prostor pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- umožňujeme žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- vedeme k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů
- nabádáme ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předkládáme srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledáváme možná rizika při různých činnostech a hledáme cestu k jejich minimalizaci
- vytváříme prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při popisu elektrických veličin
- učíme žáky využívat digitální měřicí přístroje a jejich propojení s PC
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- podporujeme u žáků kreativitu při práci s digitálními technologiemi ve vazbě na budoucí povolání

Průřezové témata:

OSV: sebepoznání a sebepojetí: můj vztah k sobě samému, mé vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

seberegulace a sebeorganizace: organizace vlastního času, plánování učení a studia

kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

kooperace a kompetice: rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny)

komunikace: dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích, otevřená a pozitivní komunikace

ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí: doprava a životní prostředí

5.10.9.2 Vzdělávací obsah volitelného předmětu

Volitelný předmět: Základy techniky

Ročník: 9. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
- seznamuje se s elektronickými součástkami - seznamuje se s jednoduchými el. obvody - osvojuje si práci s eltech, materiály	Základní el. obvod Polovodičové diody Moduly a mikro moduly
- na základě plánek sestavuje el. obvody a realizuje jejich uplatňování v praxi	Tranzistory Zesilovače
- seznamuje se s el. spotřebiči v domácnosti, je schopen vysvětlit jejich princip a zná rizika - je schopen zrealizovat el. obvody silnoprůdové i slaboprůdové	Radiopřijímače Zásuvky a vypínače El. spotřebiče v domácnosti

Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
OSV1	vede k porozumění sobě a druhým
OSV2	napomáhá k zvládnutí vlastního chování
OSV3	podporuje dovednosti
OSV8	
OSV9	
ENV1	přispívá k utváření a k vnímání estetických hodnot prostředí

6 Hodnocení žáků

6.1 Obecné zásady hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků upravuje Zákon 561/04 Sb. a Vyhláška č. 48/2005 Sb.

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole jsou činnosti spojené s hodnocením žáků a autoevaluací práce školy. Hodnocení je běžnou činností, kterou učitel ve škole průběžně vykonává ve výuce i mimo ni po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace, jak danou problematiku zvládl, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení by nemělo být primárně zaměřeno na srovnávání žáka s jeho spolužáky či na rozdělování na úspěšné a neúspěšné žáky, ale mělo by se soustředit na individuální pokrok. Nedílnou součástí hodnocení žáka je hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na doporučení PPP a žádost zákonných zástupců s tím spojenou se používá slovní hodnocení. U průběžného hodnocení používáme různé formy od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků – jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků.

Informování zákonných zástupců je zajištěno:

- prostřednictvím elektronických žákovských knížek
- prostřednictvím žákovského průkazu
- vysvědčením za 1. a 2. pololetí
- na třídních schůzkách a konzultačních dnech během školního roku
- možností individuálních konzultací s vyučujícími (nejlépe po předchozí domluvě)

6.2 Kritéria pro hodnocení

Kritéria hodnocení žáka se odvíjejí od klíčových kompetencí:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost spolupracovat a pomáhat druhým
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a tvořivě
- úroveň práce s informacemi
- dodržování pravidel slušného chování, bezpečnosti a ochrany zdraví

6.3 Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

Prospěch žáka v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

V případě výrazného zhoršení prospěchu je nutno písemně informovat zákonné zástupce a konzultovat s nimi daný problém.

Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo. Kontrolní písemné práce jsou předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.

6.4 Sebehodnocení

Sebehodnocení je jednou z kompetencí osvojovaných v průběhu vzdělávání. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

6.5 Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Žáci i jejich zákonní zástupci jsou na začátku školního roku seznámeni s jeho zněním. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů hodnocení:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

6.6 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrováni na základě doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost zákonných zástupců a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Součástí ŠVP jsou obecná pravidla hodnocení, podrobněji jsou pravidla rozpracována v klasifikačním řádu školy

7 Školní vzdělávací program školní družiny

7.1 Úvod

Žáci vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Poznávají přírodu, všímají si vztahů mezi lidmi, chtějí poznávat a tvořit. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pocítují radost. Ta je prvním krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme svým dětem na blízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují slovy, mimikou, gesty i pohledem.

Základním prostředkem ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Hravost, dobrovolnost, postup od jednoduchého ke složitějšímu – to jsou některé základní body, které budeme v naší školní družině dětem v zábavné formě nabízet.

Školní vzdělávací program ŠD při ZŠ Dolní Benešov navazuje na ŠVP 1. stupně ZŠ. Provoz ŠD je rozvržen tak, aby vyhovoval potřebám dětí i zákonných zástupců. Zájmové vzdělávání probíhá v průběhu školního roku. Přes prázdniny je provoz uzavřen.

7.2 Identifikační údaje ŠD

Název: Školní družina při ZŠ Dolní Benešov, přísp. organizace, Nádražní 134, 747 22 Dolní Benešov

Jméno ředitele ZŠ: Mgr. Leon Hahn

Jméno vedoucí vychovatelky: Krista Hartošová

Kontakt na ZŠ: 553 651 186

Kontakt na ŠD: 604 296 411

7.3 Charakteristika zařízení

7.3.1 Materiální a ekonomické podmínky

Školní družina je umístěna v budově areálu zámeckého parku, v budově na Opavské 173 a v ZŠ v Zábřehu. Má čtyři smíšená oddělení. Školní družinu navštěvují žáci 1. až 5. ročníku ZŠ. V budově v areálu zámeckého parku je v přízemí umístěno oddělení s malou šatnou, třemi henami a sociálním zařízením. V prvním poschodí se nachází druhé oddělení ŠD, které tvoří šatna, dvě herny a sociální zařízení. V hernách se nachází konstruktivní, společenské a stolní hry, stavebnice, které jsou postupně doplňovány novými. K dispozici máme počítače, televize, herní konzole, přehrávače a klavír. Místnosti ŠD jsou vybaveny nábytkem. V prvním poschodí se rovněž nachází školní jídelna pro 1. až 5. ročník, která nám umožňuje stravování a pitný režim. K činnostem využíváme přilehlý zámecký park. Máme

dostupné prostředky první pomoci, kontakt na lékaře. Pro žáky, navštěvující ranní ŠD, je vymezen prostor v budově Červené školy na Opavské ulici.

7.3.2 Personální a pedagogické obsazení

Všichni vychovatelé splňují požadované pedagogické vzdělání. Odpovídají za úroveň výchovně-vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní. Provádějí komplexní výchovatskou činnost, rozvíjí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti žáků. Spolupracují s třídními učiteli, seznamují se se zprávami PPP, s výsledky lékařských vyšetření a rodinnými problémy, které mohou mít vliv na práci žáka ve školní družině. Spolupracují se zákonnými zástupci žáků. Mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se vzdělávají, a to v samostatném studiu nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedou určenou dokumentaci – zápisní lístek, přehled výchovně-vzdělávací práce apod.

7.3.3 Hygienické a bezpečnostní podmínky

Režim dne ve školní družině je společný pro všechna oddělení a je dán družinovým řádem. Žáci jsou pravidelně informováni o bezpečnosti při činnostech v místnostech, při pobytech venku a před prázdninami. Dbáme na hygienu před obědem, během činností ve školní družině i na vycházkách. Pitný režim zajišťujeme ve spolupráci se školní kuchyní.

7.4 Provoz školní družiny

Provoz ŠD začíná ranní družinou v budově Červené školy v době od 6:15 do 7:45. Odpolední provoz ŠD začíná do 11:40 do 16:40 ve ŠD v Dolním Benešově a od 11:40 do 15:40 v ŠD v Zábřehu. Pracovní doba vychovatelek/vychovatelů je vyvěšena ve všech odděleních. Ve školní družině jsou žáci poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví, zápis se provádí do Přehledu výchovně-vzdělávací práce ŠD.

7.5 Přijetí žáků do ŠD a úplata – ekonomické podmínky

Žáci jsou do školní družiny přijímáni na základě písemné přihlášky. Za pobyt žáka ve školní družině při pravidelné docházce je vybírána úplata dle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. O osvobození od úplaty rozhoduje ředitelství ZŠ na základě písemné žádosti zákonných zástupců. Pokud zákonný zástupce žáka neuhradí úplatu, ředitelství školy může rozhodnout o ukončení pobytu ve ŠD.

7.6 Organizace vzdělávání

Denní podstatou naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci. Snažíme se vnímat celou osobnost žáka a získávat ji k aktivní spolupráci. Předáváme

nové poznatky a snažíme se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme o to, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost a radostné prožití pobytu ve školní družině. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby žáci byli podněcováni k vlastní aktivitě, aby se zapojovali do organizace činnosti, a přitom pracovali svým tempem.

Psychosomatické podmínky

Životospráva

- dodržujeme pitný režim
- ve školní jídelně nenutíme žáky do jídla, ale vhodnou motivací se snažíme, aby alespoň všechno ochutnali a naučili se tak zdravému způsobu stravování

Psychohygiena

- zajišťujeme žákům pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájmům žáků, při vhodném počasí lze aktivity provádět v zámeckém parku i na školním hřišti
- žáci jsou zatěžováni přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout a relaxovat
- vychovatelky/vychovatelé respektují individuální potřeby žáků, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat, naslouchají problémům a snaží se je řešit

Psychosociální podmínky

- žákům je vytvářeno takové prostředí, aby se cítili spokojeně, bezpečně, jistě
- každý žák má stejná práva, možnosti, povinnosti
- je respektována osobní svoboda a volnost žáků, i když je podřízena stanovenému řádu ŠD
- při všech činnostech je počítáno s aktivní spoluúčastí žáka, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je žákům příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce
- v žácích je rozvíjena citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním

7.7 Činnosti a formy zájmového vzdělávání

Vycházejí z vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a vyhlášky č. 163/2018. Obsah výchovně-vzdělávací činnosti je založen na činnostech vyplývajících především ze zájmů žáků. Činnosti jsou děleny do zájmových oblastí. Pracovní činnosti, přírodovědné, estetické, tělovýchovné, společensko-vědní. Tyto činnosti jsou pravidelné, jsou dány týdenní skladbou zaměstnání. Příležitostné činnosti jsou akce, přesahující rámec jednoho oddělení (besídka, sportovní a kulturní akce, soutěže). Průběžné činnosti, to jsou klidové činnosti po obědě, spontánní aktivity v místnosti, hry ranní družiny, při pobytu venku, příprava na vyučování, odpočinkové činnosti.

7.8 Cíle vzdělávání

Náš program usiluje o vytvoření zdravé osobnosti připravené pro život ve společnosti. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Při činnostech proto usilujeme o naplňování zejména těchto cílů:

- rozvíjet samostatnost a zdravé sebevědomí žáků
- vytvářet si pozitivní představu o sobě i druhých, umět projevit empatii
- vychovávat k smysluplnému využívání volného času
- vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času
- zlepšovat kamarádské a mezilidské vztahy
- vést žáky k citlivému vnímání prostředí i přírody
- zaměřit se na citovou výchovu

7.9 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii vyjádřenou v podobě výstupů. V kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Pro etapu zájmového vzdělávání za klíčové považujeme tyto kompetence žáka:

1. Kompetence k učení

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď
- získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění okolo, snaží se řešit situaci, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy
- chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli
- započaté činnosti dokončuje

3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami
- kultivovaně komunikuje s vrstevníky i dospělými

4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu
- spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. Kompetence činnostní a občanské

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem
- uvědomuje si práva svá i druhých
- chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých

6. Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

7. Kompetence digitální

- využívá digitální zařízení, aplikace a služby
- digitální technologie používá pro usnadnění a zefektivnění práce
- seznamuje se s bezpečnostními a etickými aspekty práce s digitálními technologiemi
- rozvíjí digitální gramotnost

7.10 Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení. Provádí je všechny vychovatelky/vychovatelé společně i jednotlivě. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně-vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně-vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně-vzdělávacím procesu.

Hodnocení

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení nebo i v jeho průběhu, zamýšlíme se na tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činností. Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným, způsobem hovoříme. Hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi žáky, své pedagogické působení, důvody nezdarů a jiné skutečnosti. Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně-vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

7.11 Podmínky pro činnost žáků se spec. vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle jejich stupně podpůrných opatření věnována průběžná zvláštní pozornost při jejich začleňování do volnočasových aktivit – vyhláška č. 27/2016 Sb.

7.12 Obsah vzdělávacího programu ŠD

Navazuje na ŠVP 1. stupně.

Rozpracovává oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Tematický okruh	Výchovný cíl	Obsah činnosti
Místo, kde žijeme		
Náš domov Obec	Zná adresu svého bydliště, okolí bydliště, bezpečně se orientuje v obci, umí se slušně chovat na ulici, umí pojmenovat základní dopravní značky, má pěkné kamarádské vztahy.	Prostředí domova, orientace v místě bydliště, tematické vycházky do okolí, poznáváme místní krajinu, významné budovy a osobnosti, poznáváme služby v obci, sledujeme dopravní síť ve městě, výtvarná činnost – kreslíme naši ulici, dům, stříháme a lepíme z papíru, na vycházkách se seznamujeme s důležitými objekty našeho města (městský úřad, knihovna, pošta, lékař, lékárna, strojírenský závod apod.), vyprávíme si a malujeme naši rodinu, navštívíme knihovnu, čteme si z knih a kreslíme k nim ilustrace, vyrábíme dárečky pro své blízké, mluvíme o lidových tradicích, poznáváme a kreslíme dopravní značky, tančíme a zpíváme si. Získávání informací z digitálního prostoru.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 5, 6, 7		
Škola	Zná prostředí a okolí školy, školní družiny, umí bezpečně dojít do školy a školní družiny, vhodně se chová ke spolužákům, učitelům a dospělým osobám, udržuje pořádek, neničí vybavení školy a školní družiny.	Poznáváme bezpečnou cestu do školy a školní družiny, seznamujeme se s personálem školy, školní družiny a školní jídelny, využíváme prostory počítačové učebny ve škole a školní hřiště, průběžně provádíme výzdobu školní družiny. Připravujeme se na vyučování, píšeme domácí úkoly, hrajeme didaktické hry, pomáháme slabším dětem, pracujeme s naučnými knihami, řešíme hádanky. Etika v digitálním prostředí.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 7		
Lidé kolem nás		
Rodina	Rozlišujeme základní i širší příbuzenské vztahy, umí	Besedujeme o naší rodině, hrajeme si na malíře, malujeme nebo kreslíme portrét naší rodiny,

	pojmenovat základní povinnosti a úkoly členů rodiny, orientuje se v profesi svých rodičů, dokáže se svěřit se svým problémem, umí se slušně chovat ke všem členům rodiny.	kamaráda, představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme, povídáme si o prarodičích. Kde Dni matek besedujeme o roli maminky v rodině, vyrábíme pro ni přáníčka a drobné dárky. Vyprávíme si o významných událostech v rodině. Interakce prostřednictvím digitálních technologií.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 3, 4, 6, 7		
Kamarádi	Vhodně se chová v různých situacích, nevynucuje si požadavky násilím, dokáže diskutovat o nevhodném chování.	Poznáváme se navzájem hlasem i hmatem, cvičíme naše smysly – Kimovy hry, seznamujeme a vyprávíme si o pravidlech společenského chování, z vystřihovaných a namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny, opravujeme poškozené hry, věnujeme se sebeobslužné práci – hra Malý pomocník, podílíme se na výzdobě třídy ŠD, seznamujeme se s životem dětí jiných zemí – čteme pohádky z různých světadílů. Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		
Lidi a čas		
Denní režim	Dokáže se orientovat v čase, rozlišujeme přítomnost, minulost a budoucnost, umí sestavit vlastní režim dne, rozpozná dny pracovní, dny pracovního volna, svátky, umí používat kalendář.	Orientujeme se v denním režimu školní družiny, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu, kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně. Besedujeme a malujeme zážitky z víkendu, prázdnin, připravujeme náměty na vycházky v různých ročních obdobích, pracujeme s didaktickými hrami, využíváme počítač, malujeme měřidla času, navštěvujeme nádraží, orientujeme se v jízdních řádech. Získávání dat, informací a obsahu z digitálních zdrojů.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7		
Jak se mění lidé	Seznamuje se s různými druhy lidských činností, dokáže správně pojmenovat stádia vývoje člověka, dovídá se o životě lidí v minulosti a přítomnosti.	Prohlížíme si své fotografie, fotografie rodiny, známých osobností, hledáme rozdíly pro jednotlivá věková období. Připravujeme soutěže a kvízy, besedujeme o domácnosti dříve a dnes, kreslíme a modelujeme moderní spotřebiče. Na vycházkách porovnáváme novostavby se starými domy. Malujeme dominanty naší obce, čteme a ilustrujeme české pohádky, zpíváme lidové písně, tančíme tanečky, procvičujeme jazykolamy.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 4, 5, 6		
Stolování	Slušně se chová ve veřejných prostorách, dodržuje základní hygienické návyky, umí správně používat příbor, dodržuje čistotu během stolování, snaží se jíst zdravě a neplytvat jídlem.	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve školní jídelně, učíme se správně stolovat a jíst příborem, učíme se připravit slavnostní stůl k různým příležitostem – skládáme ubrousky, aranžujeme mísy s ovocem. Umíme slušně pozdravit při příchodu do školní jídelny a družiny, rozloučit se při odchodu.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 3, 5		

Svátky, oslavy	Vhodně se chová a jedná s lidmi při různých oslavách, umí pozdravit, podávat ruku, popřát k svátku, udělat radost svým nejbližším a kamarádům.	Seznamujeme se se jmény dětí ve školní družině, učíme se blahopřát k narozeninám, vyprávíme si o vánočních a velikonočních zvycích, vyrábíme vánoční ozdoby a dárky pro své nejbližší, zdobíme místnosti, zpíváme koledy a vánoční písně, zdobíme stromeček, připravujeme družinovou vánoční besídku. Na vycházkách sledujeme vánoční výzdobu města. O Velikonocích malujeme a zdobíme kraslice, čteme si o zvycích spojených s jarem. Ke Dni dětí pořádáme sportovní odpoledne se soutěžení a malováním na chodníku. Správa dat, informací a digitálního obsahu.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 3, 4, 5, 7		
Rozmanitost přírody		
Příroda okolo nás	Pozná druhy domácích a volně žijících zvířat, seznamuje se se způsobem péče o domácí zvířata. Dokáže pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny, zvládá péči o pokojové rostliny. Seznamuje se s významem půdy pro život přírody, působením přírodních vlivů.	Chodíme na vycházky, pozorujeme přírodu v různých ročních obdobích. Seznamujeme se s listnatými, jehličnatými a ovocnými stromy a jejich květy a plody. Kreslíme a poznáváme léčivé byliny, tvoříme koláže – stromy, květiny, modelujeme oblíbená zvířata, pečujeme o květiny v ŠD, pracujeme s encyklopedií – poznáváme živočichy, ptáky, rostliny. Tvorba nového digitálního obsahu.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 5, 6, 7		
Roční období	Dokáže popsat a porovnat změny v přírodě v různých ročních obdobích – znaky ročních období.	Besedujeme o ročních obdobích, chodíme na vycházky, sledujeme změny. Zpíváme písně, učíme se básně s přírodní tematikou, čteme si pohádky a knížky o přírodě. Vyrábíme draky, sbíráme kaštiny a žaludy – pomáháme zvěři přežít zimu. Sledujeme stopy zvěře ve sněhu. Říkáme si pranostiky a pořekadla na jednotlivé měsíce, sledujeme počasí, jarní práce na poli a v zahradě, modelujeme a malujeme jednoduché krmítka pro ptáky. Získávání informací z digitálních zdrojů.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 2, 3, 7		
Životní prostředí	Pečuje o životní prostředí, uplatňuje základní zásady chování v přírodě, porovnává změny, sleduje propojenost živé a neživé přírody.	Den země – besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě – nebezpečí ohně, vyhazování odpadků v přírodě, na vycházkách pozorujeme čistotu okolí nebo jeho znečištění. Třídíme odpad, malujeme, co do přírody patří. Vaříme bylinkové čaje.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 5, 6		
Člověk a jeho zdraví		
Poznáváme své tělo	Uplatňujeme základní návyky osobní hygieny, dokáže je pravidelně řadit do denního režimu, rozpozná příznaky běžných onemocnění, dokáže si změřit teplotu, poskytnout první pomoc při drobných poraněních, zná umístění lékárničky v ŠD,	Pracujeme s encyklopedií, poznáváme lidské tělo, učíme se změřit a zvážit, při hrách a tělovýchovných chvílích procvičujeme své tělo, kontrolujeme běžnou denní hygienu, vyprávíme si a čteme o prevenci nemoci a úrazu, známe důležitá telefonní čísla hasičů, první pomoci a policie.

	respektuje pravidla pro manipulaci s léky.	Při vycházkách v přírodě procvičujeme ošetření jednotlivých poranění. Vyhledávání a posuzování informací z digitálního světa.
Číslo rozvíjené kompetence: 2, 3, 5, 7		
Pečujeme o své zdraví	Orientuje se ve správné výživě, dodržuje pitný režim, slušně se chová u stolu ve školní jídelně, dokáže nakoupit základní potraviny, učí se odmítnout cigaretu, alkohol a drogy – zná jejich negativní důsledky na zdraví člověka. Dokáže správně přecházet vozovku a používat semafor. Bezpečně se chová při hrách v uzavřených prostorách i venku.	Učíme se správnému stolování ve školní jídelně, poznáváme zdravý jídelníček, kreslíme a modelujeme druhy ovoce a zeleniny, vytváříme koláže, soutěžíme ve smyslovém poznávání ovoce a zeleniny (čich, chuť, hmat), procvičujeme techniku čištění zubů, vyprávíme si o škodlivosti nepřiměřeného množství koření v naší stravě, besedujeme o škodlivosti cigaret, alkoholu a drog. Na vycházkách se seznamujeme s možným nebezpečím úrazu v přírodě a na ulici. Dbáme na správné přecházení vozovky, používáme semafor a přechod pro chodce. Bojujeme s bacily – pobýváme na čerstvém vzduchu, otužujeme se, dbáme na osobní bezpečí – bezpečně se chováme v rizikovém prostředí – šatna, schodiště, zahrada, hřiště. Učíme se orientovat v silničním provozu – dopravní značky, pravidla, předpisy, správné přecházení vozovky, umíme se chovat ve veřejných dopravních prostředcích. V zimním období sáňkujeme, bobujeme, bruslíme, stavíme sněhuláky, vyšlapujeme obrazce ve sněhu – utužujeme si své zdraví. V jarních a letních měsících uskutečňujeme různé pohybové činnosti – školka s míčem, švihadlem, hry s lanem, skákání gumy, pikání kuliček, míčové a pohybové hry, pouštíme draka. Osobní bezpečí a bezpečnost v digitálním prostředí.
Číslo rozvíjené kompetence: 1, 4, 6, 7		

7.13 Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat a nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon. Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti žáka. Přejme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

8 Přílohy

8.1 Příloha k ŠVP ZV č. 1

Touto přílohou se upravuje školní vzdělávací program „Škola – cesta do života“ od 1. 9. 2022.

ŠVP se doplňuje o přílohu:

Přechodné období postupného náběhu informatiky

Od 1. 9. 2022 do 30. 6. 2025 je stanoveno přechodné období, ve kterém bude postupně nabíhat výuka nové informatiky takto:

ročník	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
4	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně	zahájení řádně
5		návaznost na 4	návaznost na 4	návaznost na 4
6	zahájení bez návaznosti	zahájení bez návaznosti	návaznost na 4, 5	návaznost na 4, 5
7	zahájení bez návaznosti	návaznost na 6	návaznost na 6	návaznost na 4, 5, 6
8		návaznost na 7	návaznost na 6, 7	návaznost na 6, 7
9			návaznost na 7, 8	návaznost na 6, 7, 8

 Dobíhající výuka informatiky podle původního ŠVP z roku 2016 (viz níže).

 Výuka informatiky podle nového ŠVP platného od 1. 9. 2022.

 Výuka informatiky podle nového ŠVP platného od 1. 9. 2022.

 Zahájení výuky informatiky bez návaznosti podle nového ŠVP platného od 1. 9. 2022 pouze s vybranou částí závazných očekávaných výstupů, které budou hodnoceny (viz následující červený text):

6. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Informační systémy (1)	
Práce s daty (1a)	
- najde a opraví chyby v různých interpretacích týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce <i>(Víme, co jsou data)</i> Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce <i>(Evidujeme data)</i> Kontrola hodnot v tabulce <i>(Kontrolujeme data)</i> Filtrování, řazení a třídění dat <i>(Filtruje, třídíme a řadíme data)</i> Porovnání dat v tabulce a grafu <i>(Porovnáváme a prezentujeme data)</i> Řešení problémů s daty <i>(Řešíme problémy s daty)</i>
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Informační systémy (1b)	
- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace <i>(Informační systémy)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	
Algoritmizace a programování (2)	
Programování – opakování a vlastní bloky	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu <i>(kap. 1 Sestavení scénáře)</i> Opakování <i>(kap. 2 Opakování bloků)</i> Podprogramy <i>(kap. 3 Vlastní bloky)</i>
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Kódování a šifrování dat a informací	
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů	Přenos informací, standardizované kódy <i>(Kódy kolem nás)</i> Znakové sady <i>(Kódování znaků)</i> Přenos dat, symetrická šifra <i>(Šifrování)</i>

- zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Identifikace barev, barevný model <i>(Kódování barev)</i> Vektorová grafika <i>(Obrázky z čar)</i> Zjednodušení zápisu, kontrolní součet <i>(Komprese a kontrola)</i> Binární kód, logické A a NEBO <i>(Binární čísla)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1a	Samostatná práce, diskuse
1b	Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
2	Práce ve skupině, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse
3	Diskuse, objevování, problémová výuka, experiment, samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti

7. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Digitální technologie (1)	
Počítače	
- nainstaluje a odinstaluje aplikace - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě: popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Funkování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)
Algoritmizace a programování (2)	
Programování – podmínky, postavy a události	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Vytvoření programu <i>(kap. 1 Sestavení scénáře)</i> Opakování <i>(kap. 2 Opakování bloků)</i> Opakování s podmínkou <i>(kap. 4 Opakování s podmínkou)</i> Události, vstupy <i>(kap. 5 Myš a klávesnice)</i> Objekty a komunikace mezi nimi <i>(kap. 6 Posílání zpráv)</i>

- diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Programování – větvení, parametry a proměnné	
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování <i>(kap. 7 Rozhodování)</i> Grafický výstup, souřadnice <i>(kap. 8 Souřadnice)</i> Podprogramy s parametry <i>(kap. 9 Parametry)</i> Proměnné <i>(kap. 10 Proměnné)</i>
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	
Data, informace a modelování (3)	
Modelování pomocí grafů a schémat	
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely <i>(Běžně užívané modely)</i> Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu <i>(Ohodnocené grafy)</i> Orientované grafy, automaty <i>(Orientované grafy)</i> Modely, paralelní činnost <i>(Paralelní činnosti)</i>
Zdroje Metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad
2	Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti
3	Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích či skupinách

8. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Informační systémy (1)	
Hromadné zpracování dat	
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsí do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat <i>(A: Geografické údaje o státech světa)</i>
Zdroje Tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí Učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy Učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online příprava souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Algoritmizace a programování (2)	
Programování robotické stavebnice	
- podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota <i>(kap. 1, 2)</i> Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním <i>(kap. 3, 5, 9)</i> Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) <i>(kap. 4, 6)</i> Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) <i>(kap. 7, 8)</i> Čtení programu Projekt Můj robot <i>(Úlohy 10.1.1., 10.1.3)</i>
Zdroje Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 Učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms (imysleni.cz)	
Programování hardwarové desky	
- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Sestavení programu a oživení Micro:bitu <i>(kap. 1)</i> Ovládání LED displeje <i>(kap. 1)</i> Tlačítka a senzory náklonu <i>(kap. 2)</i> Připojení sluchátek, tvorba hudby <i>(kap. 2, 3, 4)</i> Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru

	(kap. 3) Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově (kap. 4, 5) Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitů (kap. 6)
Zdroje Programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) Učebnice Robotika: programujeme Micro:bit pomocí Pythonu (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Samostatná práce, problémová výuka, projekt
2	Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment

9. ročník

Očekávaný výstup	Učivo
Digitální technologie (1)	
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě, např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence <i>(téma – hardware a software)</i>
- na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace, např. e-mail, e-shop, streamování <i>(téma – počítačové sítě)</i>
- diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <i>(téma – bezpečnost)</i>
	Digitální identita

- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies (téma – digitální identita)
Zdroje Učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)	
Algoritmizace a programování (2)	
Programovací projekty	
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích (projekt Souřadnice) Ovládání myši, posílání zpráv (projekt Kulička) Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu (projekt Nákupní seznam) Nástroje zvuku, úpravy seznamu (projekt Klavír) Import a editace kostýmů, podmínky (projekt Světadily) Návrh postupu, klonování (projekt Ohňostroji) Animace kostýmů postav, události (projekt Interaktivní pohlednice) Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné (projekt Ostrov pokladů) Výrazy s proměnnou (projekt Hodiny) Tvorba hry s ovládáním, více seznamů (projekt Bludiště) Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy (projekt Variace na hru Piano tiles)
Zdroje Učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (imysleni.cz)	

Výukové metody a formy	
1	Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka
2	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

Školní vzdělávací program z roku 2016 – Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru informatika směřuje k:

- získání základních dovedností při ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií
- schopnosti orientovat se ve světě informací, pracovat s nimi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě
- využívání různých výukových programů pro vzdělávání a k prověřování vědomostí
- realizaci metody „učení kdekoliv a kdykoliv“ prostřednictvím internetu

Časové vymezení předmětu:

- v 5. až 9. ročníku 1 hodinu týdně

Organizační vymezení předmětu:

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět, výuka probíhá v počítačových učebnách. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich interpretaci na základě pochopení jejich obsahu a významu
- umožňujeme žákům naučit se ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikovat při řešení praktických problémů v různých předmětech
- podněcujeme žáky k hledání spolehlivých aktuálních informací z většího množství zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- podněcujeme žáky k ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů, vedeme žáky k posuzování, vyhodnocování a zpracovávání informací, k vyhledávání a používání vhodných cest na internetu

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k dialogu, k tvoření otázek, hledání a posuzování odpovědí a vyhledávání souvislostí mezi jevy

- umožňujeme žákům reagovat odpovídajícím způsobem, využívat k tomu informační a komunikační prostředky (mail, chat, konference, diskuse) ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací.
- realizujeme s žáky prezentace, které komentují a především obhajují (přesné způsoby vyjadřování)

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k spolupráci v pracovní skupině, k vyjednávání a hledání kompromisního řešení
- zadáváme jednoduché pracovní úkoly, kdy žáci třídí a zpracovávají informace za pomoci vhodně vybraného programu, řeší, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ohleduplnosti a k dodržování informační etiky
- podporujeme u žáků rozhodovat se podle dané situace, respektovat přesvědčení druhých lidí a učíme je zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností
- umožňujeme žákům využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost.

Průřezová témata:**MV Mediální výchova**

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu

OSV Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání
- komunikace

EGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů

MKV Multikulturní výchova

- Multikulturalita

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Základní pojmy VT			
<u>OVO 1:</u> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférií <u>OVO 2:</u> respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady <u>OVO 3:</u> chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- pracuje s myší a orientuje se na klávesnici - pojmenuje základní počítačovou sestavu, periférie - zná rizika práce s počítačem, ví, na koho se obrátit v případě závady počítače - umí si vytvořit složku a uložit do ní vytvořená data, umí je zálohovat	Práce s klávesnicí a myší části klávesnice pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení klávesnice, monitor, myš, tiskárna, vlastní počítač výukové programy péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačem organizace dat na disku složky, soubory a práce s nimi	OSV 1 - rozvoj schopností poznávání
Textový editor			
<u>OVO 7:</u> pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	- dokáže napsat krátký text - otevře existující soubor a upraví jej	Uložení a otevření souboru Pohyb v dokumentu Označení části textu Kopírování a přesun části textu Psaní a oprava textu	

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	- umí vložit a umístit do textu obrázek	Písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva Vložení obrázku Zarovnání odstavce	
Grafický editor			
<u>OVO 7:</u> pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	- nakreslí s použitím nástrojů programu obrázek - uloží a otevře obrázek pro změny	Nakreslení a uložení obrázku Otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)	
Internet			
<u>OVO 4:</u> při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty <u>OVO 5:</u> vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích <u>OVO 6:</u> komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- dokáže vyhledat stránku s určitým tématem - ověřování vyhledaných informací - dokáže napsat zprávu, přečíst a smazat zprávu	Pohyb na webu - přes hypertextový odkaz - známá adresa Prohlížeč www stránek Práce s multimediální encyklopedií Dětské portály Elektronická pošta Spuštění poštovního programu Odesílání, čtení a mazání zpráv	MDV 1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6. - 9.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP	Učivo	Průřezové téma, mezipředmětové vztahy
Internet a jeho služby			
<u>OVO 1:</u> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost <u>OVO 5:</u> pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví <u>OVO 6:</u> používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- vyhledávání informací na internetu a jejich třídění, porovnávání - užívá různé způsoby vyhledávání (známá adresa dané www, pomocí katalogů a vyhledávačů, hypertextové odkazy) - respektuje zásady intelektuálního vlastnictví a autorského práva - uvádí prameny informací - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů	Internet a jeho služby Vyhledávání informací Znamé adresy www Portály Chat autorská práva, informační etika, copyright Internetové prohlížeče Elektronická pošta Poštovní klienti	MV 7 - práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu EGS 1 - Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, zvyky, tradice národů MKV 4 - Multikulturalita
Textový editor			
<u>OVO 2:</u> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými	- umí napsat a upravit text - vytiskne hotový dokument	Formátování odstavců Seznamy a odrážky Horní a dolní index, speciální	

editory a využívá vhodných aplikací <u>OVO3</u> : uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- umí uložit dokument pro pozdější potřebu - spojí v textovém editoru text, graf, obrázek, tabulku - uplatní základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem	znaky a symboly Vytváření tabulek Stránka a její vlastnosti (orientace stránky, okraje...) Kopírování a přesun textu pomocí schránky Typografická pravidla	
Tabulkový editor			
<u>OVO 2</u> : ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- vytvoří tabulku v tabulkovém kalkulátoru - provádí jednoduché matematicko – statistické výpočty - používá formátovací nástroje pro úpravu tabulek	Buňka, adresa buňky Formátování buňky Tabulka Relativní a absolutní odkaz Vzorce a výpočty, grafy	
Prezentační program			
<u>OVO 6</u> : zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	-dodržuje zásady pro zpracování prezentací (čitelnost a srozumitelnost, stručné texty, přehledná schémata a obrázky, ústní komentář) - prezentuje svou práci před ostatními spolužáky	Snímek a jeho objekty (text, obrázek, tabulka, graf) Pozadí snímků Efekty objektů a snímků (časování, animace)	OSV 8 - komunikace MV 6 - tvorba mediálního sdělení
Grafický editor			
<u>OVO 2</u> : ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- ovládá základní funkce grafického editoru - v grafickém editoru vytvoří a upraví jednoduchý obrázek	Nástroje kreslicího programu, způsob práce s nimi (tužky, štětec, sprej, plechovka) Vytváření rastrových obrázků Nejrozšířenější programy pro převod grafických formátů a jejich nástroje (efekty, otáčení, úpravy)	

9 Dodatky

Dodatek k ŠVP ZV č. 1

Název školního vzdělávacího programu: „Škola – cesta do života“

Škola: Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Leon Hahn

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Marcela Halodová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Dodatek č. 1 k ŠVP ZV byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 20. 6. 2023

Dodatek č. 1 k ŠVP ZV byl projednán a schválen školskou radou dne 19. 6. 2023

Zapsán pod č. j. 257/22

V Dolním Benešově 21. 6. 2023

Mgr. Leon Hahn

ředitel školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program „Škola – cesta do života“

od 1. 9. 2023 takto:

1. V kapitolách 2.1 a 2.3 dochází ke změně:

- školní družina a jídelna s výdejnou obědu se přemístují z ulice Hájecká 66 na ulici Nádražní 134
- ranní družina z ulice Opavská 173 na ulici Nádražní 134
- v budově na ulici Nádražní 134 se mění počet kmenových tříd a odborných a poloodborných učeben

Dodatek k ŠVP ZV č. 2

Název školního vzdělávacího programu: „Škola – cesta do života“

Škola: Základní škola Dolní Benešov, příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Leon Hahn

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Marcela Halodová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 18. 6. 2024

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV byl projednán a schválen školskou radou dne 25. 6. 2024

Zapsán pod č. j. 257/22

V Dolním Benešově 26. 6. 2024

Mgr. Leon Hahn

ředitel školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program „Škola – cesta do života“

od 1. 9. 2024 takto:

Ve výuce bude využívána VR učebna v těchto předmětech:

- **Informatika 4. - 8. ročník**
- **Anglický jazyk 6. – 9. ročník**
- **Přírodověda 5. ročník**
- **Přírodopis 6. a 8. ročník**
- **Vlastivěda 5. ročník**
- **Zeměpis 7. a 9. ročník**
- **Fyzika 6. – 9. ročník**
- **Chemie 8. - 9. ročník**
- **Pracovní výchova 6. – 8. ročník**

Ročník	Předmět	Náplň výuky	Časová vytiženost učebny	Vazba na klíčové kompetence IROP	Vazba na obory vzdělání
4. ročník	Informatika	VR brýle, tablet, notebook Seznámení a funkčnost těchto technologií	1 H/týden	Práce s digitálními technologiemi	Informatika
5. ročník	Informatika	3D Scanner, VR brýle Seznámení a funkčnost této technologie	1 H/týden	Práce s digitálními technologiemi	Informatika
6. ročník	Informatika	Tablet, notebook Programování, práce s daty	1 H/týden	Práce s digitálními technologiemi	Informatika
7. ročník	Informatika	Tablet, notebook Programování, práce s digitálním zařízením	1 H/týden	Práce s digitálními technologiemi	Informatika
8. ročník	Informatika	Tablet, notebook, Pasco Sensorium Coding, Edubox Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat Programování robotické stavebnice Programování hardwarové desky	1 H/týden	Práce s digitálními technologiemi	Informatika
6. ročník	Anglický jazyk	VR brýle, tablet, notebook Trénink situací: - Jednoduché představení sebe a své rodiny, kamarádů - Volná čas, denní povinnosti Použití času: - Přítomný čas prostý a průběhový	1H/ týden	Komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi	Jazyk a jazyková komunikace
7. ročník	Anglický jazyk	VR brýle, tablet, notebook Trénink situací: - Zvířata, cestování, počasí, kultura Použití: - Minulý čas prostý - Going to/have to - Stupňování přídavných jmen - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	1H/ týden	Komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi	Jazyk a jazyková komunikace
8. ročník	Anglický jazyk	VR brýle, tablet, notebook Trénink situací: - Životní události, volnočasové aktivity, doprava, budoucnost Použití: - Like + ing - Budoucnost s WILL - Minulý čas průběhový	1H/ týden	Komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi	Jazyk a jazyková komunikace

9. ročník	Anglický jazyk	VR brýle, tablet, notebook Trénink situací: - Město, udávání směru, kultura, škola, sny Použití: - Přítomný čas průběhový pro vyjádření budoucnosti - Předpřítomný čas - Modální slovesa	1H/ týden	Komunikace v cizích jazycích, práce s digitálními technologiemi	Jazyk a jazyková komunikace
5. ročník	Přírodověda	VR brýle, Pasco Sensorium Science, tablet, notebook Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata, lidské tělo	1H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
6. ročník	Přírodopis	3D Scanner, VR brýle, tablet, notebook Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
8. ročník	Přírodopis	3D Scanner, VR brýle, Pasco Sensorium Science, tablet, notebook Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata, lidské tělo	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
5. ročník	Vlastivěda	VR brýle, tablet, notebook Cestování po ČR – virtuální prohlídka ČR Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat	1H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a jeho svět
7. ročník	Zeměpis	VR brýle, tablet, notebook Cestování po světě – virtuální prohlídka (světové regiony – Afrika, Amerika, Asie) Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
9. ročník	Zeměpis	VR brýle, tablet, notebook Cestování po světě – virtuální prohlídka (regiony ČR) Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
6. ročník	Fyzika	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner, Pasco Sensorium Science a Fyzika Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za dva týdny	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
7. ročník	Fyzika	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner, Pasco Sensorium Science a Fyzika Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za dva týdny	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda

8. ročník	Fyzika	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner, Pasco Sensorium Science a Fyzika Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za dva týdny	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
9. ročník	Fyzika	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner, Pasco Sensorium Science a Fyzika Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování objektů dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za dva týdny	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
8. ročník	Chemie	VR brýle, tablet, notebook, Pasco Sensorium Chemie Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
9. ročník	Chemie	VR brýle, tablet, notebook, Pasco Sensorium Chemie Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	2H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, přírodovědné obory	Člověk a příroda
6. ročník	Pracovní výchova	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování hotových výrobků Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, technické a řemeslné obory	Člověk a svět práce
7. ročník	Pracovní výchova	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, technické a řemeslné obory	Člověk a svět práce
8. ročník	Pracovní výchova	VR brýle, tablet, notebook, 3D Scanner Vyhledávání informací, procvičování dle aktuálních témat 3D Scanner – skenování hotových výrobků Virtuální realita – různá 360° videa a další materiály na aktuální témata	1H/za měsíc	Práce s digitálními technologiemi, technické a řemeslné obory	Člověk a svět práce
	Kroužek IT	VR brýle – další aktivity, které nejsou v rámci ostatních předmětů 3D Scanner – propojení s 3D tiskárnou Pasco Sensorium a Edubox – rozšiřující aktivity s těmito sadami	1H/ týden	Práce s digitálními technologiemi	